

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. sep-
tembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojskim
pri Idriji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLVI. št. 78 (13.611)

Trst, četrtek, 5. aprila 1990

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418

GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382-535723
Fax 0481/532958

ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

primorski dnevnik

V pričakovanju na odgovor parlamenta iz Vilnusa Moskvi Vprašanje Litve dobiva mednarodne razsežnosti

*Zagotovilo Ševardnadzeja Bakerju o mirnem reševanju težav
Včeraj so bile v pribaltski republiki manifestacije obeh narodnosti*

MOSKVA, WASHINGTON — Litovsko vprašanje se je iz majhne pribaltske države preselilo v Moskvo oziroma v Washington. Prihod litovske delegacije v Kremelj ter tridnevni pogovori med zunanjima ministroma Sovjetske zveze Ševardnadzejem in ZDA Bakerjem so namreč v središču pozornosti, kakor tudi pričakovanje za odgovor litovskega parlamenta, ki ga bo dal Gorbačovu v zvezi z ultimatom, naj se država odreče neodvisnosti, ki jo je proglasila 11. marca letos.

Na podlagi gornjih dogodkov lahko rečemo, da se litovsko-sovjetski konflikt le premika z mrtve točke, saj so člani litovske delegacije, po jalovih poskusih, da bi se srečali z Gorbačovem, vendarle sprejeli ugledni člani politburoja in najožji sodelavci samega sovjetskega predsednika, kar potrjuje, da je tudi Moskva vendarle pripravljena na dogovarjanje, čepravno to trči s stvarnostjo v sami Litvi, kjer se nadaljuje »mirna vojaška okupacija«.

Člani litovske delegacije so v Moskvi izjavili, da je bilo srečanje z Aleksanderjem Jakovljevom koristno in da je le-ta z razumevanjem prisluhnil njihovem mnenju. Čeravno rezultati razgovorov niso znani, je vendarle pomembno, da je led prebit, sicer usoda razgovorov bo v marsičem odvisna tudi od obiska ministra Ševardnadzeja v ZDA.

Tega se najbolj zaveda tudi radikalno krilo Sajudisa, ki je razkrilo prve razpoke v pristopih glede strategije in taktike odnosov z Moskvo. Iz vrst Sajudisa se je včeraj izvedelo, da so na soboto predstavili množično zborovanje v Vilnusu, zborovanjem v drugih mestih pa se niso odedli.

S tem v zvezi pa velja povedati, da se je včeraj pred litovskim parlamentom zbralo kakih 5 tisoč predstavnikov ruske narodnosti, ki živijo v glavnem litovskem mestu, in

glasno zahtevali preklic odločbe o avtonomiji. Na srečo pa ni prišlo do kakšnih posebnih prerekanj s skupino manifestantov, tokrat litovske narodnosti, ki so se zbrali tam v bližini.

Predsednik Mihail Gorbačov je včeraj v Kremlju sprejel predstavnike litovske republiške komsomolske organizacije, ki združuje 35 tisoč članov. Predstavniki koordinacijskega komiteja je predsedniku SZ pismeno predlagal uvedbo predsedniške uprave nad Litvo, hkrati pa tudi prosil, da se njegov predlog objavi v vseh sredstvih množičnega obveščanja.

Pozornost javnosti pa je usmerjena tudi v sklepih litovskega parlamenta, ki naj bi sprejel odgovor predsedniku Gorbačovu, hkrati pa ima na dnevnem redu tudi alternativno služenje vojaškega roka oziroma probleme povezane s statusom sovjetskih oboroženih sil na ozemlju Litve. Menijo, da bo ta sklop problemov najtežje vprašanje pogovorov, dialoga ali pogajanj z Moskvo.

Sovjetski zunanji minister Eduard Ševardnadze je na včerajšnjem srečanju z državnim tajnikom Jamesom Bakerjem ponovno zagotovil, da Sovjetska zveza ne bo v nobenem primeru uporabila orožja in vojske, da bi rešila litovsko vprašanje. Po vsej verjetnosti se bo Ševardnadze v petek srečal tudi s predsednikom Združenih držav Amerike Georgeom Bushem, kateremu naj bi izročil Gorbačovovo poslanico, ki naj bi predstavljala odgovor na Bushevo pismo, ki ga je prejšnji teden naslovil vodji Kremlja. V poslanici pa naj bi bila poudarjena težnja SZ za miroljubno reševanje vprašanj znotraj federacije, kakor tudi za probleme, ki zanimajo razorožitev, o čemer naj bi se oba predsednika pogovarjala na junijskem »summitu«.

Na današnjem zasedanju parlamenta De Maiziereju (CDU) predsedstvo široke vladne koalicije v NDR

BERLIN — Osrednje stranke v Vzhodni Nemčiji so prišle do dogovora za sestavo široke koalicijske vlade, kateri bo načeloval demokristjanski prvak Lothar De Maiziere. Tako je včeraj povedal tajnik demokristjanske stranke NDR Martin Kirchner, ki je dodal, da bo De Maiziere prevzel vodstvo vlade že danes, ko se bo v Berlinu prvič sestel novoizvoljeni parlament.

Predstavniki demokristjanske večinske stranke so prepričani, da bodo že v naslednjem tednu sestavili vlado. Optimizem izhaja predvsem iz dejstva, da je vzhodnonemško socialdemokratsko stranko zapustil njen voditelj Ibrahim Böhme, ki je predstavljal glavno oviro za sestavo široke koalicije, ki bo edina lahko zagotovila, da se bo začel pravni postopek za združitev obeh Nemčij.

V Berlinu pa so se včeraj nadaljevala mrzlična pogajanja med predstavniki liberalne, socialdemokratske in demokristjanske stranke, da bi se domeni o porazdelitvi ministrskih odgovornosti. Kot kaže, naj bi predstavniku vzhodnonemške SPD pripadlo finančno ministrstvo in to kot jamstvo, da bi se nova vlada tudi vnaprej prizade-

vala, da bi prišlo ob monetarni združitvi do enakovrednega vrednotenja vzhodnonemške marke. V »zamenom«
pa naj bi socialdemokrati nekoliko popustili, kar zadeva vstop v vladno koalicijo predstavnikov nacionalistične stranke DSU, ki so v bistvu predstavljali glavno oviro kar zadeva vstopa SPD v vladno koalicijo.

Iz Bonna pa poročajo, da je na včerajšnjem zasedanju zahodnonemška vlada ocenila tudi vprašanje poenotenja marke, ki je v zadnjih dneh sprožilo val polemik in negotovanja, predvsem v Vzhodni Nemčiji. Sicer se bodo danes podrobno o tem pogovorili na posebnem srečanju ministri bonnske vlade. Na drugi strani pa opozicijske sile, ki jih predstavljajo socialdemokrati, zahtevajo, naj se o postopku in kriterijih denarne združitve zmenita obe nemški vladi in nihče drug.

O teh vprašanjih sta se včeraj v Washingtonu pogovarjala tudi zunanji minister ZRN Hans Dietrich Genscher in predsednik ZDA George Bush, ki je izrazil željo, da bi že ta mesec prišlo do začetka pogovorov za združitev obeh Nemčij.

Reorganizacija italijanskega terorizma ima v sebi klice splošnega kriminala Pri Comu aretirali dva bivša terorista V njunem avtomobilu so našli orožarno

COMO — Italijanski teroristi so res ponovno na bojni nogi, čeprav v novi preobleki? S tem vprašanjem se že nekaj časa ukvarjajo preiskovalci, ki so ugotovili, da je terorizem devetdesetih let občutno spremenil svoj zunanji videz in se metodološko »prilepil«
organiziranemu kriminalu.

Da prihaja do zaskrbljujočih premikov, priča tudi akcija karabinerjev iz Coma, ki so po golem naključju aretirali dva bivša terorista in zaplenili pravo skladišče orožja. Patrulja mladih karabinerjev je namreč opazila pri pokopališču kraja Rovello Porro pri Comu nekoliko sumljivo skupinico ljudi. Ko so se ji približali, se je skupina razbežala, vendar je karabinerjem uspelo prijeti dve osebi. Kasneje se je izkazalo, da sta bila to 38-letni Enzo Fontana in 40-letni Giorgio Giudici. Fontana je moral pred sodnike že na procesu GAP-Feltrinelli, nato pa je bil obsojen na 26 let zapor, ker je 1977. leta umoril agenta prometne policije. Vsak večer se je vračal v milanski zapor San Vittore, sicer pa je v jutranjih urah hodil v službo. Priznani terorist

pa je bil Giudici, ki je predsedal osem let v zaporu, ker je sodeloval pri nekem ropu. Bil je član skupine Walter Alasia, nato se je vključil v organizacijo potere operaio, prima linea in se priključil še rdečim brigadam. Ko je plačal svoj dolg s pravico, se je zaposlil kot sofer pri podjetju, ki je trgovalo s Švico.

V Fontanovem avtomobilu so karabinjerji našli brzostrelno pištolo, puško, nekaj samokresov in revolverjev ter 200 nabojev. Poleg tega pa se celotno opremo za maskiranje in nekaj plastičnih pištol. Po tem ni težko sklepati, da se je skupina pripravljala na rop.

Ni izključena možnost, da je skupina sodelovala pri treh ropih (na zavodu Cariplo v Marianu Comensu in v Saronnu ter na banko iz Opere), ki so zlikovcem zagotovili kar dve milijardi lir plena. Poleg tega pa obstaja odprta tudi možnost, da se reorganizacija italijanskega terorizma gradi tudi na podlagi povezav s švicarskimi trgovci orožja in evropskimi teroristi.

Na sliki (telefoto AP): »razstava«
orožja, ki so ga zaplenili teroristoma

»Plakatna afera« škodi avtorjem

NA 2. STRANI

□ □ □

Utihi glas Sarah Vaughan

NA 7. STRANI

□ □ □

Polfinale evropskih
nogometnih pokalov

Minimalni domači zmagi Milana in Juventusa

NA 10. STRANI

Odmevi na Martellijev predlog

RIM — Vladni podtajnik Claudio Martelli je v intervjuju med televizijskimi poročili v torek izjavil, da bi bilo mogoče zajeziiti naraščajoče ilegalno priseljevanje, če bi obmejnimi oblastem priskočila na pomoč tudi vojska. Izjava je dvignila veliko prahu in kot običajno ne manjkajo kritike in polemike, s katerimi ne prizanašajo ne stranke vladne večine, ne opozicija. Predsednik vlade Andreotti je zaenkrat edini, ki na ta poslednji politični plamen še ni pristavil svojega piskrčka; v torek se je namreč mudil na Cipru in je za Martellijeve izjave izvedel šele včeraj iz časopisov. »Zadeva mi še ni popolnoma jasna, vendar jo bom čimprej podrobneje proučil,«
je bil njegov odgovor na vprašanje novinarjev.

Previden je bil tudi socialistični tajnik Craxi, ki svojega varovanca ni ne branil, ne obsodil. »Zaupam v odločitev pristojnih oblasti, saj ni mogoče zatajiti dejstva, da je ilegalno priseljevanje postalo že pereč problem. V preteklosti se je že zgodilo, da so civilne oblasti zaprosile vojaške za pomoč, v tem specifičnem primeru pa je nadzorstvo državnih meja prešibko, da bi bilo lahko kos nezakonitemu priseljevanju,«
je naglasil Craxi, ki meni tudi, da na ta pojav ni mogoče več gledati samo s človeškega vidika, temveč potrebuje konkretno, praktično obravnavo.

Podtajnik na obrambnem ministrstvu Clemente Mastella je prepričan, da imigracije ni mogoče obravnavati na podlagi improvizacije in demagogije. »Martellijeve izjave ne sodijo v televizijski intervju, pač pa v ministrski svet, ki je edini pristojen za ustrezno ocenjevanje tovrstnih predlogov.«
Po mnenju podtajnika Mastelle pa bi se bilo treba izogniti takim izjavam vsaj v volilni kampanji. Zaskrbljenosti nad Martellijevimi izjavami pa ni skrival niti tajnik PSDI Cariglia, ki je o zadevi pismeno obvestil predsednika republike. Meni namreč, da taki predlogi povzročajo samo zmedo med varnostnimi silami in polemike med političnimi strankami.

Z Martellijem soglašajo liberalci: Patuelli meni, da bi bilo treba ta predlog pravilno oceniti, Altissimo pa je prepričan, da bi se morala vlada poslužiti vseh razpoložljivih sredstev, da bi zajeziila »pojavo, ki sicer vselej vzbudi velike emocije, ki pa bi ga bilo mogoče odpraviti s pravilnim in doslednim izvajanjem že obstoječih zakonov.«
Demokristjanska levica se z Martellijem še zdalec ne strinja: senator Rosati se namreč sprašuje, »ali naj verjame Martelliju, ki podpisuje kolikor toliko dobre zakone ali Martel-

NADALJEVANJE NA 2. STRANI

Opozicija grozi z obstrukcionizmom, zamudi pa je botroval tudi... šport Zakon proti mamilom napreduje z običajnim počasnim tempom

RIM — V poslanski zbornici se je začelo glasovanje zakona proti mamilom, vendar delo poteka zelo počasi. Včeraj so bili na vrsti prvi amandmaji, za vsakega pa je glasovanje trajalo dobre pol ure. Glasovanje bi se moralo zaključiti jutri, dejstvo, da so v poslanski zbornici predstavili skupno več kot 700 amandmajev, pa je zelo zgovorno. Bivši minister za pravosodje Virginio Rognoni je mimogrede izračunal, da bodo potrebovali 21 tisoč minut oziroma 350 ur, kar znaša 15 dni neprekinjenega 24-urnega dela, če bo glasovalna procedura potekala z omenjeno »hitrostjo«. Demokrat Janina Nicotra namreč meni, da bi vlada izrekla zaupnico vsem članom nastajajočega zakona, vendar šele potem ko bi rešili vse vzele, ki se nanašajo na kaznivost narkomanov. Nicotra namreč meni, da ostali člani zakona ne povzročajo večjih razhajanj med strankami večine.

Taka rešitev pa je težko uresničljiva. Komunisti nasprotujejo zaupnici vlade, ker bi po njihovem mnenju izničila vse predložene amandmaje. Poleg tega pa obstaja resna nevarnost, da bi se zeleni, demoproletarci in radikalci poslužili taktike obstrukcionizma in se opredelili za disociacijo. Za komuniste je gornja domneva sicer »domiselna«, še zlasti, ker so v vrstah KPI ustanovili odbor za antiprohibicionizem, na podlagi predloga, ki ga je odobril bolonjski

kongres. Med ustanovitelji tega odbora so tudi trije ministri komunistične vlade v senci, in sicer Grazia Zuffa, Chicco Testa in Romana Bianchi, njegov »ideolog« pa je Willer Bordon. Včeraj so se srečali s predsedstvom poslanske zbornice, ki je pokazalo precejšnjo naklonjenost, kot je pozneje povedal Bordon.

Napetost v poslanski zbornici se zato ni prav nič polegla. Že na samem začetku so padale žalitve in psovke, radikalci pa so s svojim neprestanim poseganjem v razpravo že pokazali prve znake napovedanega obstrukcionizma. Negri, ki je sicer vpisan tudi v PSDI, je najpogostejše »motil« delo, stranke večine, predvsem PSI, pa niso zakrivaly nestrpnosti. Capria (PSI) je opoziciji oporekal dolgovernost in opozoril, da vsak senator razpolaga le z dvema minutama za poseg; komunist Violante je skušal miriti duhove, tako da je predlagal sklicanje odbora za pravilnik. Socialist Labriola je predlog zavrnil rekoč, da je Violantov le pretveza in da ni mogoče klicati odbora na pomoč, samo ko se to izplača.

Za nesprejemljivo zamujanje v poslanski zbornici pa je to pot kriv tudi nogomet. Včerajšnja sejo so prekinili že ob 20. uri, da bi se parlamentarci lahko sprostili ob gledanju tekem Juventusa in Milana.

G. R.

Laburistu Šimonu Peresu uspelo sestaviti novo koalicijsko vlado

Izraelski laburistični lider Šimon Peres (levo na sliki AP) je po dveh tednih napetih pogajanj uspel v svojem namenu: včeraj je predsedniku Herzogu izjavil, da je dobil politično podporo, ki mu bo omogočila sestavo nove vlade. Šamir je 15. marca povzročil padec vlade, ki ji je načeloval njegov večni sovražnik Jichak Šamir. Za Peresa je bila odločilna podpora majhne verske stranke Agudat

Agnelli ni kršil zakona o informacijskem trustu

RIM — Založniška skupina Gemina (FIAT) - Rizzoli je popolnoma v skladu z zakoni. Ustavno sodišče je namreč zavrnilo tožbo, ki so jo pred štirimi leti zoper skupino vložili garant za založništvo, skupina poslancev in izvedencev s Francom Bassaninijem na čelu. Restriktivni zakon iz leta 1987, ki je koncentracijo tiska zmanjšal s 30 na 20 odstotkov, po mnenju sodnikov ne more imeti retroaktivne vrednosti.

Gemina - Rizzoli, ki nadzoruje med drugimi tudi vsedržavne dnevnike Stampa, Stampa Sera, Corriere della Sera in Gazzetta dello Sport je sicer preselila streho 20 odstotkov, vendar že prej, preden je stopil v veljavo omenjeni zakon št. 67/1987. Kljub temu da je FIAT oziroma Agnelli odkupil večino delnic družbe Gemina, ni mogoče trditi, da jih več kot polovico, kar hkrati pomeni, da Agnelli ne nadzoruje neposredno omenjenih dnevnikov.

Zaplenili delnice L'Espresso

MILAN — Predsednik osmega civilnega oddelka milanskega sodišča Baldi je pristal na zahtevo Eugenia Scalfaria in Carla Caracciola, da sodišče zapleni 11 milijonov in 313 tisoč delnic založništva L'Espresso. Dosedanji lastnik delnic je bila FINAME, finančna družba firme Mondadori. Delnice krijejo 51,8 odstotka celotnega kapitala L'Espressa in bi jih bili morali ponuditi kupcem, ko je prišlo do sprememb med večinskim in manjšinskim ravnovesjem znotraj družbe Mondadori. Do te prodaje pa ni prišlo, zato sta Scalfari in Caracciolo zahtevala poseg sodnika. Za delnice bo skrbel sedaj odvetnik Alessandro Pederzoli, ki bo zastopal milansko sodišče, postopek pa bo stopil v veljavo, če bosta Scalfari in Caracciolo v roku enega meseca odštela 200 milijard lir v obliki vezanih vlog pri neki vsedržavni banki.

Nizek udarec s »plakatno afero« škodi predvsem njenim avtorjem

LJUBLJANA — Tako imenovana plakatna afeta, ki je ogrela zadnje dneve pred slovenskimi volitvami, še vedno močno odmeva. Vrstijo se protesti prizadetih politikov, ki so jih mladi socialdemokrati natisnili skupaj s Stalinom, Ceausescu in drugimi diktatorji, predvsem pa narašča tudi ogorčenje celo v doslej neopredeljeni javnosti. Najmočnejši vtis je namreč pustila izjava podpredsednika socialdemokratske stranke ZR Nemčije iz Ingolstadta Joachim Wernerja, ki je med obiskom v Murski Soboti novinarjem takole odgovoril: »Bil sem precej prizadet, ko sem videl ta plakat. Dr. Ribičiča poznam eno leto. V tem času sva se trikrat srečala in moram povedati, da običujem pogum, s katerim je dr. Ribičič spremljal reforme znotraj partije, na drugi strani pa hrabrost s to partijo popeljati novo Slovenijo v združeno Evropo. Zato se sprašujem, kaj ima dr. Ribičič početi skupaj s Stalinom in Ceausescu, ki sta hotela samo nasprotno. Po mojem sodi dr. Ribičič v isto vrsto z Willijem Brandtom, B. Craxijem, F. Vranitzkijem. Ali gospod Pučnik, predsednik socialdemokratske zveze Slovenije sodi v to vrsto, mora šele dokazati. To bo pokazala prihodnost. Zame je že zdaj jasno, da dr. Ribičič pooseblja dobre tradicije demokratskega socializma, zato sodi on v isto vrsto kot Willy Brandt.«

Čeprav je dr. Pučnik izjavil, da mu je plakat kar všeč, si v Demosu, kot kaže, niso povsem enotni glede afere. Tako je predsednik republiškega volilnega štaba Demosa Hubert Požarnik izjavil, da sporni plakat ni bil izdelan po nalogu niti z vednostjo volilnega štaba Demosa, da za omenjeni

»podvig« ni vedela, pa je v televizijski oddaji ob predstavitvi strank izjavila tudi Katja Bohova, članica vodstva socialdemokratov. Z. Š.

Predsednik Demosa Pučnik skuša omiliti težo »afere«

LJUBLJANA — Predsednik Demosa in socialdemokratske stranke dr. Jože Pučnik nam je izjavil, da ne pripisuje prevelikega pomena propagandni polemiki o plakatu. Zagotovil je, da bo osebno odgovoril in da bo javnosti poslal osebno pismo. Včeraj je o tem vprašanju spregovoril na občnem zboru Kmečke zveze in dejal, da so slovenski komunisti v zadnjih dveh letih pokazali dober namen, da se spremenijo. »To pozdravljamo,« je poudaril dr. Jože Pučnik in nadaljeval: »Je pa nekaj, pri čemer se pokaže njihova goljufivost. Stranka demokratske prenove še vedno ohranja na začetku kratiko ZKS, ni opredelila svojega odnosa do preteklosti, ljudi in ideologije, do svojih »klasikov« Josipa Broza-Tita, Kardeja, Mačka, Popita. Ti so bili nosilci stalinizma na Slovenskem. Sporočilo plakata je, da so slovenski komunisti povezani s tradicijo slovenskega, jugoslovanskega in svetovnega komunizma in dokler ne izoblikujejo svojega odnosa do preteklosti, ni mogoče spremeniti našega odnosa dokomunistov.« B. S.

Za splav Belgija ob kralja

BRUSELJ — V svojevrstnem in nedvomno neobičajnem usklajevanju zasebnega etičnega prepričanja in interesov širše skupnosti se je belgijski kralj Baudouin I. (na sliki) začasno odpovedal vladarski funkciji. Belgija bo tako ostala za poldrugi dan brez kralja, pridobila pa bo državni zakon, ki uvaja nekaj olajšav za ženske, ki želijo splaviti.

Belgijski kralj iz osebnega moralnega prepričanja ni hotel podpisati zakona, ki sta ga že sprejeli obe zbornici parlamenta. Po dolgih pogajanjih je kralj prosil parlament, naj upošteva njegovo stališče in mu priskoči na pomoč. Tako je vlada segla po členu 82 belgijske ustave, ki daje parlamentu popolno zakonodajno moč, če je kralj onesposobljen, in odvzela kralju vladarsko funkcijo, ker je Baudouinu priznala, da je v »etični zagati«. Danes bo novi zakon o splavu stopil v veljavo, sestali pa se bosta tudi obe krili parlamenta, ki bosta s posebnim odlokom vrnila kralju vladarsko funkcijo. Primer, ki je prvi v zgodovini Belgije, je sprožil nič koliko reakcij, ki ne zadevajo vprašanje splava, pač pa belgijsko ustavo samo.

Slovenija pred volitvami

LJUBLJANA — V nedeljo ob sedmih zjutraj bodo v Sloveniji odprli 4.173 volišč, zaprli pa jih bodo ob 19. uri, ko bodo volilni odbori začeli prešteti glasove. Na voliščih pričakujejo milijon 480 tisoč volilcev, kolikor jih je vpisanih v volilne imenike.

Najprej bodo prešteli glasove, oddane za predsednika predsedstva. V volilnih uradih, ki jih že urejajo v republiški skupščini, v tiskovnem uradu, ki bo v Cankarjevem domu, in seveda po vseh slovenskih občinah predvidevajo, da s štejem ne bo težav. Težje bo pri štetju glasov, oddanih za kandidate za člane predsedstva. Stvari pa se bodo precej poenostavile pri voljenju delegatov v zbor občin.

Resno pa se bodo zapletle pri volitvah v družbenopolitični zbor. Ljubljansko Delo je včeraj opravilo več poskusnih volitev; uredili so začasna volišča in dali prostovoljnim volilcem v roke faksimile pravih volilnih listkov. Take poskusne volitve so izvedli v Novi Gorici, Idriji in Mozirju. Povsod se je izkazalo, da je bilo zanimanje ljudi veliko, vsi so hoteli biti nekakšni »poskusni zajčki«, le redki so odklonili sodelovanje. Toda zelo veliko je bilo tudi takih, ki so nekako spravili skupaj prve tri glasovnice, pri glasovnicah za družbenopolitični zbor pa se je zataknilo. Volilcem je bilo treba razlagati, kaj sploh volijo, častnikarji so jim morali pomagati, tako da volitve sploh niso bile tajne. Očitno pa je bilo tudi, da ljudje kandidatov niti ne poznajo in da se odlo-

čajo po strankah, a tudi med strankami so zaman iskali Demos, ki v družbenopolitičnem zboru sploh ne nastopa, temveč kandidirajo kandidati petih strank, njegovih sestavnih delov.

Včeraj so prišli v Slovenijo novinarji iz vse Jugoslavije, stalno akreditirani v zvezni skupščini. Na Delu so se sestali s strankami, ki kandidirajo na nedeljskih volitvah. Slišati je bilo veliko vprašanj, toda začuda je bil ton izredno umirjen, tudi s strani srbskega tiska. Marsikdaj gre za neobveščenost in predvsem nepoznavanje volilnega ter demokratskega večstranskega sistema. Seveda je bilo v ospredju vprašanje odcepitve, konfederacije in federacije. Zanimale so jih razlike med strankami, predvsem med Demosom in med ZKS-Stranko demokratske prenove. Zlasti je bilo zanimivo vprašanje beograjskega novinarja, ali se bo slovensko stališče »omehčalo«, če bi prišlo po Jugoslaviji do demokratskih sprememb tudi pri drugih. Bivši mladinec, sedaj zastopnik liberalne stranke Zoran Thaler je odgovoril, da se Rahman Morina, Slobodan Milošević in Stipe Šušar lahko dogovarjajo o Jugoslaviji, nikoli pa se o tem ne bodo dogovorili. Povsem drugačne bi bile stvari, če bi se na temelju načel o samoodločbi pogovarjali na demokratskih večstrankarskih volitvah izvoljeni predstavniki parlamentov, ki bi res govorili v imenu svojih občanov in narodov.

BOGO SAMS

nadaljevanje s 1. strani - nadaljevanje s 1. strani

● Odmevi

liju, ki potem te zakone »zataji« z nemestnimi izjavami». Še ostrejši pa je bil senator Granelli, ki je Martellijev televizijski nastop označil za »cenen in razdražljivo razkazovanje mišic, ki ga ne bi bilo potreba, če bi vse institucije redno opravljale svojo dolžnost.«

Svoje karjake komunistov je bila to pot še kar umirjena: Martellijev predlog bi moral obravnavati parlament, saj ni mogoče problema, kakršna je nezakonita imigracija, metati v isti koš skupaj s predvolilno propagando. »Prepogosto se namreč dogaja, da najbolj pereče probleme enkrat zredciramo, drugič jih dramtiziramo in ustvarjamo nepotreben alarmizem,« meni član komunistične vlade

v senci Cervetti in dodaja, da bi morali politiki posvečati večjo skrb moralni vzgoji državljanov, ki sta jim pojma strpnost in solidarnost tuja.

Kaj pa menijo obrambne sile? Reakcija mornarice, letalstva in kopenskih sil so ne malo presenetljive. Poleg tega, da so vsi trije rodovi vojske pripravljeni sodelovati s karabinjerji, policijo in finančno stražo, so že pripravili podrobno »strategijo sodelovanja«. Nenavadno podjetnost pa je že nekaj ur po Martellijevi izjavi pokazalo obrambno ministrstvo. Kaže, da že proučujejo možnosti za uresničitev predloga, ki je nemara padel nekoliko nepremišljeno in ne v ravno najbolj primernem kontekstu. Obrambno ministrstvo sicer poudarja, da obstajajo številne ovire, saj je treba možnosti sodelovanja med

obmejnimi organi in vojsko temeljito proučiti, priznava, da obstajajo predvsem politični problemi, kaj vojska ni pristojna za osebne preglede sumljivih oseb, kljub temu pa je Martellijev predlog že v celoti osvojilo. Pri tem se sklicuje tudi na nekatere dogodke iz bližnje preteklosti, kot je bila na primer ugrabitev Alda Mora, ko je vojska »priskočila na pomoč« in na dejstvo, da vojaki nadzorujejo volišča v času volitev. Kako se bo celotna zadeva razvijala in zaključila, pa bo pokazal čas. Minister Martinazzoli je ob povratku z obiska na Poljskem dejal, da gleda na Martellijev predlog brez predsodkov in da ga je pripravljen ustrezno proučiti. »Vsebinsko in kakovost predloga bomo obravnavali na parlamentarni ravni,« je zaključil obrambni minister.

Slovenski krščanski demokrati pri papežu in Forlaniju

RIM — Delegacija slovenskih krščanskih demokratov, ki jo je vodil predsednik Lojze Peterle, se je sinoči vrnila z obiska v Rimu, kjer je bila včeraj na tradicionalni avdienci pri papežu Janezu Pavlu II., ki je sprejel vernike iz držav Vzhodne Evrope.

Po obisku v Vatikanu je bila delegacija slovenskih krščanskih demokratov še na sklepni razgovorih s demokristjanskim tajnikom Forlanijem. Razgovori med predstavniki obeh demokristjanskih strank so se začeli že predvčerajšnjim, ko so med drugim načeli tudi vprašanje slovenske manjšine v Furlaniji-Juljski krajini. Sloven-

ski krščanski demokrati so Forlanija seznanili tudi s položajem v Sloveniji pred nedeljskimi volitvami. Pogovor pa je zajel tudi celotno jugoslovansko problematiko in vprašanja odnosov v federaciji.

Delegacija slovenskih krščanskih demokratov, ki jo je v Rimu spremljal italijanski tajnik krščanske demokracije Longo, je Forlanija povabila na obisk v Slovenijo. Tajnik KD je povabil sprejel.

Lojze Peterle je sinoči nastopil na krščansko demokratskem volilnem shodu v Izoli. Z njim bo nastopil tudi tajnik krščansko demokratske stranke Furlanije-Juljske krajine Longo.

Poleg številnih občinskih uprav bodo 6. maja obnovili tudi videmski pokrajinski svet

Majske volitve zahteven izpit o delovanju enotnih občinskih list v Nadiških dolinah

ČEDAD — Bližnje upravne volitve (6. in 7. maja) so velike važnosti tudi za slovensko Benetijo. Na njih se bo odločalo o marsičem. Volilni rezultati bodo pokazali, kaj volilci menijo o delu občinskih upraviteljev, predvsem pa, kar je za slovensko narodnostno skupnost najvažnejše, se bodo izrekli o usodi enotnih občinskih list. Le-te so se pojavile predvsem pred petimi leti, ko je prebivalstvo že itak tako zaposlovanje Nadiških in Terskih dolin prišlo do spoznanja, da je potrebno nekaj menjati. Dolini, kljub vsem pozitivnim posegom pristojnih oblasti, počasi izumirata, mladi se še naprej izseljujejo, ker je delovnih mest zares malo.

Enotne občinske liste so nastale in se uveljavile predvsem v želji, da bi se v teh krajih nekaj spremenilo, da bi se razbil monopol KD, ki je v dobrem ali slabem vedno krojila usodo, seveda na osnovi pozitivnih volilnih rezultatov, ki jih je beležila leto za leto.

Sedaj so volilci Nadiških dolin pred novim volilnim preizkusom. V enotnih občinskih listah (oziroma v strankah, ki jih sestavljajo) je nekaj zaškrbalo. Predvsem je opazno, da jim ljudje ne zaupajo več v takšni meri, kot pred leti. To je tudi razumljivo. Ko so na osnovi volilnih rezultatov na zadnjih volitvah v nekaterih občinah prišle na oblast, so si na ramenih znašle kopice problemov, vseh pa iz objektivnih razlogov niso mogle rešiti. Po številnih in tudi nepristranskih ocenah je bilo njihovo delo vsekakor pozitivno. Pustile so svojo sled, ki je ne bo moč izbrisati, tako v korist slovenske kot tudi celotne krajevnosti skupnosti. Pri-

merov bi s tem v zvezi lahko navedli ničliko.

V Nadiških dolinah bodo 6. in 7. maja volili v občinah Špeter, Grmek, Sovodnje, Sv. Lenart, Podbonesec in Sovodnje (v Dreki in Tavorjani, ki sem sodijo, so volili pred dvema letoma), na tem območju pa so prebivalci poklicani na volišča tudi v samem Čedadu in Praprotnem. Kako bodo sestavljene volilne liste in kakšna zaveznitva se sklepajo je sedaj še preuranjeno govoriti, pa čeprav bo čez nekaj dni zapadel rok za predstavitev list. Sestanki med strankami si sledijo kot na tekočem traku. Imena glavnih kandidatov na tej ali oni listi v raznih občinah se spreminjajo od ure do ure. Stranke namreč sklepajo o izbirah, ki bodo neposredno vplivale na usodo in razvoj teh krajev.

Zelo važen bo volilni izid predvsem v špeterski občini, ki je nekakšno središče Nadiških dolin. V Špetru imajo svoj sedež glavne institucionalne ustanove, kot je Gorska skupnost, v tej občini je tudi zelo močno razvita industrijska cona. Tukaj se namreč odloča o nadaljnjem ravoju Nadiških dolin. Sedaj občino upravlja enotna občinska lista, župan pa je socialist Firmino Marinig.

Občina Grmek je najbolj slovenska občina v Nadiških dolinah, obenem pa se prav tu opažajo največji konflikti med narodnostnima skupnostma. V občini Grmek (župan je neodvisni Fabio Bonini, izvoljen na enotni občinski listi, ki pa maja ne bo več kandidiral) so sprejeli vrsto ukrepov v korist Slovencev (in ne samo njih), med zadnjimi je potrebno omeniti zahtevo po dvojezičnem vrtcu. V tej občini deluje tudi KD Rečan, ki je med najaktivnejši društvi s tega območja.

Slovenska narodnostna skupnost bo z veliko pozornostjo sledila izidu volitev tudi v Terski dolini. V ospredju sta predvsem občini Bardo in Tipana, ki ju sedaj upravlja KD (v Bardu je župan Giorgio Pinosa, v Tipani pa Armando Noacco, ki je vedno kazal pozornost za probleme slovenske manjšine), medtem ko je enotna občinska lista v opoziciji. V to dolino sodijo tudi mešane občine Ahten, Fojda in Neme. Tudi prebivalci teh občin so poklicani, da se 6. in 7. maja izrečejo. Občino Fojda sedaj upravlja enotna občinska lista, in prav tukaj so bile postavljene prve dvojezične table. Ahten in Neme pa upravlja KD z enotnima občinskima listama v opoziciji.

Občinske svete bodo obnovili tudi v Reziji in Kanalski dolini. Tudi v teh krajih bodo volitve velikega pomena za njihov nadaljnji razvoj.

Ocen o stanju in perspektivah v posameznih občinah ni moč posploševati, ker je pač vsaka občina s svojimi značilnostmi in problemi primer zase. Eden od problemov, s katerim se stranke pred volitvami ubadajo, je problem demografskega upadanja prebivalstva. To dejstvo jim postavlja vrsto težav, tako pri sestavljanju kandidatnih list, kot pri izbiri glavnih kandidatov, ki naj bi privabili čimveč volilcev. Enotne občinske liste pa imajo še dodatno težavo: lik neodvisnega in neopredeljenega kandidata namreč postopoma izgublja svojo vlogo in prestiž, s katerim je okrog svojega imena oziroma enotne občinske liste zbral precejšnje število glasov.

Za enotne občinske liste obstaja še ena nevarnost. Praksa je pokazala, da je v občinah, kjer se voli s poročnim sistemom in kjer so se predstavile tri liste, vedno zmagala KD. Možnost

predstavitve tretje liste obstaja sedaj v Špetru. Glede na vlogo, ki jo ima ta občina za nadaljnji razvoj Nadiških dolin in na osnovi preteklih izkušenj vlada v teh krajih med pripadniki slovenske manjšine zaradi tega dokajšnja zaskrbljenost.

Sicer pa se tudi Krščanska demokracija skrbno pripravlja na te volitve. Na njenih listah bosta gotovo kandidirala dva Slovenci in sicer glavni urednik katoliškega 15-dnevnika DOM Giorgio Banchi (v Podbonescu) in urednik istega glasila Ezio Gosnaci (v Sovodnjem). Po besedah slednjega

je bila prav KD, ki ju je z vztrajnostjo privabila v svoje vrste in v katerih imata podporo samega predsednika Dežele Adriana Biasuttija in tudi poslanca Danila Bertolija, medtem ko konservativne sile znotraj KD ne gledajo z najbolj naklonjenim očesom na njuni kandidaturi. Govori se tudi, da bo na listi KD, in sicer v Srednjem, nastopil še en Slovenec in sicer Giampaolo Gorjup.

Popolnejša slika o stanju v Nadiških dolinah bo vsekakor jasnejša že čez nekaj dni.

ALEKSANDER SIRK

Hudčev most v Čedadu

MANJŠINSKI MOZAIK

Razgledi po manjšinski teoriji in praksi

Piše: Pavel Stranj

Še nezaceljene rane na nemško-poljski meji

Politični premiki iz leta 1989 na evropskem Vzhodu so rodili velike sprostivne političnih sil. Poljaki, ki so bili med prvimi dejavniki tega širokega gibanja, zanjejo danes najbolj grenke sadove, zlasti zaradi pošeška, ki ga je dobilo ponovno združevanje obeh Nemčij. Na nemško-poljski meji se prebujajo stari strahovi, ne le za Poljake, ampak tudi za ostale Evropejce. Ti strahovi so bolj razumljivi, če si ogledamo na kratko polpreteklo poljsko zgodovino, s posebnim poudarkom na njeno nemško sosedstvo.

Predvojna Poljska je bila sestavljena iz nekdanjih ruskih, avstro-ogrskih ter pruskih posesti. Pred I. sv. vojno je na tem ozemlju (poznejše poljske države iz let 1922-39) živelo 26,8 milijonov prebivalcev, od katerih je 2,2 pripadalo nemški skupnosti.

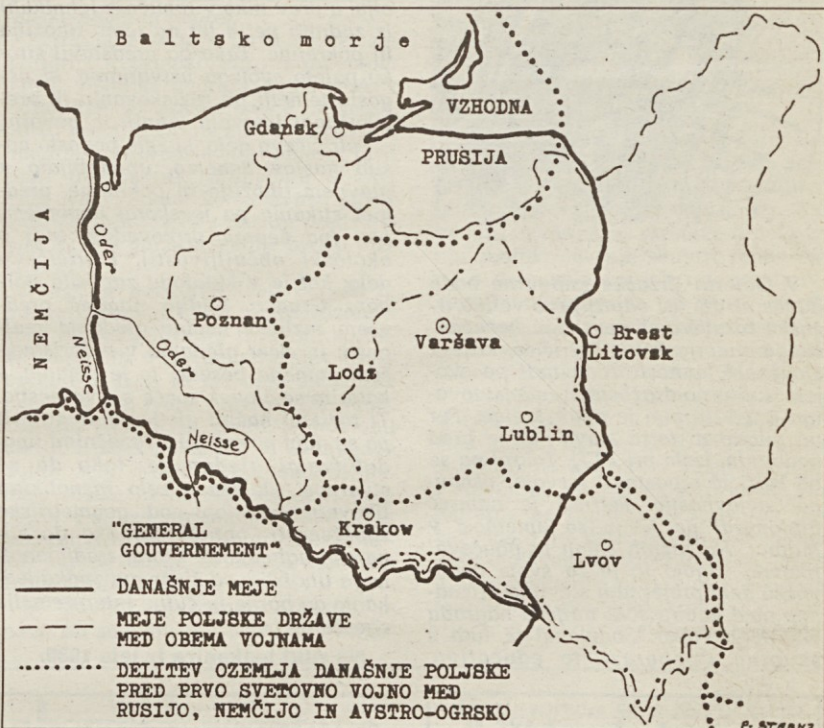
Po koncu prve svetovne vojne so se v tem delu severne Evrope zaradi nastanka nove poljske države, sprostili veliki premiki prebivalstva posameznih narodnosti, ki so se s premiki skušali prilagoditi novim mejam, ali izogniti napetostim, ki so pretresale območje do leta 1924. Tako je skoraj pol milijona Nemcev zapustilo vzhodna ozemlja in pribežalo v Nemčijo, sto tisoč Poljakov se je iz Belorusije zateklo na Poljsko, iz nemške smeri pa jih je prišlo nekaj manj. Bliže svojim narodnim ozemljem se je premaknilo še nekaj 200.000 Letoncev, Estoncev in Litvancev, k temu pa je treba dodati še premik kakih 650.000 političnih beguncev, ki so zapustili sovjetsko Rusijo.

Za Nemce na Poljskem je bil rezultat teh premikov, da je prvi povojni popis, leta 1921, zabeležil na poljskem ozemlju le še polovico predvojnih Nemcev, 1.058.900 ali 3,9% vsega državnega prebivalstva. Po nemških ocenah je do leta 1927 zapustilo Poljsko 700.000 Nemcev.

Drugi poljski popis iz leta 1931, ki je beležil narodnost po materinem jeziku je naštel le še 741.000 Nemcev (2,3% celotnega prebivalstva). Od teh je 615.000 pripadalo protestantskim verskim skupnostim, 118.000 katoličanom in 7.000 židovski veri.

Nemci niso tem popisom priznavali verodostojnosti. Pozneje so kot dokaz za to navedli dejstvo, da je iz vzhodnega dela Poljske, ki ga je leta 1939 zasedla Sovjetska zveza prešlo v Reich 135.000 deklariranih Nemcev, čeprav jih je poljski popis na istem območju naštel le 80.000. Na osnovi teh in podobnih primerov računajo danes nemški zgodovinarji, da je leta 1939 na Poljskem živelo najmanj 1.022.000 Nemcev.

Druga svetovna vojna je globoko zaorala v to narodnostno zgradbo. Kmalu po zasedbi Poljske so nacisti

zreducirali predvojno državo na majhno upravno enoto, t. i. »Generalgouvernement«, nekako neokolonizacijsko tvorbo, v skladu z načrti nemškega »novega reda«, ki je videl v slovenskih narodih na Vzhodu le suženjsko delovno silo za svojo rast.

Z medvojnimi priseljevanjem Nemcev in uničevanjem Poljakov se je slika spet spremenila. Po nemških ocenah je sredi leta 1944 (predno so ruske ofenzive korenito spremenile razmere) na ozemlju predvojne Poljske, živelo 1.281.000 Nemcev, od katerih je bilo 379.500 označenih, kot »dvojezičnih«, ker so govorili tudi poljski jezik. Poleg teh, ki naj bi bili vsi avtohtoni Nemci, je živelo na istem prostoru še 350.000 Nemcev na novo priseljenih, v okviru nemške kolonizacijske politike.

Po sovjetski ofenzivi 12. januarja 1945 se je slika spremenila v nekaj dneh. Evakuacija je uspešna le Nemcem na zahodnem koncu nekdanje poljske države, ostali so okusili nekaj tiste grenkobe in trpljenja, ki so jo prej doživljali brezpravni Poljaki in interniranci v taboriščih.

Poljski Narodno-osvobodilni odbor je že 18. februarja 1945 izdal odlok o »izključitvi sovražnih elementov iz poljskega naroda«, ki je skupaj s sledečimi zakoni določil kateri Nemci lahko ostanejo, odnosno se lahko vrnejo na svoje domove na poljskem

Tempirane bombe nad vodnimi zajetji

SEŽANA — Na območju sežanske občine je triindvajset bencinskih servisov. Postopno so jih urejali od leta 1957 in so zato v njih večinoma vkopane enoplastne cisterne. Ko je servis pregledal vodnogospodarski inšpektor, ni mogel ugotoviti, če rezervoarji in druge naprave izpolnjujejo vse varnostno-tehnične predpise, saj so ureditveni dokumenti in papirji o opravljenih preizkusih tesnosti na posodah za gorivo marsikje izredno pomanjkljivi. Zato je pristojni inšpektorat upravljalca, Istrabenzu iz Kopra, takoj izdal odločbe, s katerimi zahteva testiranje naprav in sanacijo nekaterih objektov.

Občutljivi kraški ekosistem pa ogrožajo tudi številni prevozi naftnih derivatov in drugih nevarnih snovi po sežanskih cestah in progah. To območje je namreč najbolj prometni koridor za take tovore med vzhodom in zahodom. Nevarnost seveda povečujemo tudi sami, saj so ceste in proge za tolikšen prevoz neprimerne, pomanjkljiv pa je tudi nadzor nad takšnimi tovori. Tako inšpektor ugotavlja, da na mejnih prehodih običajno nihče ne nadzoruje, ali so vozila z nevarnimi tovari vsaj pravilno označena.

Na goriškem Krasu pa se v zadnjem času pojavlja še nova nevarnost v zvezi z nastajajočim kamnolomom Lokvica, ki leži na območju črpalnice kraškega vodovoda pri Brestovici. Upravljalca bo namreč na delovišču uporabljal tehnološko vodo iz močno onesnažene Vipave, ki bo lahko ogrozila brestoviško podtalnico.

JANEZ ODAR

Na Pokrajini dobro zastopani

ČEDAD — Na Videmskem bodo obnovili tudi pokrajinski svet. V njem so Slovenci sedaj številčno zelo dobro zastopani. V svetovalski skupini KD sta dva Slovenci in sicer Giuseppe Ciuch, ki je bil izvoljen v Nadiških dolinah in Sergio Sinicco iz Barda, ki je tudi odbornik. V socialističnih vrstah sta nadalje špeterski župan Firmino Marinig in odbornik Aldo Mazzola, izvoljen v Nadiških dolinah na listi PSDI in ki je pozneje vstopil v PSI. V komunistično svetovalski skupini, ki je sicer v opoziciji, pa je Giuseppe Blasetig. Torej kar pet (na 30) svetovalcev. Kako pa bo v prihodnje je velika uganka. Kaže, da se je PSI za volilno okrožje Nadiških dolin odločila za Alda Mazzolo (na škodo Mariniga), komunisti bodo ponovno kandidirali Blasetiga, PSDI pa Camilla Melisso iz Podbonesca, ki je sicer že bil pokrajinski svetovalec in je trenutno podpredsednik Gorske skupnosti Nadiških dolin. Kaj pa se dogaja v vrstah KD pa še ni povsem jasno.

Umrli je Gino D'Onofrio

VIDEM — V prejšnjih dneh je na svojem domu v vasi Morena pri Tricesimu umrl Gino D'Onofrio, znani gospodarstvenik, ki je svoje dejavnosti razvijal predvsem z vzhodnimi državami. Meseca julija bi praznoval 91. rojstni dan. Do zadnjega dne je še aktivno opravljal svoje delo.

Njegova podjetniška dejavnost v Furlaniji se je začela z ustanovitvijo družbe Donotex, to je specializirane podjetja za proizvodnjo žimnic in odev. Uspeh te pobude mu je omogočil, da je svojo gospodarsko dejavnost še razširil, predvsem z družbo Universal iz Tricesima, to je trgovsko organizacijo, ki je bila ustanovljena z namenom, da se razvije import-export predvsem z vzhodnimi državami. Ta družba še sedaj izvažata nadomestne dele za gospodinjske stroje, posebne kovine in plastične izdelke, uvaža pa že sestavljene gospodinjske stroje, ki jih prodaja v Italiji, pa tudi v Združenih državah; poleg tega uvaža tudi nadomestne dele za razsvetljavo in krznarske izdelke.

Za svoje delo je Gino D'Onofrio je prejel številna priznanja, med katerimi najvišje jugoslovansko odlikovanje, ki mu ga je podelil sam predsednik Tito. Sicer pa je bil D'Onofrio trdno vezan na Jugoslavijo in se zavzemal za čim tesnejše gospodarsko sodelovanje med obema državama.

Lista in MSI na »spomladanskem pohodu«

Slovenščina znova buri duhove v svetoivanskem rajonskem svetu

Slovenščina spet buri nacionalistične duhove v rajonskem svetu za Sv. Ivan, Katinaro in Podlone. Seje tega sosveta, ki mu predseduje slovenski socialist Zorko Spetič, potekajo ob skoraj redni prisotnosti uradnega občinskega prevajalca, tako da lahko izvoljeni zastopniki slovenske narodnosti brez večjih težav govorijo v slovenščini. V svetoivanskem rajonskem svetu sedi pet Slovencev, poleg Spetiča še komunisti Igor Canciani, Jagoda Kjuder in Rada Zergol ter zastopnik Slovenske skupnosti Edi Krapež. Kjudrova je že pred časom zbrala obširno dokumentacijo o pravicah Slovencev in o rabi slovenščine v krajevnih upravah, jo izročila predsedniku, ki jo je potem razmnožil vsem svetovalcem. Med gradivom sta bila tudi zaščitni osnutek ministra Maccanica in Londonska spomenica.

Spetičeva poteza pa ni bila po godu listarjem in neofašistom. Načelnica LpT Udinova je pred pričetkom torkove rajonske seje izročila vsem svetovalcem kopijo pisma, ki ga je pred nekaj dnevi poslala predsedniku. V dokumentu grobo očita Spetiču vrsto nepravilnosti in tudi nezakonitosti v zvezi z rabo slovenščine v rajonskem svetu in v zvezi z gradivom Jagode Kjuder. Spetiču pa načelnica Liste očita tudi, da se obnaša kot »znani agitator« Samo Pahor.

Torkova seja pa se je kljub temu redno začela. Do novega incidenta pa je prišlo, ko je med obravnavo enega izmed upravnih sklepov, ki so bili na dnevnem redu, prošil za besedo svetovalec SSK Krapež, ki je svoj poseg

-kot običajno - začel in nadaljeval v slovenščini. Že ob prvih Krapeževih besedah so predstavniki Liste za Trst in MSI začeli glasno protestirati, kričati in celo udarjati po mizi. Prišlo je do prerekanja, do posega komunistične Cancianija, ki je zahteval od predsednika, da vzpostavi red, nakar je prišlo do prekinitve zasedanja in do seje načelnikov skupin. Predstavnik MSI je na seji načelnikov znova zahteval odstranitev prevajalke, njegova zahteva pa ni prodrla, tako da so se načelniki končno sporazumeli, da se bo seja rajonskega sveta redno nadaljevala, brez motenj in brez nadaljnjih prekinitev.

Dogodki pa so se odvijali popolnoma drugače v naelektrenem in napetem vzdušju. Vlogo protagonista sta tokrat igrali svetovalci Zottijeva (LpT) in Cecchinijeva (PSI). Prva je vztrajala, naj se prekine razprava »dokler ne

bodo pristojna telesa enkrat za vselej rešila vprašanje rabe slovenščine v rajonskih svetih«, predstavnica PSI pa je prišla na dan s čudnimi in obenem protislovnimi stališči, s provokativnim predlogom, »da bi morali vse uradne akte rajonskega sveta prevesti v slovenščino«. Predstavnštvo LpT in MSI je glasno vztrajalo pri zahtevi po prekinitvi seje, komunisti so bili proti, predsednik pa je glede na napeto situacijo zelo težko vzdrževal red. Končno so demokristjani in še nekateri drugi svetovalci zapustili sejo, tako da je v dvorani zmanjkalo legalno število svetovalcev. Ob tem je treba povedati, da je doslej v svetoivanskem rajonskem svetu veljal neke vrste politični dogovor, da se svetovalec slovenske narodnosti jamči pravica do rabe materinščine. Sedaj pa se je očitno začela »spomladanska ofenziva« nacionalistov.

Brošura univerzitetnega odbora o miru, etničnosti in razvoju

»Mir, etničnost, razvoj« je naslov drobne, a zanimive brošure, ki je te dni izšla na pobudo Univerzitetnega odbora za mir. Brošura vsebuje poročila, ki sta ju na seminarju na podobno temo (priredil ga je omenjeni odbor) imela profesor sociologije razvoja na Univerzi v Bologni in član raziskovalnega središča Univerzita per la pace Alberto Tarozzi ter profesor sociologije na Univerzi v Trstu ter ravnatelj SLORI Darko Bratina. Prvi obravnava vprašanje raziskav o miru (peace research) in razmerje med Severom in Jugom z ozirom na krizo razvojnih modelov, drugi pa analizira vprašanje prepovedi etnične identitete v postindustrialnih družbah.

Brošuro je mogoče kupiti v uradu centra za mir in razvoj CEPAS pri ACLI v Trstu (Ul. sv. Frančiška 4/1) in stane 4 tisoč lir.

V odgovor svetovalcema Budinu in Bratini Deželni odbornik Antonini o združevanju ravnateljstev

Deželni odbornik za šolstvo Antonini je predvčerajšnjim odgovoril na svetovalsko vprašanje, ki sta ga predsedniku deželnega odbora postavila septembra lani svetovalca KPI Miloš Budin in Ivan Bratina v zvezi z name-ravnavo združitvijo ravnateljstev nekaterih slovenskih nižjih šol. Zato, da bolje razumemo Antoninijev odgovor, verjetno ne bo odveč, če na kratko obnovimo interpelacijo svetovalcev.

V vprašanju sta se svetovalca sklicevala na vest, da je šolski skrbnik v Trstu sklenil, da ne bo obnovil imenovanj za poverjene ravnatelje na nižjih srednjih šolah Gruden v Nabrežini, Kosovel na Opčinah in Gregorčič v Dolini, kar bi dejansko bil prvi korak za združitve s šolami Erjavce v Rojano, Cankar pri Sv. Jakobu in Ciril-Metod pri Sv. Ivanu. Ob ugotovitvi, da se je šolski skrbnik pri tem skliceval na dekret z 10. junija 1989 št. 249, ki je določal, da se ne obnovijo imenovanja poverjenih ravnateljstev na šolah, ki imajo manj kot dvanajst razredov, sta Budin in Bratina poudarila, da zgolj številčni kriteriji niso uporabni kot parameter za šolsko ureditev neke manjšine, ker ogroža funkcionalnost tega sistema ter v nekaterih primerih in krajih lahko privede celo do njegovega izničenja. Taki kriteriji pa so v nasprotju tudi z direktivami ministrstva za šolstvo, ki priporočajo, da je treba upoštevati družbene in gospodarske razmere nekega teritorija, da ga ne bi obubožali z vidika javne vz-

goje in izobraževanja. Svetovalca sta nadalje spraševala predsednika odbora, ali ne misli poseči pri pristojnih organih, da bi preklicali omenjene sklepe, in poudarila, da bi morali vsekakor vsak sklep o slovenski šoli sprejeti sporazumno in s pristankom neposredno zainteresirane skupnosti.

Odgovor odbornika je precej lapidaren, še posebno če upoštevamo, da je prišel sedem mesecev po interpelaciji. Verjetno je tej skróeni obliki botrovalo dejstvo, ki ga sam odbornik ugotavlja v sklepnem delu odgovora, češ da je zadeva preživela, saj zakon z dne 27. januarja 1989 št. 417 ni osvojil teh omejevalnih določil dekreta št. 249/89. Za slovenske šole je vsekakor pomembno odbornikovo sporočilo, da je tržaški šolski skrbnik nemudoma seznanil pristojno deželno šolsko nadzornišvo s seznamom nekritih ravnateljstev mest na slovenskih nižjih srednjih šolah in to z namenom, da bi razpisali ustrezne natečaje.

O siceršnjem ravnanju šolskega skrbnika pa je deželni odbor mnenja, da je bilo povsem pravilno in legitimno, saj se je skrbnik držal takrat veljavnega dekreta, ki je pač predvideval, da se ne obnovijo imenovanja poverjenih ravnateljstev na šolah z manj kot 12 razredi. Edina izjema je veljala v primerih, da je določen tip šole edini v pokrajini. Tega pa za slovenske nižje srednje šole ni mogoče trditi, je ugotovil odbornik, saj jih je v pokrajini sedem.

Razstavo bodo odprli danes

Pavel Petričič razstavlja v Galeriji Tržaške knjigarne

V Galeriji Tržaške knjigarne bodo danes ob 18. uri odprli prvo veliko tržaško razstavo slovenskega benečanskega slikarja Pavla Petričiča, ki je v slovenski javnosti znan tudi po svojem kulturno-družbenem udejstvovanju (med drugim je avtor knjige »Per un pugno di terra slava«, ki je pred nedavnim izšla pri ZTT). Tokrat pa se bo Petričič predstavil s svojo »osnovno« dejavnostjo. Petričič je namreč diplomiral na liceju za umetnost v Milanu. Na raznih šolah je poučeval likovno vzgojo in je za svoje pedagoško delo prejel tudi številna priznanja, med katera sodi miljska nagrada Giordano Pacor. Sodeloval je tudi s skupino Cooperazione educativa.

Svojo umetniško ustvarjalnost - ukvarja se z grafiko in s slikarstvom - pa je predstavil na raznih razstavah, zlasti na skupinskih razstavah umetnikov Beneške Slovenije.

V Trstu bo Petričič predstavil serijo grafik (v različnih tehnikah) in slik (v olju, a prav tako v različnih tehnikah) iz zadnjih petih let na temo tihožitja in pokrajine. Tako bo predstavil široko paleto svojega ustvarjanja, ki pogosto temelji na raziskovanju in preizkušanju likovnih tehnik in govorici.

Petričičeva dela, ki zelo pogosto nosijo naslov Scherzo, upodabljajo v glavnem tihožitja in pokrajine, predmet slikanja pa je skoraj nepomemben (pa čeprav pripoveduje tudi o ekološki občutljivosti). Petričičeva dela, kot je v katalogu zapisala Barbara Gruden, nudijo namreč predvsem različne načine gledanja realnosti, in sicer gledanja v najprišnejšem pomenu besede, to je dejanja, s katerim se človek sooča s stvarnostjo. Ti različni načini gledanja stvarnosti pa so nam povrtni in različni upodobitvami gledanega, tako da se stvarnost uteleša z zelo raznolikimi likovnimi pristopi, od geometrijske zgoščenosti »optical« grafike do slikarske uglasjenosti skoraj tradicionalnega tihožitja, od živčnega znaka jedkanic do burne in čutne interpretacije zgoščenih barv.

Na sliki jedkanica iz leta 1989.

Helena Bizjak predavala v SK o alternativni medicini Zdravje izvira iz naših misli

V Slovenskem klubu je bilo v torek zvečer na sporedu zanimivo predavanje, ki je poslušalce prisililo k temu, da so vsaj za nekaj trenutkov nekoliko globlje pogledali vase. Govorila je prof. Helena Bizjak iz Ljubljane, izvedenka na področju alternativne medicine, tema srečanja pa je bila mentalna dinamika. Bizjakova je z umirjenim in pomirjujočim glasom razložila poslušalcem, da je človekovo zdravje oziroma dobro počutje tesno povezano z njegovim mišljenjem. Moč naše misli je izredna, lahko je bolj razdiralna od atomske bombe. Vzhodni človek

dela veliko napako, ko ločuje duh od telesa. Popolnost našega zdravja pa je odvisna od harmoničnega delovanja vseh naših teles — fizičnega, energetskega, čustvenega, miselnega in duhovnega. Bolezen ni nikoli samo fizična, ampak ima svoj izvor v našem negativnem mišljenju, v našem kritičnem odnosu do sebe in okolice. Naša okolica je polna nevidnih negativnih misli, ki jih nevede vsrkamo vase, je razložila predavateljica. Zato je za človeka bistveno, da si ustvari dobre mentalne slike. S tem bo prispeval k lastnemu dobremu počutju, obenem

pa bo pomagal »očistiti« svet, tudi pozitivno mišljenje torej sodi v ekologijo. Če bi vsi ljudje pozitivno mislili, bi na svetu ne bilo bolezni, vojn, trpljenja... Teorije, ki jih je na torkovem večeru razlagala Bizjakova sicer niso nove, saj so do teh zaključkov prišli že stari narodi, kot so bili Kitajci, Indijci ali Egipčani. Kitajci so to svoje izročilo ohranili do danes: dokaz za to je njihovo tradicionalno zdravilstvo (npr. akupunktura).

S pozitivnim mišljenjem človek lahko uresniči vse svoje želje. Človek lahko to doseže le, če trdno verjame v to, kar dela in če resnično želi in pričakuje, da se bo neka stvar zgodila. Naše želje se nam navadno ne uresničijo, ker so naše misli neurejene: skakamo iz predmeta na predmet, pozabljamo na svoje želje, ne znamo prav povezovati stvari in dogodkov. Za dobro usmerjeno misel pa je potrebna prav usmerjena pozornost. Treba se je torej znati koncentrirati, če hočemo doseči zaželene učinke. Človek si mora vzeti nekaj časa zase, se poglobiti vase in se potruditi, da postavi svoje misli na raven pozitivnosti. Naši možgani morajo postati kot računalnik, za katerega sestavljamo zaželeni program. To nam bo seveda bolj uspelo pod strokovnim vodstvom.

Prof. Bizjak je ob koncu predavanja povabila vse prisotne na svoj intenzivni tečaj mentalne dinamike, ki bo potekal na sedežu kulturnega društva »A. Sirk« v Križu. Tečaj bo trajal dva vikenda po šest ur dnevno: 21. in 22. aprila ter 5. in 6. maja. (hj)

Legende in običaji v Bridarjevi hiši v Devinu

Od 12. do konca aprila bo v Bridarjevi hiši v Devinu na ogled razstava o velikonočnih običajih v naših krajih. Prireja jo Devinsko kulturno združenje, ki poziva vse domačine, naj na sedež društva v Devinu šte. 61/F do nedelje, 8. aprila, prinesejo svoje gradivo, ki se nanaša na velikonočne običaje.

Organizatorji želijo razstaviti lepo pobarvana ali okrašena velikonočna jajca, razglednice in voščilnice, stare dragocene predmete, ki so vezani na ta praznik, knjige o velikonočnih običajih in obredih, stare knjige, recepte o tradicionalnih slaščicah ali o velikonočnih kosilih, razne zapise o običajih in pripovedih na to temo.

V teh dneh pa je v devinski Bridarjevi hiši na ogled razstava »Devin pripoveduje - zgodovina in legenda«, ki jo je priredil Krajevni svet Devin devinsko-nabrežinske občine. Razstava bo odprta do 10. aprila, in sicer ob delavnikih od 16. do 20. ure, ob praznikih pa od 10. do 13. in od 16. do 20. ure.

Pogovor s predsednikom rajonskega sveta za Kolonjo in Škorkljo Baxo

Prebivalci Ferlugov za premestitev anten proti Drašci

Afero o radijskih in televizijskih antenah in pretvornikih pri Frlugih, ki že več let buri duhove, je v zadnjih tednih »popestriło« novo dejstvo, ki je grenko presenetilo vse, ki se že več let borijo proti antenam. Tik ob pretvorniku RAi na območju, ki je urbanistično namenjeno tehnološkim napravam) je ministrstvo za pošte in telekomunikacije dalo postaviti nov pretvornik in na ta način še bolj zakompliciralo itak zapleteno situacijo. Ob tem novem zapletu smo se obrnili na predsednika rajonskega sveta za Kolonjo in Škorkljo Pietra Baxo, ki nas je med drugim zaprosil, da objavimo njegova stališča o celotni aferi, od ljudskega posvetovanja (ki ga je rajonski svet priredil zadnji teden februarja) naprej, češ da je bilo poročanje Primorskega dnevnika (21. 2. 1990) nekorektno in pristransko.

Zato sva dolg in polemičen pogovor začela prav s posvetovanjem, katerega rezultati še niso uradni. »Neuradno pa vam lahko povem«, je dejal Baxa, »da se ga je udeležilo skoraj sto oseb, vabil pa smo poslali okrog 350. Nekaj vabil smo poslali tudi prebivalcem, ki niso direktno s Frlugov, a to iz praktičnega razloga. Frlugi namreč uradno niso vas, tako da ni bilo mogoče ugo-

toviti, kdo stanuje pri Frlugih. Zato smo v seznam vključili tudi nekaj bližnjih ulic, ki pa so slabo naseljene. Zato odločno zavračam obtožbo, da sem želel izkriviti rezultate posvetovanja. Če so nekateri prejeli vabilo z zamudo, ni moja krivda. Sto glasovalcev je vsekakor dober rezultat, saj Frlugi štejejo okrog 250 oseb. Rezultat je dober zlasti, če upoštevamo, da so mi nekateri prebivalci nekaj dni pred posvetovanjem zabičali, naj ga ukinemo. Ko je bilo posvetovanje v teku, pa so se premislili in preko svojega odvetnika Giadrossija zaprosili rajonski svet, naj ga podaljša in naj žaro prenese celo k Frlugom. Rajonski svet je predlog zavrnil. Presenetljivo pa je, da je bil rezultat homogen. Velika večina se je namreč izrekla za to, da je treba antene spraviti ne samo s Frlugov, pač pa celo z območja za tehnološke naprave, in sicer v smeri proti Drašci.

Vpr.: »Prebivalci pa so pogrčali tudi vprašalne pole v slovenščini, ki naj bi jih med drugim zahtevala svetovalska skupina KPI. Zakaj niste poskrbeli slovenskih pol?«

Baxa: »Med sejo rajonskega sveta skupina KPI ni nikoli formalno predstavila take prošnje, pa čeprav smo o

posvetovanju začeli razpravljati v rajonskem svetu že jeseni lani. Nekaj dni pred začetkom posvetovanja me je telefonsko poiskala svetovalka Bruna Zorzini Spetič, ki me je vprašala, ali je bilo mogoče pripraviti tudi slovenske vprašalne pole. Predlagal sem ji, da bi pripravili tudi slovenske pole in jih med posvetovanjem izročili tistim, ki bi vprašali zanje. Skušal sem torej poizvedeti na Občini, ali bi bilo tako ravnanje zakonito. Izkazalo pa se je, da je tehnično nemogoče.«

Vpr.: »Kaj pa menite o dejstvu, da je Občina šele letos naročila študijo, da ugotovi alternativne kraje, kamor bi lahko postavili antene?«

Baxa: »Mislim, da je Občina s to študijo zelo zamudila. O brezbižnosti občinske uprave priča tudi intervju, ki je bil v četrtek objavljen v tedniku Meridiano in v katerem je župan Ricchetti dejal, da sploh nič ne ve o novem pretvorniku ministrstva. Jaz pa sem že 5. marca poslal županu in odborniku za urbanistiko Cecchiniju telegram, s katerim sem ju obveščal o novem pretvorniku.«

Vpr.: »Kaj pa pričakujete od študije? Ali je tudi rajonski svet, tako kot prebivalci mnenja, da je treba ante-

ne premakniti z območja za tehnološke naprave?«

Baxa: »O tem v rajonskem svetu nismo razpravljali. Glede na številne raziskave, ki smo jih preučili v rajonskem svetu, pa mislim, da bi bilo dovolj, če bi televizijske antene premestili na območje za tehnološke naprave, radijske pa drugam. Tako bi bilo vprašanje z zdravstvenega vidika rešeno.

Prav v zvezi z alternativnimi namesitvami anten pa bi rad nekaj dodal. Vi ste takrat zapisali, da so prebivalci Frlugov izrazili mnenje, da bi antene lahko premestili na območje »tehnološke naprave ob nosilni« Steber RAi, kar sploh ne drži. Zato me čudi in me preseneča, da namreč ob prebivalcev, zlasti pa njihov odvetnik, ni reagiral na to napako. Poleg tega pa je ob branju članka zelo motilo ločevanje med italijanskimi in slovenskimi prebivalci. Zame je to ena sama skupnost, ne glede na to, če so prebivalci slovenskega ali italijanskega jezika. Skupnost, ki me je v nekem smislu razočarala. Po dvanajstih letih, kar se ukvarjam s problemom anten, mi še ne zaupajo. Pred kratkim so me prosili, naj jim izročim nek dokument, o katerem naj bi razpravljali na neki seji. Niso pa mi želeli povedati, kje in kako se bodo sestali.« (B. G.)

Danes na šolah volijo člane deželne komisije

Danes bodo na slovenskih šolah vseh vrst in stopenj volitve v deželno komisijo za vprašanja slovenskih šol, ki jo predvideva člen 9 zakona št. 932 z 22. 2. 1973.

Komisija ima posvetovalni značaj in je naš edini izvoljeni šolski organ. Po osmem členu dekreta št. 1 z dne 14. 1. 1975 morajo Pokrajine in pokrajinski šolski sveti vprašati za mnenje komisije v vseh primerih, ko sprejemajo odločitve glede vprašanj, ki zajemajo tudi slovenske šole. V primerih, da so njihove odločitve v nasprotju z mnenjem, ki ga je izrazila ta komisija, morajo svoja stališča podrobno utemeljiti.

Komisiji, v katero so izvoljeni po en član učnega in vodstvenega osebja slovenskih šol vseh stopenj ter en inšpektor, predseduje deželni šolski skrbnik. Zadnje volitve so potekale leta 1986, čeprav notranji pravilnik določa, da se ponovijo vsaki dve leti. Glede na to, da imajo slovenske šole mnogo perečih problemov in da bi se delovanje komisije lahko pospešilo, Sindikat slovenske šole poziva vse šolnike, naj se volitve polnoštevilno udeležijo.

Kandidati, ki jih sindikat predlaga, so naslednji: za učitelje Mario Adamič in Stanka Sosič, za didaktične ravnatelje: Mirka Braini, za profesorje srednjih šol: Iva Bone in Vanda Husu, za ravnatelje srednjih šol: Aldo Štefanič, za profesorje višjih srednjih šol: Samo Pahor in Ana Volpi, za ravnatelje višjih srednjih šol: Majda Corsi.

Richettijeve izjave ob predstavitvi proračuna Tržaški občinski odbor podpira vladni osnutek o zaščitnem zakonu

Tržaški občinski odbor je mnenja, da predstavlja prisotnost slovenske manjšine obogatitev za tukajšnje družbeno in kulturno stvarnost. Zaščitni predlog ministra Macanica pomeni v tem sklopu korak naprej na poti uravnoteženosti ter organske zaščite naše manjšine, čeprav bo treba poglobiti oziroma še preveriti pravno utemeljitev nekaterih predlogov o rabi slovenščine v nekaterih občinah tržaške in goriške pokrajine ter v nekaterih rajonih tržaške in goriške občine. Tako je župan Richetti na sinočnji predstavitvi proračuna v občinskem svetu precej megljeno povedal, kaj misli o manjšinski problematiki in predvsem o zaščitnem predlogu Andreottijeve vlade. Uprava torej, kot je precej razvidno iz županove izjave, podpira Macanico predlog, precej dvoumno pa je Richettijevo stališče glede vprašanja rabe slovenščine v izvoljenih telesih. Tukaj ni jasno, če je treba poglobitev tega vprašanja, o kateri govori župan, tolmačiti omejevalno ali pa kot kritiko ministrom, da hoče Slovence nuditi premalo. Če sodimo po stališčih kršćanske demokracije lahko vsekakor sklepamo, da je župan zadovoljen z vsebino vladnega zaščitnega predloga, ki predvideva glede rabe slovenščine manj od tega, kar že danes uživamo. Macanico predlaga na Tržaškem enakopravno rabo slovenščine le v okoliških občinah ter v obeh kraških rajonih, v Miljah ter v drugih rajonskih svetovih tržaške občine pa bi bila slovenščina v bistvu prepovedana.

Če izvzamemo manjšinsko vprašanje pa je treba povedati, da je imel

Richetti sinoči precej odprto in v nekaterih aspektih tudi pogumno proračunsko poročilo, odprto v bodočnost in tudi v novo vlogo mesta v novi Evropi. Človek pri tem res ne vidi, kako bi se v to precej perspektivno gledanje vključila Lista za Trst, ki hoče za vsako ceno v večinsko koalicijo.

Richetti je v poročilu pokazal precejšnji optimizem glede vloge Trsta, pri čemer pa je priznal, da se bo morala tudi občinska uprava prilagoditi novim razmeram in predvsem novim potrebam širše skupnosti. Občani si želijo predvsem učinkovitih javnih servisov, zunanja pomoč je potrebna, energije za preporod, pa bo moral Trst poiskati predvsem v lastni sredini. To je tudi bistveno sporočilo županovega

posega, ta cilj pa ne bo zlahka dosegljiv, tudi zato, ker je občinska uprava prevečkrat predmet strankarskih in oblastniških spletk, ki močno omejujejo njen razvoj.

Zanimivo je, da je župan pokazal veliko zanimanje za politično filozofijo zunanjega ministra De Michelisa, ki si veliko obeta od sodelovanja med Italijo, Jugoslavijo, Avstrijo, Madžarsko in Češkoslovaško. Obstaja namreč konkretna nevarnost, da bi razvita gospodarska območja severne Italije preskočila Trst in se direktno vključila v sodelovanje z vzhodno Evropo. Tega pa si Trst res ne more privoščiti. O teh in o podobnih vprašanjih bomo gotovo kaj več slišali med proračunsko debato. (st)

Sporazum o novi zaposlitvi za uslužbenca podjetja IRET

Na razširjenem sestanku, ki so se ga udeležili predstavniki deželnega odbora, združenja industrijcev in obrtnikov, deželnega urada za delo, sindikalnih organizacij CGIL-CISL-UIL in podjetja IRET, so podpisali sporazum o delovni mobilnosti 125 uslužbencev tega podjetja, ki se tvorijo odvečno delovno silo (osem so jih namreč že zaposlili v drugih podjetjih).

V skladu z dogovorom bodo na zagotovilo združenja industrijcev 60 delavcev še v tem letu zaposlili v tovarnah tekstilnega, elektronskega in elektromehanskega sektorja. Združenje malih industrijcev se je obvezalo, da bo prav tako v tem letu zaposlilo 14-18 delavcev, od katerih 5-7 v najkrajšem času. Po posredovanju obrtnikov bodo zaposlili dva bivača uslužbenca IRET, medtem ko bodo še nadaljnjih osem zaposlili v raznih tovarnah.

Na sestanku sta deželna odbornika Saro in Cruder zagotovila, da se bosta na raznih ravneh zavzela za podjetje IRET in njegove uslužbenca.

Vodstvo SDZPI na obisku pri Tombesiju

Predsednik Slovenskega deželnega zavoda za poklicno izobraževanje Lucijan Volk in ravnateljica Tamara Blažina-Simoneta sta včeraj obiskala predsednika Tržaške trgovinske zbornice inž. Giorgia Tombesija. V prijaznem pogovoru, pri katerem je sodeloval zbornični generalni tajnik dr. Mario Zerbinato, sta voditelja naše vzgojne ustanove opisala njeno delovanje in probleme, ki se postavljajo pri organizaciji in vodenju nekaj desetnih tečajev, ki segajo od kmetijskega prek obrtniškega in trgovinskega do informatike.

Posebej so na uradnem sestanku obravnavali vprašanja, ki zadevajo prireditve strokovnih tečajev za karmnoseke, ki jih SDZPI vodi že nekaj let in za katere je Trgovinska zbornica že doslej pokazala posebno zanimanje. Inž. Tombesi je s tem v zvezi izrazil pripravljenost Trgovinske zbornice, da ustrezno podpira izvajanje teh tečajev tudi s štipendijami za učenje in s prispevki za opremo delavnice.

Pogovor je zadeval tudi vprašanje ureditve ustreznih didaktičnih prostorov za delovanje zavoda, na koncu pa so voditelji SDZPI in Trgovinske zbornice soglašali o koristnosti nadaljnjega sodelovanja, tudi glede na pripravo novih profesionalnih profilov v vidu perspektiv, ki se odpirajo našim krajem z razvojem odnosov z evropskimi vzhodnimi državami. (l. v.)

Zaradi nove zakonodaje pokrajinski odbor INPS odstopil Avtonomija pokrajinskih uradov INPS pogoj za večjo storilnost zavoda

Zaradi novega zakona iz leta 1989, ki poverja pokrajinskemu in deželnemu organu Vsedržavnega zavoda za socialno skrbstvo INPS nove in nekoliko drugačne naloge ter funkcije, se je tržaški pokrajinski odbor razpustil trinajst mesecev pred naravnim iztekom svojega mandata (ki bi zapadel julija 1991). Odhajajoči predsednik odbora Bruno Degrassi je včeraj (in sicer dva dni pred izvolitvijo novega odbora) na zelo dobro obiskani tiskovni konferenci (prisotni so bili skoraj vsi člani starega odbora) orisal delo, ki ga je odbor opravljal od svoje izvolitve, in sicer do 29. junija 1987.

Nov odbor bodo tudi po novem sestavljali predstavniki odvisnih delavcev, avtonomnih delavcev, delodajalcev in javne uprave. Z novim zakonom pa je država želela poveriti pokrajinskemu odboru večjo avtonomijo, ki naj bi pripomogla k večji "storilnosti" pokrajinskih sedežev INPS in torej krčenju postopkov za izplačevanje pokojnin in za nudenje vseh ostalih storitev. Vendar, kot je v svojem poročilu podčrtal Degrassi, je že stari odbor v marsičem pripomogel, da so bile storitve zavoda učinkovitejše, postopki pa krajši, zlasti pri izplačevanju pokojnin (ki so jih v zadnjem letu izplačevali že po poldrugem mesecu). Težave pa so še vedno s ponovnim obračunavanjem starih pokojnin, zlasti zaradi prizivov, ki se sklicujejo na nekatere specifične zakone (št. 140 iz l. 1985 in št. 544 iz l. 1988) in na razsodbe ustavnega sodišča. Prav tako pa je delo tržaškega sedeža znatno otežkočilo ogromno število prošelj po pokojnini (kot predvidevajo mednarodne konvencije) iz Jugoslavije (zadostili naj bi že okrog 12 tisoč prošelj, odpravili pa jih morajo še več tisoč), a tudi prošelj iz Avstralije, Brazilije, Argentine in drugih držav, kamor se je odselilo na tisoče Tržčanov (pred kratkim je Italija namreč sklenila konvencije tudi s temi državami). Prošelj, ki se sklicujejo na mednarodne konvencije, je bilo v zadnjih mesecih celo več kot

navadno. Zaradi tega so pred kratkim sklenili ojačiti ta sektor, ki mora odpraviti še na tisoče zaostalih prošelj.

Po pokojninah pa gre omeniti še dva sektorja, ki veliko zaposljuje tržaške urade INPS: dopolnilno blagajno in ugotavljanje upravičenosti odsotnosti na delovnem mestu zaradi bolezni. Število ur redne dopolnilne blagajne se je na Tržaškem na splošno zmanjšalo delno tudi zaradi propadanja nekaterih sektorjev in zapiranja nekaterih tvrdk, nespremenjeno pa je število ur izredne dopolnilne blagajne. Povečalo pa se je število izostankov zaradi bolezni, ki pa nikakor ne skrbi tržaških upraviteljev INPS, ker je še vedno v povprečnih mejah.

Naj omenimo še, da je tržaški sedež prejel v letu 1989 kar 650 milijard lir prispevkov, izdatki na področju skrbstva pa so bili znatno večji in so znašali 980 milijard lir. Na ta presežek naj bi vplivalo zlasti veliko število "tujih" pokojnin, medtem ko naj bi bila utaja v Trstu precej omejena. Kljub temu pa se je stari odbor odločil za nove oblike razkrinkavanja utajevalcev, ki se poslužujejo novih metod kot v preteklosti.

Novost, ki bo zanimala vse občane, pa zadeva predvsem novo upravljanje zavoda, ki se je delno že vpeljalo. Letos so namreč dokončali informatizacijo arhiva, s katero bo mogoče nuditi vse potrebne informacije v realnem času. V kratkem pa naj bi uredili še nove elektronske oblike informiranja občanov in uvedli tudi nove postopke za hitrejšo izplačevanje pokojnin, zlasti pa za učinkovitejše sodelovanje s patronati (ki bodo svoje računalniške lahko povezali z osrednjim tržaškim računalnikom INPS), s katerimi so 16. marca letos podpisali sporazum za vzajemno sodelovanje.

Nov odbor bodo, kot rečeno, izvolili oziroma potrdili jutri (vsako "cehovsko" združenje imenuje namreč svojega predstavnika), štel pa bo skupno 6 članov manj kot doslej.

(bg)

Med križarjenjem do grške obale

Izjemno uspeh koncert TPPZ pred puljskim občinstvom

Tristo izletnikov se je včeraj vrnilo s sedemdnednega križarjenja do Grčije v priredbi TPPZ. V Trst jih je pripeljala jugoslovanska ladja »Adriana«, ki bo že v teh dneh vkrcala v Benetkah turiste za novo križarjenje vzdolž jadranske obale in naprej.

Križarjenje se je v torek zvečer zaključilo s samostojnim koncertom TPPZ v veliki dvorani doma JLA v Pulji, kjer so tržaške pevce pričakali, poleg številnega občinstva, predvsem mladih, tudi predstavniki oblasti, med temi predsednik skupščine občine Pule Ivan Perkan, komandant puljske garnizije Marjan Pogačar ter predstavniki ZZB iz puljske sekcije bivših prekomorcev.

Pevce je pozdravil Ivan Perkan in poudaril pomen, ki ga ima partizanski zbor pri nadaljevanju tradicije borbenih pesmi in utrjevanju idealov osvobodilnega boja in pri boju slovenske manjšine za svoje pravice. Dirigentu Oskarju Kjudru in zboru je poklonil darilo, Kjuder pa se mu za njegove dobre želje zahvalil in poudaril pomen obiska in nastopa tržaških pevcev v Puli za utrjevanje bratskih in prijateljskih vezi, ki so družile, je dejal, jugoslovanske narode v najhujših časih nacifašističnega terorja.

60 pevcev in članov orkestra je nato, ob sodelovanju recitatorjev Sta-

neta Raztresena in Alda Presla ter ob sodelovanju igralca Joška Lukeša, odpelo pesmi iz svojega programa »Boj in delo«, ki so navdušile občinstvo. V izredno akustični in lepi dvorani je zbor začel nastop s himno »Hej Slovani« in ga zaključil s pesmijo »Zdravljica«. Vmes je kar v šestih jezikih zapel vrsto borbenih in partizanskih pesmi, ki so jih nastopajoči odpli brezhibno, v lepi glasovni sozvočnosti.

Nismo si pričakovali tako lepega koncerta, je bilo splošno mnenje udeležencev, ki so se še pred nastopom udeležili slavnostnega odprtja izredno bogate in zanimive razstave o delovanju zborov, pevske skupine, predvsem pa o delovanju najbolj reprezentativnega medvojnega in povojnega partizanskega zbora »Srečko Kosovel«. Razstava, ki bo v foyerju doma JLA odprta še nekaj dni, obsega še zelo zanimive fotografije zborov in pevske skupine, ki so še v času vojne delovale med našimi ljudmi, ki so bili tedaj na Sardiniji, na Korziki, v Južni Franciji, v Afriki, na Siciliji, pa še drugod. Fotografije na razstavi so zgovoren dokaz, kako je naša pesem spremljala naše ljudi tudi v najtežjih časih, pa še v prvih povojnih letih, ko se je krojila tudi bodoča usoda teh krajev.

NEVA LUKEŠ

Razstava bo odprta do 20. aprila

Na Gradu sv. Justa zanimiv prikaz weimarske grafike

Na Gradu sv. Justa so včeraj dopoldne odprli razstavo posvečeno enemu izmed najbolj zanimivih likovnih obdobij tega stoletja. Gre za razstavo grafične produkcije iz časov Weimarske republike, ko je predvsem grafika imela zelo veliko sporočilno in tudi politično vlogo.

Razstavo, ki bo odprta do 20. aprila, prireja Tržaška avtonomna letoviščarska ustanova in tržaški Goethe Institut. Na ogled so dela Georga Grosza, Otto Dix in drugih mojstrov, ki so označili takratno umetniško obdobje. (Foto Magajna)

V kratkem odprta obsežna razstava o življenju na periferiji cesarstva

Življenje za časa avstroogrške monarhije vzbujajo pri nas še vedno precejšnje zanimanje. V zadnjih letih pa so to obdobje z raznimi pobudami skušali osveteliti iz raznih zornih kotov, s čimer se je želelo predvsem odpraviti bojazen, da bi to zgodovinsko obdobje ali povečevali ali zavračali. V sklopu specifičnih pobud sodi tudi velikopotezna razstava »Živeti na periferiji Imperija v 19. stoletju«, ki jo bodo odprli konec meseca, novinarjem pa jo bodo predstavili jutri dopoldne.

Razstavo organizira odborništvo za kulturo pri tržaški Pokrajini pod pokroviteljstvom in ob pomoči dežele Furlanija-Juljska krajina, delovne skupnosti Alpe-Jadran in italijanskega ministrstva za zunanje zadeve. Gradivo obsežne razstave bodo namestili v bivših konjušnicah miramarskega gradu, v nekaterih grajskih dvorinah in v dvorani Franco na sedežu deželnega Nadzorništva za umetniško varstvo v palači Economo na trgu Libertà. Vsega skupaj bo razstava zasedla približno tisoč kvadratnih metrov površine.

Na razstavi bodo predvsem skušali osvetliti življenje v palačah in premožnejših hišah v raznih krajih, ki so v 19. stoletju sodili v zelo širok okvir avstroogrškega cesarstva. Poseben

Znanstveni odbor, ki ga sestavljajo italijanski, avstrijski, madžarski in jugoslovanski strokovnjaki, je skušal v prvi vrsti prikazati stil življenja na periferiji z ozirom na prevladajoči stil razkošnega življenja v prestolnici.

Gradivo za razstavo, priprave na katero je koordiniral Carlo Milic, so prispevali muzeji iz Trste, Gorice, Dunaja, Salzburga, Gradca, Celovca, Zagreba in Peca in privatne kolekcije iz raznih krajev.

Bivalne navade bogatejšega sloja odanikov avstroogrškega cesarstva bodo na razstavi podali predvsem preko dragocenih kosov pohištva in druge opreme. Na miramarski grad bodo tako pripeljali tudi pohištvo, ki je krasilo druge palače nadvojvode Maksimilijana. Na razstavi pa bodo na ogled tudi opreme razkošnih domov drugih plemičev in tudi bogatejših meščanov. Poseben poudarek pa bodo organizatorji namenili znanim opremeljevalcem tiste dobe.

Kot že rečeno, bodo razstavo uradno odprli 27. aprila, medtem ko bo za občinstvo odprta od 28. aprila dalje, in sicer od 10. do 18. ure vsak dan. Za ogled vseh treh razstavnih prostorov bo moral vsakdo odšteti 5.000 lir, vendar bo vstopnica veljala dva dni.

Profesorica še v nevarnosti

Dijaki iz Coma so odšli domov

Zdravstveno stanje 42-letne profesorice Marise Belfari, ki se je hudo ponesrečila v torkovi prometni nesreči v Miramarskem drevoredu, se ni bistveno izboljšalo. Včeraj dopoldne so profesorico, ki je spremljala dijake na šolskem izletu, operirali v katarinški bolnišnici. O zdravstvenem stanju profesorice so si zdravniki po operaciji pridržali prognozo.

Včeraj popoldne pa so se na svoje domove vrnili dijaki srednje šole »Carlo Caldera« iz kraja Cabiate v pokrajini Como, ki so se udeležili šolskega izleta v Trst in Gradež. V obmorski letoviščarski kraj, kamor so jih po tržaški prometni nesreči pospremlili policijski agenti, so ponje prišli ravnatelj srednje šole in nekaj profesorjev. Domov so odšli tudi trije dijaki, ki so bili v prometni nesreči lažje ranjeni.

■ Zaupljivost se dandanes ne obrestuje. Pritekla ženska, o kateri varnostni organi niso dali natančnejših podatkov, je včeraj dopoldne nasledila izjavam para, ki sta ji dejala, da zbira sredstva za nekakšne bivše borce. Najprej je moškemu in ženski izročila vso zlatino, nakar pa še vse svoje prihranke v višini skoraj 3 milijonov lir.

V Barkovljah zanimiv večer z razstavo vina in peciva

Prišlo je že v tradicijo, da pred velikonočnimi prazniki odborniki KD Barkovlje organizirajo s pomočjo članov društva razstavo domačih vin in jo "obogatijo" s prigrizkom, ki ga vsako leto pripravlja Sabina Nibrant. Prigrizek je poseben, saj speče spretna domačinka več vrst kruha in peciva, ki ga ne najdemo v običajnih pekarnah. Prijetno je bilo tudi v soboto zvečer, saj se je v društveni dvorani zbralo veliko članov in prijateljev.

Večer je dokazal, kako so lahko tudi stare navade učinkovite in zanimive. Konec koncev je lahko tudi zabava nekaj več. "Hrana" je sestavni del naše kulture, na žalost pa se izgublja nekatere domače jedi, na primer vrste kruha, ker preprosto ni več časa za kuhanje in za peko. Tudi vino je treba jemati resno, saj pridevnik "domač" še ni jamstvo za kvaliteto, ki jo je treba vzpodbujati.

Na razstavi vina je bilo kar 21 vzorcev odlične domače kapljice. Nagradjeni so bili: za črna vina (prva nagrada) Sabina Nibrant, ki je prejela tudi plaketo za izdelavo kruha in peciva, drugo nagrado je prejel Emil Kosovel, tretjo Lučano Jagodic. Za bela vina je prvo nagrado prejel Emil Martelanc, drugo Libero Puzzer, tretjo Sandrino Furlan. Večer je potekal v zelo prisrčnem in prijateljskem vzdušju in se zavlekel pozno v noč. (mm)

gledališča

VERDI

Simfonična sezona 1989/90
Nocoj ob 20. uri (red E) zadnja ponovitev opere FIDELIO L. van Beethovna. Opera bo v izvirniku - nemščini. Dirigent Spiros Argiris, režija Frank Bernd Gottschalk.

Koncertna sezona
Jutri ob 20.30 (red B) simfonični koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Spirosa Argirisa. Pianist HOME-RO FRANCESCH bo izvajal Beyerjeve, Beethovnovne in Dvoržakove skladbe.

Ponovitev v soboto, 7. t. m., ob 18. uri (red S).

ROSSETTI
Nocoj ob 20.30 (red prost) bo Stalno gledališče Furlanije-Juljske krajine ponovilo LO ZOO DI VETRO Tennesseea Williamsa. Režija Furio Bordon. V abonmaju odrezek št. 9. Prodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

Ponovitve do 8. t. m.
V četrtek, 12. aprila, bo na sporedu koncert FIORELLE MANNOIE. Predprodaja vstopnic pri osrednji blagajni v Pasaži Protti.

LA CONTRADA - CRISTALLO
Nocoj ob 20.30 bo gledališka skupina Pro.Sa. S.r.l. iz Rima ponovila komedijo GIN GAME Donalda J. Coburna; režija Gianfranco De Bosio. V glavnih vlogah nastopata Valeria Valeri in Paolo Ferrari. Ponovitve do nedelje, 8. aprila, po običajnem urniku.

koncerti

Glasbena matica
Jutri ob 20.30 bo v baziliki sv. Silvestra v Trstu VEČER SAMOSPEVOV: Ana Pucar Jerič - sopran in Andrej Jarc - klavir. Vabljeni!

Tržaški jazz krožek
V ponedeljek, 9. t. m., ob 21. uri bo v lokalu MANDRACCHIO (Capo di Piazza 1) nastopil saksofonist SCOTT HAMILTON.

Verdi - Nedeljski koncerti
V nedeljo, 8. t. m., ob 11. uri bosta na sporedu koncerta v Mali dvorani gledališča Verdi (Ul. S. Carlo 2), kjer bo nastopil Komorni orkester gledališča Verdi pod vodstvom Severina Zannerinija in v gledališču Verdi v Miljah, kjer se bo predstavil pihalni orkester pod vodstvom Alessandra Bevilacqua. Koncert v Miljah so pripravili v sodelovanju z miljsko občinsko upravo in s krožkom Frausin.

razstave

V galeriji Cartesius v Ul. Marconi 16 je na ogled do 12. aprila razstava slikarke L. M. Sguazzi.

V galeriji Rettori Tribbio 2 bo še jutri na ogled razstava slikarja EDOARDA DEVETTE.

V galeriji Bassanese, Trg Giotti 8/1, bo do 10. aprila odprta razstava slikarja PIERA PIZZII CANNELLE.

V prtiličnih prostorih TKB v Ul. F. Filzi 10 razstavlja JANEZ MATELIČ.

Na Gradu sv. Justa - Bastione florito je na ogled razstava nemške grafične umetnosti po I. svetovni vojni in po II. svetovni vojni.

V Bridarjev hiši v Devinu je do 10. t. m. odprta fotografska razstava DEVIN PRIPOVEDUJE, ZGODOVINA IN LEGENDA. Utnik: ob delavnikih od 16. do 20. ure, ob praznikih od 10. do 13. in od 16. do 20. ure.

Združenje glasbenih pedagogov Primorske in Glasbena matica v Italiji

prirejata

CIKLUS JAVNIH KLAVIRSKIH UR

Predaval prof. SIJAVUŠ GADŽIJEV, docent na Osrednji glasbeni šoli pri Državnem konservatoriju "P. I. Čajkovski" v Moskvi. Sodelovali bodo gojenci nižjih razredov glasbenih šol Primorske in moskovski gojenec prof. Gadžijeva, sicer kočevski rojak ERIK ŠULER.

Danes, 5. aprila 1990, v Gallusovi dvorani v Trstu, Ul. R. Manna 29, od 10. do 12. ure ter od 15. do 17.30 klavirske ure ter ob 18. uri ERIK ŠULER - klavirski recital.

Na sporedu: Beethoven, Chopin, Rahmaninov, Prokofjev.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST

vabi vse svoje člane in prijatelje na predvajanje zadnjih dveh delov televizijske nadaljevanke

»V HRIBIH SE DELA DAN«

Prisotni bodo režiser Staž Potoknik in nekateri člani snemalne ekipe.

Prijeten večer bo jutri, 5. aprila, ob 20.30 v Gregorčičevi dvorani v Ul. sv. Frančiška 20.

kino

ARISTON - 17.30, 22.15 La guerra dei Roses, i. Michael Douglas, Kathleen Turner.

EXCELSIOR - 19.15, 22.00 Nato il 4 luglio, r. O. Stone, i. Tom Cruise, □

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 22.00 Notturmo indiano, i. Jean-Hugues Anglade.

NAZIONALE I - 16.20, 22.15 A spasso con Daisy, i. Jessica Tandy, Morgan Freeman, Dan Aykroyd.

NAZIONALE II - 16.00, 22.15 Nuovo cinema Paradiso, r. Giuseppe Tornatore.

NAZIONALE III - 16.10, 22.15 Plena voglia animal, porn., □□

NAZIONALE IV - 16.30, 22.15 Harry ti presento Sally, i. Billy Cristal, Meg Ryan.

GRATTACIELO - 17.00, 22.15 Tango e Cash, i. Sylvester Stallone.

MIGNON - 17.30, 22.15 L'attimo fuggente, r. Peter Weir, i. Robin Williams.

EDEN - 15.30, 22.00 Trionfo del sensi, porn., □□

CAPITOL - 17.00, 22.00 Ho vinto la lotteria di capodanno, i. Paolo Villaggio.

LUMIERE - 16.00, 22.15 Un pesce di nome Wanda, i. John Cleese.

ALCIONE - 16.30, 22.10 Matador, r. Pedro Almodovar.

RADIO - 15.30, 21.30 Umido e Ramba 2, porn., □□

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Ivan Cankar

Jakob Ruda

Režija DUŠAN MLAKAR

PREMIERA jutri, 6. aprila, ob 20.30 v Kulturnem domu v Trstu; abonma red A
PONOVIJE v soboto, 7. aprila, ob 20.30; abonma red B

GLASBENA MATICA TRST

v sodelovanju z Odborom za pripravo praznovanja 130-letnice rojstva H. Wolfa in Cankarjevim domom iz Ljubljane

VEČER SAMOSPEVOV

ANA PUSAR JERIČ - sopran
ANDREJ JARC - klavir

Jutri, 6. aprila, ob 20.30 v baziliki sv. Silvestra v Trstu.

Včeraj je doktorirala na tržaški univerzi

DAMJANA KRALJ

Novopečeni pravnici čestita deklški zbor Vesna

Mladinski odbor se veseli, ker novo pravico dobi; našo predsednico bomo zdaj vsi častili in z njo radi po sestankih hodili.

Doktorici

DAMJANA KRALJ

Mladinski odbor SKGZ

Na tržaški pravni fakulteti je pravkar doktorirala

DAMJANA KRALJ

Članici izvršnega odbora iskreno čestita

Slovenska kulturno-gospodarska zveza

Tesnila, grelci in cevi Kovačiča Lucijana nujno delo je vseh dni, in da sreča Abraham se danes še zavedel nil

Dragemu

LUCIJANU KOVAČIČU

čestitajo za 50. rojstni dan in mu želijo še mnogo zdravih in srečnih let žena Gracijela, sinova Dario in Adriano ter vsi prijatelji.

čestitke

Včeraj je doktorirala na tržaški univerzi **DAMJANA KRALJ**. Iskreno ji čestita Božo z družino.

Včeraj je praznoval svoj rojstni dan **ANTON MARC** (Silčev). Vse naj, naj in še polno veselja mu želijo letniki iz Bazovce in ne iz Doline.

včeraj - danes

Danes, ČETRTEK, 5. aprila 1990

VINCENC

Sonce vzide ob 6.38 in zatone ob 19.38 - Dolžina dneva 12.57 - Luna vzide ob 14.58 in zatone ob 4.37.

Jutri, PETEK, 6. aprila 1990

IRENEJ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.21 najnižja -15 cm, ob 7.37 najvišja 18 cm, ob 13.52 najnižja -40 cm, ob 20.36 najvišja 41 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 15 stopinj, zračni tlak 1010,5 mb raste, brezvetrje, vlaga 81-odstotna, nebo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 11,9 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Roberta Chirico, Riccardo Chirico, Marilia Catalano Castiello, Beatrice Arbulla, Mattia Carannante.

UMRLI SO: 84-letni Guido Grilanc, 65-letni Alberto Giacomini, 78-letna Olga Vouk por. Cuschiè, 83-letna Emilia Tujach, 80-letna Palma Krecic, 72-letna Luigia Bidoli, 71-letna Leontina Segalla, 85-letna Antonia Maria Emili, 56-letni Luciano Ulcigrai, 85-letna Libera Schoelle vd. Braisot, 56-letni Silvio Rebulu, 69-letna Anita D'Arone por. Zecchini.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Od ponedeljka, 2. aprila, do sobote, 7. aprila 1990

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan).

FERNETIČI (tel. 416212); **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30
Ul. Ginnastica 6, Ul. Cavana 11, Ul. Alpi Giulie 2 (Altura), Trg Gioberti 8 (Sv. Ivan), Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

FERNETIČI (tel. 416212); **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7, Istrska ulica 18.

FERNETIČI (tel. 416212); **MILJE** - Mazzinijev drevored 1 (tel. 271124) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA
Nočna služba ob 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Narodna in študijska knjižnica

Odsek za slovenski jezik
Filozofska fakulteta v Trstu
Inštitut za slovansko filologijo

vabita na predavanje

prof. **MIRANA KOŠUTE**

Krpanova sol

(Slovensko-italijanski in obratni literarni odnosi)

Danes, 5. aprila 1990, ob 16. uri
Trst, UL. Università

razne prireditve

KD Rdeča zvezda vabi na KONCERT IGORJA KURETA - violina in BARBARA FAIMAN - harfa, ki bo jutri, 6. aprila, ob 20.30 v društvenih prostorih v Saležu.

KD Rovte-Kolonkovec, Ul. M. Sernio 27, gostuje dramsko skupino SKD Slavec iz Ricmanj-Loga z veseloiigro PARIZ JE PAČ PARIZ Josipa Tavčarja v soboto, 7. aprila, ob 20.30. Režija D. Gorup. Vabljeni!

Ženski pevski zbor Prosek-Kontovel prireja v soboto, 7. t. m., ob 20.30 v Kulturnem domu na Proseku 5. SREČANJE ŽENSKIH ZBOROV. Nastopajo ŽPZ I. Grbec iz Škedenja, ŽPZ Tabor z Opčin in ŽPZ Prosek-Kontovel, sodelujeta Marička in Tončka z lajnami Lojzeta Cijaka.

Mladinski krožek Boljunec priredi v soboto, 7. t. m., PLES Z ANSAMBLOM ŠANK ROCK ob 20.30 v gledališču F. Prešeren v Boljuncu.

Sekcija VZPI-ANPI Opčine, Bani in Ferluga - V nedeljo, 8. t. m., bo ob 15. uri na openskem strelišču KOMEMORACIJA ob 46. obletnici junaške smrti 71 anti-fašističnih talcev, ki so jih ustrelili nacisti. Govorila bosta Dušan Košuta in Paolo Sema. Predsedovala bo Tjaša Kocman. Nastopil bo MPZ Tabor z Opčin.

PD Slovenec Boršt-Zabrežec priredi v nedeljo, 8. aprila, ob 18. uri v Srenjski hiši v Borštu VEČER Z MEPZ SLOVENE-SLAVEC ter veseloiigro J. Tavčarja PARIZ JE PAČ PARIZ v režiji D. Gorupa. Gostuje dramska skupina SKD Slavec. Vabljeni!

V nedeljo, 8. t. m., bo v Domu A. Sirka v Križu s pričetkom ob 17. uri REVIJA PRIMORSKA POJE 90. Nastopa MePZ Podgora, deklški zbor Slovenski šopek, MPZ Oton Župančič, ŽPZ Ivan Grbec, MePZ Sveti Jernej in MePZ Primorec - Tabor. Revijo priredita ZSKD in ZPZP v sodelovanju s kulturnim društvom Vesna. Vabljeni!

Narodna in študijska knjižnica - Ciklus otroške urice v NSK, PREBESEDIMO BESEDE z Borisom A. NOVAKOM. Pesnik in urednik revije Kurirček bo z nami v torek, 10. t. m., ob 17. uri v NSK, Ul. sv. Frančiška 20/I. Vabljeni osnovnošolski otroci!

izleti

SKD Barkovlje prireja na velikonočni ponedeljek, 16. t. m., izlet v Rovinj z zgodnjo večerjo v Limskem zalivu. Za informacije tel. na št. 415797 ali 363452.

SK Devin obvešča, da je še nekaj prostih mest za izlet v Budimpešto od 28. aprila do 2. maja. Informacije na tel. št. 200236 v večernih urah.

menjalnica

TUJE VALUTE	FIXING MILAN	BANKOVCI TRST
Ameriški dolar	1248,600	1235.—
Nemška marka	735,450	733.—
Francoski frank	218,850	216,500
Holandski florint	653.—	650.—
Belgijski frank	35,545	35.—
Funt sterling	2050,050	2020.—
Irski sterling	1971,800	1945.—
Danska krona	192,790	190.—
Grška drahma	7,648	7,300
Kanadski dolar	1067,900	1030.—

UL. SV. FRANČIŠKA 20

Vas vabi danes, 5. aprila ob 18. uri

na otvoritev razstave

Pavla Petričiča

razna obvestila

Odbor za vzgojo in izobraževanje SKGZ in Dijaški dom prirejata LETOVANJE ZA OTROKE IN MLADINO na Rakitni od 29. 6. do 13. 7. 1990 za otroke od 7. do 12. leta; v Kmetijski šoli Grm pri Novem mestu od 30. 6. do 14. 7. 1990 za mladostnike od 13. do 18. leta in v Poreču od 14. do 23. 7. 1990 za otroke in mladostnike od 8. do 15. leta. Informacije in vpisovanja na sedežih SKGZ v Trstu - Ul. sv. Frančiška 20/III, tel. 368094; v Gorici - Ul. Malta 2, tel. 531644, od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure in v Dijaškem domu v Trstu - Ul. Ginnastica 72, tel. 573141, od ponedeljka do petka od 13. do 18. ure.

Zadruga Lonjer-Katinara sklicuje REDNI OBČNI ZBOR v prostorih zadruge v Lonjerju v torek, 10. aprila, ob 12. uri v prvem sklicanju in v sredo, 11. aprila, ob 20. uri v drugem sklicanju.

prispevki

V spomin na Gigija Poljšaka daruje Li-ana Kriščak 10.000 lir za SKD Barkovlje. Namesto cvetja na grob Igorjevega očeta G. Poljšaka daruje osebe liceja F. Prešeren 150.000 lir za SKD Barkovlje.

V spomin na Gigija Poljšaka darujeta Neva in Marko Pertot z družino 50.000 lir za SKD Barkovlje.

V isti namen darujeta Nadja in Salvino Kuhar 50.000 lir za SKD Barkovlje. Namesto cvetja na grob pok. Zore Mršnik roj. Križmančič daruje Marija Kalc z družino (Gropada 105) 50.000 lir za KD Skala iz Gropade.

mali oglasi

OSMICO je odprl Milčič v Zagradcu št. 2. **OSMICO** je odprl Jurij Stubelj v Šempolaju.

SERGIO FERFOLJA ima odprto osmico pri Piščancih.

ALOJZ MILIČ - Repen 49 je odprl osmico. Toči teran in belo vino.

DOMAČ prigrizek in dober kozarček lahko dobite od danes naprej pri Mariotu Cenoutomu v Jamljah, Gregorčičeva 14.

DOMAČE velikonočne pirhe, svinjsko jed in vino nudi osmica Berto Jarc na Tržaški cesti v Doberdobu.

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA išče Bevkove otroške slikanice (Domače živali, Hitro, hitro lahkah nog, Janko in Metka, Mala slikanica, Mali zverinjak, Mladi rokodelci, Moji prijatelji, Pisana družba, Ah, kako lepo, Kaj mi znamo, kako se igramo, Kaj vse mali Tonček zna, Oglejte si učene živali, Pisane podobe), ki so izšle v Gorici leta 1924 in 1925. Morebitne imetnike prosimo, da tel. v NSK na št. 774333.

TRŽAŠKO podjetje išče podjetnega delavca za skladišče z znanjem slovenskega in italijanskega jezika. Pismene ponudbe poslati na: COGECO SpA, Ul. Machiavelli 5, 34100 Trst.

SLOVENSKA DRUŽINA išče zazidljivo zemljišče, približno 1.000 kv. m, v okolici Opčin, Proseka, v zgonski, repentabski ali nabrežinski občini. Tel. v večernih urah na št. 214202.

PRODAM renault super 5 TSE, bele barve, letnik avgust '85, z dodatnimi deli. Tel. (040) 299622 v večernih urah.

PRODAM popolnoma nov barvni televizor philips, z ekrankom s tekočimi kristali dimenzije 20 cm x 10 cm x 3 cm, po ugodni ceni. Tel. 418315 od 16. do 19.30.

PRODAM Y 10, prevoženih 2.200 km, letnik februar '90, za 10.800.000 lir. Tel. 229126.

PRODAM motor cagiva aletta rosa 125, prevoženih 9.866 km, v odličnem stanju, za 1.800.000 lir. Plačano zavarovanje in taksa do konca leta. Poklicati na tel. št. (0481) 78153 v večernih urah.

PRODAM 3.000 kv. m zazidljivega zemljišča v obrtniški coni pri Poljanah. Tel. (0481) 78233.

PRODAM ladijske motorje johnson 25 in 10 hp, mercury 20 in 10 hp ter selva 15 hp. Tel. na št. 767724 od 8. do 12. ure ter od 14. do 18. ure, razen ob sobotah in nedeljah.

Utihnil je žametni glas magične Sarah Vaughan

Za vedno je utihnil žametni glas ene največjih pevk v zgodovini jazz glasbe - temnopolte Sarah Vaughan. Po mučni bolezni (imela je raka na pljučih) je umrla v torek popoldne v svoji vili v San Fernandu Valley (Južna Kalifornija), kamor se je za- tekla, ko so ji zdravniki povedali, da zanjo ni več nobenega upanja. Rodila se je 27. marca 1924 v Newarku (New Jersey), oče ji je bil mizar, mati je pela v cerkvenem zboru, v katerem je še kot otrok začela peti tudi mala Sarah. Šele kasneje se je lotila študija petja in klavirja.

Komaj 16-letno Sarah je odkrila slavna Ella Fitzgerald. Dekle je podpisalo prvo pogodbo in se čez noč znašlo v svetu poklicnih pevcev. Nastopala je z ansamblom Earla "Fathe" Hinesa, kasneje, v svoji dolgi in briljantni karieri, je sodelovala z najznamenitjšimi jazz glasbeniki, kot je bil, recimo, Duke Ellington.

Že tedaj je dekle razpolagalo z neobičajnim glasovnim obsegom, saj je lahko prehajala z nizkih, skoraj moških tonov do visokega falzeta.

Glas je uporabljala, kot da bi bil glasbilo. Pred štirimi leti se je v ne- kem intervjuju pošalila: »Pravijo, da zmore moj glas štiri oktave, mislim, da pretiravajo, recimo - tri.« S svo- jim izjemnim kontraltom, ki je z leti in zaradi cigaret postal nekoliko hripav, je podala enkratne interpre- tacije skladb Georgesa Gershwin, ki je bil njen najljubši avtor. Zelo rada je improvizirala in zato so bile njene interpretacije resnično en- kratne, nikoli ni nobene pesmi zape- la dvakrat enako. »Petje je bilo za- njo izziv, pustolovščina, besede jo niso zanimale,« zna povedati pianist Bob James, ki jo je spremljal vrsto let. Odklanjala je oznako jazz pevke: »Take specializacije ni. Ne vem, ka- kšna je glasba, ki jo pojem, ne lju- bim kategorij. Jaz samo pojem, ko le morem, pojem.«

Med najbolj znane motive, ki jih je posnela, spada *It's magic* (preko dva milijona prodanih plošč), sicer zapuška kopico izrednih posnetkov, predvsem s koncertov v živo.

Gavras o nacističnih krvnikih

Po uspehu na berlinskem festivalu (ko si je delil zlatega medveda s češkos- lovaškim filmom *Škrjanci na nitki* Jirija Manzla) se bo v velikonočnem tednu pojavil v Italiji film *Music Box* grškega režiserja s »francoskim kulturnim porek- lom« Coste Gavrasa.

Film pripoveduje o uspešni ameriški odvetnici, ki brani lastnega očeta pred obtožbo, da je v vojnem času zakrivil nemalo zločinov proti Ciganom in Židom. Napetost raste ob procesu, ko je odvetnica razdvojena med dolžnostjo branilke in dvomom, da je oče res bil krvnik. Med sodno razpravo gledalec izve za zgodbo starejšega Madžara Michaela Lazla, ki je po vojni pobegnil v ZDA in tam živel življenje zglednega državljanja. Po ženini smrti je, denimo, sam skrbel za sina in hčerko, ki je postala briljantna odvetnica.

Le izredno malo filmov je doslej obravnavalo vojne zločince, ki so pribežali v Ameriko, kjer so živeli kot »mirmi sosede«, kot jih je označil zgodovinar Alan Ryan jr., odlični družinski očetje in pošteti delavci. Po zanimljivih podatkih je v Ameriki našlo zatočišče približno 10 tisoč nacistov ali simpatizerjev, ki so postali učinkovit notranji ščit proti komunizmu.

Kot je sam Gavras povedal, želi njegov film »o spominu in za spomin« predvsem odkriti, kdo se v resnici skriva pod obrazom človeka, ki ga ljubimo. Za vlogo očeta je režiser izbral nemškega gledališkega igralca Armina Müllerja Stahla, vlogo hčerke pa je poveril Jessici Lange.

sklad mitje čuka

jelka cvelbar

Požrtvovalna mati - opevani mit

Kolikokrat se nam je že zgodilo, da so nas otroci s svojim početjem spravi- li s tira! V situaciji velikega zunanega pritiska, ker smo imeli, denimo, čez četrto ure zmenek pri zdravniku (otroci pa so se nerazumljivo počasi in men- cajoče odpravljali, ali pa so trmasto odklanjali najboljši - in najdražji - kos mesa), oče pa je bil še od prej natak- njen zaradi pripetljajev v službi, so nam odpovedali živci: začeli smo ali brez slehernega zdravljenja hruliti otro- ka ali pa smo mu celo prisolili klofuto, čeprav smo v svojem srcu že nešteto- krat sklenili, da ne bomo po nepotreb- nem nasilni. Dan je nato minil v slab- nem počutju, z občutkom krivde zara- di načina, s katerim smo reagirali, kaj- ti odnosi so bili vsaj za tisti dan ska- ljeni. Pred kratkim umrli otroški psiholog Bruno Bettelheim meni v svoji knjigi *Življenje za otroke* takole: »Čim globlje ljubimo, tem bolj ranljiva so naša čustva in tem bolj hitro lahko izgubimo potrpljenje in razume- vanje. Ko bi mi sami bili do svojih otrok ravnodušnejši, bi nas oni ne mogli s tako lahkoto vreči s tira.«

Zdravilo za take situacije, v katere nas vodijo trenutni konflikti, bi lahko bilo, da skušamo pripeljati svoje otroke do pameti s tem, da uporabimo svojo sposobnost odraslih gledati bolj na široko, ob upoštevanju spremnih dejavnikov, na nastalo situacijo. Včasih je lahko zdravilo, če zberemo po- trebni pogum, da postanemo popus- tljivejši, ko nas ob skrajno napeti situ- aciji zapuška potrpljenje.

V družbi, v kateri smo odrasčali in v kateri živimo, smo navajeni pričako- vati tako popustljivost največkrat predvsem od mater. Mati, je tista, ki popušča, ona vse zgleduje, kakor da bi bilo to za očeta pretežko ali celo za njegovo zunanjo podobo nesprejemlji- vo in neprimerno.

Na münchenskem Zavodu za mla- dostnike se poklicno ukvarja s takimi problemi dr. Gerlinde Seldenspin- ner, ki si je morala tudi osebno odgovoriti

na ta vprašanja kot mati treh otrok. Kot sama poudarja, je morala večkrat z občutkom slabe vesti deliti klofute v podobnih konfliktnih situacijah z otro- ki, kakršno smo opisali na začetku tega članka. Ta občutek krivde ali sla- be vesti pa pripisuje dr. Seldenspin- nerjeva različnim dejavnikom. Po nje- nem mnenju je tak dejavnik tudi slabo naravnana specifična vzgoja. Še vedno namreč vzgajamo deklice tako, da jih prepričujemo, kako morajo biti potr- pežljive, skratka take, ki raje odneha- jo, kakor da bi se s svojim mnenjem in nastopom uveljavile.

Podobno napačno učinkuje pojem idealne matere. Tudi sedaj, ko je ved- no več žensk, ki imajo svoj poklic ob delu v družini, se v glavah moških še vedno riše idealna slika matere, ki se vseh 24 ur žrtvuje za svoje drage.

Pa še nekaj zelo vpliva na naš odnos do lastnih otrok. Nekoč so morale ma- tere porabiti predvsem veliko energije za to, da so svoje otroke preživljale. Primaren je bil torej boj za obstanek. Šele sedaj imamo več časa za njihovo vzgojo. Naše none si niso belile glave,

kako bodo z otroki vzgojno ravnale, morali so delati po ukazih in konec! Za vse ostalo ni bilo časa.

Podoben je tudi s številom otrok. Pri številnih družinah, kakršne so bile nekoč, ni bilo za posameznika veliko časa na razpolago. Šele sedaj nas nji- hova maloštevilnost navaja, da vsake- mu posameznemu otroku namenimo več časa in da si morda delamo vse preveč skrbi z njim.

Ob upoštevanju vseh teh sprememb in drugačnih pogledov bi morda morali poiskati kompromisno rešitev pri vzgoji svojih otrok. Prav gotovo je razumljivo in pravilno, da jemljemo potrebe svojih otrok danes resno. Do problemov lahko pride le v primeru, če bodo z obveznostmi preobremenje- ne matere doživljale pritisk. Ker pa se zaradi vzgoje, ki so jo bile deležne, čutijo kot matere odgovorne prav za vse, kar se v družini dogaja, je doživ- ljanje pritiskov vseh sort prav običaj- na zadeva.

Kako naj bo torej mati, dobra mati, čeprav se odreka vlogi žrtve? Morda o tem prihodnjič.

Večer diapozitivov iz Peruja

Konec prejšnjega tedna je Sklad Mitje Čuka organiziral v Prosvetnem domu na Opčinah večer diapozitivov. Zvonko Vidau je prikazoval podobe s svoje enome- sečne poti po Peruju.

Pod naslovom *Peru - dežela na- sprotij* se je zvrstil niz zanimivih, toplo človeških, ponekod osebno obarvanih vtisov iz te preizkušne južnoameriške dežele. Občin- stvo je dvorano napolnilo do zad- njega kotička. Zadovoljni obrazi gledalcev ter izrazi odobravanja ob slovesu, so bili živ dokaz, da je bil prikaz Peruja vreden ogleda.

V kratkem bomo večer ponovili še v kaki drugi dvorani.

današnji televizijski in radijski sporedi

RAI 1 7.00 Aktualno: Uno mattina 9.40 Nanizanka: Gli occhi dei gatti - Fuga dall'Est 10.30 Jutranji dnevnik 10.40 Variete: Ci vediamo 11.55 Vreme in dnevnik 12.05 Variete: Piacere RAI 1 13.30 Dnevnik - tri minute 14.00 Variete: Gran premio - pausa Caffé 14.10 Kviz: Il gioco più bello del mondo (vodi Gabri- ella Carlucci) 15.00 Aktualno: Primiissima 15.30 Italijanska kronika 16.00 Variete: Occhio al bi- glietto 16.10 Mladinska oddaja: Big! 17.55 Iz parlamenta in vesti 18.05 Aktualno: Italia ore 6 18.40 Kviz: Lascia o raddop- pia? 19.40 Almanah in dnevnik 20.30 Variete: Gran Premio 22.30 Potovanje z Enzom Bia- gijem: Sosednje dežele - Vzhod, svet, ki se spre- minja - Nemčija: vsi Nemci 23.35 Gala večer: Stramilano 0.10 Dnevnik in vreme 0.20 Danes v parlamentu 0.25 Rubrika: Mezzanotte e dintorni	RAI 2 7.00 Variete: Patatrac 8.30 Nadaljevanka: Capitol 9.30 Dokumentarec: Anato- mia di un restauro 9.55 Knjige: Casablanca 10.00 Varieteja: Aspettando mezzogiorno, 12.00 Mezzogiorno è 13.00 Dnevnik in Diogenes 14.00 Nad: Quando si ama 14.50 TV igra: Tutti per uno 15.20 TV film: Ballando sulle nuvole (sent., VB) 17.00 Vesti in Iz parlamenta 17.10 Lepa Italija 17.35 Rubrika: Tutto sul Due - Il gatto e la volpe, nato (18.15) sport 18.35 Nanizanka: Faber 19.25 Rubrika: Rosso di sera 19.45 Dnevnik, sport, vreme 20.30 Nadaljevanka: Aquile (r. Nini Salerno, 4. del) 22.10 Dnevnik - nocoj 22.20 Variete: Ritira il pre- mio... 22.50 Aktualno: 1990 Mode 23.40 Knjige: Casablanca 23.45 Dnevnik, vreme in ho- roskop 0.30 Film: La selva dei dan- ati (dram., Fr.-Meh. 1958, r. Luis Bunuel, i. Charles Vanel)	RAI 3 12.00 Dokumentarna oddaja: Meridiana - La Bajo, Tolti dalla strada 13.00 Sodobna vrtna arhitek- tura in scenografija v filmu 14.00 Deželne vesti 14.30 Izob. oddaja: Teletoria - Sredozemlje 15.30 Videosport: italijansko prvenstvo v motonavi- ki, evropski mladinski miting v plavanju 17.00 Nanizanki: Valerie - Il richiamo della natura, 17.30 Vita da strega - L'efficace pozione di Sa- manta 18.00 Dok. oddaja: Geo 18.30 BlobCartoon 18.45 Športna oddaja: Derby 19.00 Dnevnik in vreme 19.30 Deželne vesti 19.45 Varieteja: Scusate l'in- terruzione, 20.00 Blob. Di tutto di più 20.25 Aktualno: Una cartolina spedita da A. Barbato 20.30 Dokumentarna oddaja: Samarcanda 23.00 Dnevnik - nocoj 23.15 Variete: Fuori orario 0.05 Filmske novosti 0.15 Nočni dnevnik	TV Ljubljana 1 9.00 Mozaik. Spored za otro- ke in mlade: Indijanske legende 9.25 Šolska TV: Pota odras- čanja, 9.55 Estetska vz- goja, 10.15 Govorica slo- venske kmečke noše 10.30 Mostovi (pon.) 11.00 Video strani 15.05 Žarišče (pon.) 15.35 Nanizanka: Hunter 16.30 Dnevnik in poslovne in- formacije 16.45 Mozaik. Mostovi (pon.) 17.15 Šolska TV (pon.) 18.20 Spored za otroke in mlade: Ciciban, dober dan, 18.35 nanizanka Ovcar Hobo (3. epizoda) 19.00 Risanke in TV okno 19.18 Dobro je vedeti 19.30 Dnevnik in vreme 20.05 Nad: Bluebell (P. Whe- eler, r. Moira Arm- strong, 5. del) 21.00 Volitive '90: Soočenje kandidatov 22.35 Dnevnik in vreme 22.55 Film: Trije prispevki k slovenski blaznosti (dram., Sl. 1983, r. Žare Lužnik, Boris Jurjašević in Mitja Milavec) 0.35 Video strani	TV Koper 13.45 Nogomet - nemško pr- venstvo 15.30 Nogomet - špansko pr- venstvo 17.15 Variete: Snow Board Show 17.30 Oddaja o odbojki: Su- pervolley 18.15 Wrestling Spotlight 18.45 TVD Novice 19.00 Odprta meja 19.30 TVD Stičišče 20.00 Žarišče 20.30 Dok.: Campo base (pon.) 22.00 TVD Novice 22.10 Rubrika o nogometu: Mon-gol-fiera 23.10 Teniški turnirji 0.10 Košarka - NBA (pon.)	RADIO TRST A 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše in koledar, 7.30 Pravljica; 8.00 De- želna kronika; 8.10 Slovenski Ikar; 8.40 Revival; 9.05 Ne vse, toda o vsem; 9.10 Južnoameriška folklor; 9.40 Sanje se nadaljujejo; 10.00 Pregled tiska; 10.10 Z opernega repertoarja; 11.30 Zvočne kuli- se; 12.00 Dogodki našega stoletja; 12.20 Melodije; 12.40 Primorska poje: DPZ Vesela pomlad z Opčin (dir. Franc Pohajč); 12.50 Orkestri; 13.20 V žarišču; 13.30 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Dvignjena zavesa; 15.00 Medigra; 15.10 Rezija '89; 15.40 Lahka glasba; 16.00 Mi in glasba; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Roman: Vojna in mir (68. del); 17.25 Mladi val; 19.20 Zaključek.	LJUBLJANA 5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 19.00, 21.00, 22.00, 23.00 Poro- čila; 8.05 Znanja široka cesta; 8.35 Mladi- na poje; 9.05 Glasba; 11.05 Naš gost; 11.30 Izbrali smo; 12.10 Pojemo in godemo; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Glasba; 13.38 Do 14.00; 14.05 Govorimo angleško; 14.25 Iz glasbene tradicije; 14.40 Merkur- ček; 15.15 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Melodije; 17.00 Studio ob 17.00; 18.05 Big Band RTV-Lj; 18.30 Glas- ba sodobnikov; 19.35 Lahko noč, otroci; 19.45 Ansambli; 20.00 Domače pesmi; 21.05 Literarni večer; 21.45 Melodije; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Podoknica; 23.05 Lit. nočno; 23.15 Nočni program.	RADIO KOPER (slovenski program) 7.30, 13.30, 14.30, 16.30, 19.00 Poročila; 6.00 Glasba za dobro jutro; 6.05 Na da- našnji dan; 6.10 Vreme in prometni ser- vis; 6.30 Jutranjik in jutranja kronika; 7.30 Dnevni pregled tiska; 8.00 Prenos Vala 202; 13.00 Oddaja v živo: Od enih do treh; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnev- nik; 18.00 Mladim poslušalcem; 19.00 Pre- nos Radia Ljubljana.	RADIO KOPER (italijanski program) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Jutranja glasba; 6.05 Alma- nah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfo- nija zvezd in horoskop; 7.35 Glasbeni spored; 8.00 Razglednica; 8.20 Glasba in Pesem tedna; 8.35 Mi in vi: glasba in te- lefon v živo; 9.45 Jugoton; 10.00 Dnevni pregled tiska; 10.10 Tikajmo se; 10.35 Družinsko veselje; 11.00 Pismo iz; 11.10 Iz raznih kotov; 11.30 Italijana; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Glasba in čestitke v živo; 14.45 Edig Galletti; 15.00 Srečanja. Za vse dopust v Jugoslaviji; 18.00 Radioscena; 18.40 Mi in vi; 19.00 Glasba; 20.00 Nočni spored.	RADIO OPČINE 7.30, 13.30, 17.30 Poročila; 10.00 Dobro jutro; 15.00 Oddaja o modi; C'est la vie; 18.00 Vedeževalka; 19.00 V svetu knjige; 20.00 Klasična glasba; 21.00 Radijski ba- zar, nato Nočna glasba.
---	--	---	---	---	---	--	--	--	--

Na prvem mestu uvoz živine in lesa Blagovni promet lani večji za 15 odstotkov

Na mednarodnem mejnem prehodu Štandrež-Vrtojba so v lanskem letu zabeležili za skoraj petnajst odstotkov več prometa kakor leto poprej. Preko tega mednarodnega prehoda za blagovni promet je šlo lani skoraj 133 tisoč tovornih vozil (leta 1988 so jih našli 115.681). Živahnejši je bil promet ob vstopu v Italijo, saj so našli kar 72.818 tovornih vozil, oziroma 16 odstotkov več kakor leto poprej. Državno ozemlje je zapustilo 60.111 tovornih vozil (13 odstotkov več kakor leto poprej).

Podatke je te dni posredovala družba SDAG, ki upravlja tovarno postajališče (blagovni terminal) in tudi nekatere objekte na meji. Skozi mednarodni mejni prehod pri Štandrežu smo v lanskem letu uvozili skoraj 1,1 milijona ton različnega blaga v vrednosti 978,5 milijarde lir.

Ob podrobnejši analizi podatkov ugotavljamo, da je glede uvoza, po vrednosti, še zmeraj na prvem mestu uvoz živine, oziroma mesa (212 milijard lir), sledijo les in lesni izdelki (163 milijard lir), kmetijski pridelki (97 milijard lir), papir (89 milijard lir), kovine

in kovinski izdelki (77 milijard lir) itd. Preostala vrednost uvoza je porazdeljena še med kakih 15 vrst blaga, oziroma izdelkov.

Uvoz živali, oziroma mesa ostaja, glede vrednosti, še vedno na prvem mestu, oziroma celo narašča, spremeni pa se število posameznih vrst uvoženih živali oziroma količina mesa posameznih vrst.

Lani se je recimo za nad dva odstotka zmanjšalo število uvožene goveje živine, za skoraj deset odstotkov večji je bil uvoz konj, za skoraj 25 odstotkov uvoz drobnice (ovce), naravnost nesluten obseg pa je dosegel uvoz prašičev. Povečal se je, zmeraj v odnosu na leto 1988, skoraj za 350 odstotkov. Skozi mejni prehod pri Štandrežu so lani uvozili 77.190 prašičev, 515.190 ovac, 52.100 govedi in 35.055 konj.

Vso to ogromno čredo so, kakor navaja poročilo družbe SDAG, tudi primerno oskrbeli (prehranili in napojili) v stoječih in hlevih s katerimi družba razpolaga in ki mejni prehod pri Gorici uvršča med s tega vidika najbolj opremljene strukture v evropskem prostoru.

Na jutrišnjem dijaškem srečanju nad tisoč dijakov iz raznih krajev

Športna tekmovanja, okrogla miza, risarski ex tempore in družabnost

Nad tisoč dijakov iz petdesetih različnih šol iz Kopra, Trsta, Postojne, Nove Gorice, Izole, Tolmina, Gorice, Pirana, Ajdovščine, Sežane, Idrije bo jutri v Gorici na 18. DOSP - obmejnem dijaškem srečanju. Udeleženci vsakoletne prireditve, ki je tokrat v režiji trgovske šole "R. M. Cossar", v sodelovanju z drugimi višjimi srednjimi šolami v Gorici, se bodo zbirali od 8.15 do 8.45 v prostorih zavoda San Luigi v Don Boscovi ulici, kjer jih bodo sprejeli predstavniki šolskega srbištva, Občine in Pokrajine. Športniki, oziroma člani tekmovalnih ekip bodo nato odšli na tekmovališča, drugi dijaki pa se bodo udeležili nekaterih zanimivih srečanj in okroglih miz. V učilnicah zavoda San Luigi se bodo predstavniki šol pogovarjali o težavah, s katerimi se soočajo uredniki šolskih glasil, v istem zavodu bo komisija ocenjevala literarne prispevke dijakov, ki so jih že predhodno poslali prirediteljem.

V središču mesta bodo tekmovali risarsko nadarjeni dijaki, ki bodo risali na asfaltu. Izdelke bo ocenjevala posebna komisija.

Na šoli "Cossar" v Ul. Grabizio se bodo potegovali za lovriko najboljšega računalniški mojstri, ki se bodo pomerili v spretnostni uporabi operativnega sistema MS DOS.

Ob 10. uri bo v dvorani "Cocolin" v bivšem semenišču okrogla miza, ki je namenjena vsem dijakom višjih srednjih šol, na temo "Perspektive politične, ekonomske in socialne vključitve Vzhoda v skupni evropski dom".

Ravnatelj šol, ki se bodo udeležili jutrišnjega srečanja, se bodo zbrali na tehničnem zavodu ITI, nakar si bodo ogledali novi slovenski šolski center v gradnji.

Športni del srečanja se bo odvijal v važnejših goriških športnih objektih. Tekme v moški košarki bodo igrali v telovadnicah Coni na Rojcah in šole Pacassi; moško odbojko v telovadnicah Kulturnega doma in Slovenskega športnega centra ob Katoliškem domu; žensko odbojko v telovadnicah Stelle Matutine in UGG; moški in ženski namizni tenis v zavodu San Luigi; moško in žensko atletiko na Rojcah; plavalci in plavalke pa bodo tekmovali v bazenu na Rojcah.

Jutrišnje dijaško obmejno srečanje Primorske se bo zaključilo ob 15. uri v

zavodu San Luigi, kjer bodo nagradili najbolj uspešne šole in posameznike. Sledilo bo družabno srečanje, na katerem se bodo nekatere skupine dijakov predstavile z mimiko, plesom in sodobno glasbo.

Fanči Gostiša v Kulturnem domu

Likovna galerija Kulturnega doma ponuja v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev novo zanimivo razstavo. Jutri ob 18.30 bodo odprli samostojno razstavo slikarskih del Fanči Gostiše, doma iz Idrije. Umetnica je začela ustvarjati razmeroma pozno, leta 1961 pa je priredila svojo prvo razstavo. Po tej razstavi je svoja dela predstavila v raznih krajih po Sloveniji in v nekaterih italijanskih mestih. Slike Gostiše prikazujejo stare idrijske hiše in življenjske utrinke iz tamkajšnje okolice. Iz slik, izdelanih v oljni tehniki in akvarelu, diha nek čuden, lirčni svet, ki ga danes ni več.

Jutrišnjega odprtja se bo udeležila tudi umetnica. Razstava bo na ogled vsak dan od 10.00 do 12.30 in od 17.00 do 19.30 do vključno 20. aprila.

SKGZ iskreno čestita novopečene-mu doktorju
IGORJU PRINČIČU
ki je včeraj z odliko diplomiral na fakulteti političnih ved na Traški univerzi.

včeraj danes

Iz goriškega matičnega urada v tednu od 25. 3. do 31. 3. 1990.

RODILI SO SE: Luigi Longo, Denis Morello, Tiziana Varlez, Francesco Cicogna, Valentina Bitetti.

UMRLI SO: 58-letni sluga Romeo Vidoz, 77-letni Marino Miurin, 61-letna upokojenka Rita Zilli, 78-letna gospodinja Elvira Voncina vd. Gregori, 65-letna gospodinja Ada Princis por. Pauletti, 85-letni upokojenec Materno Zoff, 85-letna upokojenka Jožica Kristančič vd. Stanič, 65-letni upokojenec Francesco Lauri, 71-letni Giulio Grusovin, 85-letna upokojenka Irma Morelli vd. Bauzon, 79-letni upokojenec Antonio Tech, 90-letna upokojenka Giovanna Bernardis vd. Alacevich, 83-letni Giuseppe Tonini, 76-letna upokojenka Elena Maturro, 87-letni upokojenec Andrea Zuliani, 67-letni podoficir karabinjerjev Renato Foraboschi.

OKLICI: finančni stražnik Giovanni Cortese in uslužbenka Raffaella De Filippi, uslužbenec Mauro Perissini in uslužbenka Mirella Frandolic, Gian Bruno Marchioro in uslužbenka Paola Maddalena, policist Mario De Marco in uslužbenka Elettra Cristofoli, Silvano Cernic in gospodinja Slavka Pertovt, uslužbenec Maurizio Deluca in brezposelna Claudia Rivolt.

prispevki

V počastitev spomina Petra Komica je skupina prijateljev iz Števerjana darovala 729 tisoč lir za kulturno društvo Briški grič.

Ženske iz Števerjana, zbrane na družabnem večeru ob 8. marcu, so v spomin na Zalico Maraž darovale 120 tisoč lir za kulturno društvo Briški grič.

kino

Gorica

KULTURNI DOM 20.45 »Yaaba«. Režija Idrissa Ouedraogo.

CORSO 17.00-22.00 »Nato il 4 luglio«. Prep. ml. pod 14. letom.

VERDI 18.00-22.00 »La guerra dei Roses«.

VITTORIA 17.30-22.00 »Provocazione sensuale«. Prep. ml. pod 18. letom.

Tržič

COMUNALE Danes zaprto.

EXCELSIOR 17.30-22.00 »Di dietro tutta«. Prep. ml. pod 18. letom.

Nova Gorica

SOČA (Kulturni dom) 18.00 »Indiana Jones III. - Zadnji križarski pohod, 20.00 »Prave strasti«.

SVOBODA (Šempeter) 20.00 »Dva para sester«.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Alesani — Trg De Amicis (Koren) — tel. 530268.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
Al Redentore — Ul. Rosselli 23 — tel. 410340.

pogrebi

Danes ob 11. uri Lidia Decolle vd. Rus-sian iz splošne bolnišnice v cerkev na Travniku in na glavno pokopališče, ob 12.30 Roberto Princi iz splošne bolnišnice v stolno cerkev in na pokopališče v Ločniku, ob 13.15 Valentino Fabian iz splošne bolnišnice v Rudo.

Ponovno kandidirata dva od treh dosedanjih svetovalcev V Doberdolu predstavili listo SSk za bližnje občinske volitve

Na čelu liste Slovenske skupnosti v doberdolski občini bosta dosedanja občinska svetovalca dr. Maks Gergolet in Romano Jarc. Tretji svetovalec, ki je zastopal to stranko v občinskem svetu, Mario Sobani, ne bo več kandidiral.

Pri sestavi kandidatne liste so upoštevali, da morajo biti vsi zaselki ustrezno zastopani. Tako bosta iz Doberdola 2/4 od petnajstih kandidatov, 1/4 iz Jamelj in 1/4 iz Dola in Poljan.

Listo in tudi osnovne smernice delovanja Slovenske skupnosti v Doberdolu so predstavili v ponedeljek zvečer, na srečanju somišljenikov, kandidatov in predstavnikov stranke, med katerimi sta bila tudi deželni predsednik Marjan Terpin in pokrajinski tajnik dr. Mirko Spazzapan.

"Iz analize dosedanjega delovanja občinske uprave in vloge naše skupine, izhajajo tudi smernice bodočega dela", je uvodoma pojasnil dosedanja načelnik svetovalske skupine dr. Maks Gergolet ter omenil tista področja, kjer je bilo delovanje dosedanje in prejšnjih uprav pomanjkljivo. Ta področja se nanašajo na varstvo okolja (urejanje jezera), urejanje kanalizacije, javne razsvetljave, ureditev in razširitev županstva, gradnja športnih objektov (telovadnice) ter drugih objektov namenjenih skupnosti.

Posebno podrobno so na zborovanju analizirali, po njihovem mnenju skrajno pasiven odnos, občinske uprave do reševanja vprašanja jusarskih zemljišč.

Dr. Gergolet je občinski upravi sicer izrekel priznanje, da si je veliko priza-

devala in pri tem uspela, za realizacijo nižje srednje šole, institucije, ki za krajevno skupnost veliko pomeni, istočasno pa opozoril nad težave, ki se približujejo zaradi krčenja števila otrok.

Pokrajinski tajnik dr. Spazzapan je izrazil zadovoljstvo, da se razprava odvíja o zelo konkretnih krajevnih vprašanjih doberdolske skupnosti, "kajti prepogosto je naša pozornost usmerjena pretežno v obravnavo problematike okrog zakonske zaštite".

Deželni predsednik SSK Marjan Terpin pa je na kratko orisal problematiko, ki jo odpira Maccanicov zakonski osnutek, poudaril kako je stranka vedno bolj odprta in pluralistična in kako se skuša organizirati, kakšne spremembe se odvijajo v matični domovini in na Vzhodu.

Kandidatom in somišljenikom Slovenske skupnosti v "zadnji trdnjavi komunizma", kot je imenoval Doberdola, je na bližnjih volitvah zaželel največ uspeha.

Poleg zgoraj omenjenih dveh dosedanjih svetovalcev, bodo na kandidatin listi SSK še Loredana Marušič, Mario Ferletič, Claudio Peric, Maria Cristina Gergolet, Paolo Bruzzechese, Mario Visintin, Pietro Ferletič, Francesco Ferfoggia, Emilio Visintin in še tri kandidati z območja Jamelj.

Te bodo izbrali iz širšega seznama kandidatov na območju Jamelj že v prihodnjih dneh, saj je znano, da je treba do 11. t. m. vložiti kandidatne liste.

Premalo osebja in denarja za izvajanje zakona 33/88

Na to opozarjajo predstavniki vodilnih občin

Preureditev socioasistencialnih služb v smislu deželnega zakona št. 33/88 poteka z veliko zamudo in z velikimi težavami. Največ problemov je zaradi pomanjkanja osebja zaradi nezadostnih finančnih sredstev.

Na to so opozorili predstavniki občin, ki bi v smislu zgoraj omenjenega deželnega zakona, morale prevzeti vodilno vlogo pri organizaciji skrbstva za ostarele, za handikapirane občane, za mladostnike, na nedavnem sestanku, ki ga je sklical predsednik Pokrajine. Konec prejšnjega meseca je namreč potekel rok, do katerega bi morale občine izpeljati prve preureditvene posege na področju koordinacije raznih služb.

Predstavniki občin so na sestanku opozorili predvsem na dva zavrnilna elementa (premalo osebja, premalo denarja), na vrsto nejasnosti glede razmejitve med zdravstvenimi službami in uslugami na socioasistencialnem področju in na potrebo po strokovnem usposabljanju osebja zlasti za oskrbo ostarelih na domu.

Sestanka med predstavniki Pokrajine in vodilnih občin so se udeležili tudi predstavniki sindikalnih zvez. V kratkem napovedujejo nova srečanja in pogovore o tej nadvse aktualni problematiki.

Danes občni zbor sekcije ANPI-VZPI

Vsodržavno združenje partizanov Italije sekcija za mesto Gorica vabi

člane, naj se danes, 5. aprila, udeležijo občnega zbora, ki bo ob 16. uri v dvorani Marija Selli pri delavski zbornici CGIL v Ul. XXIV maja 1. Dnevni red predvideva obračun delovanja in finančnega poslovanja v letu 1989, imenovanje novega odbora sekcije in razgovor o manifestacijah ob bližnji 45-letnici osvoboditve.

razna obvestila

Društvo slovenskih upokojencev priredi na velikonočni ponedeljek (16. aprila) izlet v Cerkno. Prijave na sedežu društva bodo sprejemali samo še danes, 5. aprila, od 10. do 12. ure.

KD Sovodnje vabi jutri, 6. aprila, ob 20.30 v Kulturni dom, kjer bodo recitatorji skupine O. Župančič podali recital "Najbolj smo srečni, ko sin mirno spi". Na večeru bo nastopil tudi mešani pevski zbor KD O. Župančič.

KD Sovodnje vabi v nedeljo, 8. aprila, ob 18. uri v Kulturni dom na uprizoritev Nušičeve vesoligre "Žalujoci ostali" v izvedbi dramske skupine kulturnega društva Bilje. Režija Emil Aberšek.

Pripravljalni odbor za sestavo LISTE OBČINSKE ENOTNOSTI iz Doberdola, vabi volilce in občane, da se udeležijo predstavitev kandidatov v petek, 6. aprila, ob 20. uri na sedežu društva Jezero.

KD Briški grič vabi v soboto, 7. aprila, ob 20.30 na koncert Godalnega kvarteta Glasbene matice iz Trsta in na odprtje razstave del Mirana Kordeža.

Občni zbor ZSKP v Gorici še v znamenju lanskih prireditev ob 30-letnici Zveze

Ponedeljkov občni zbor Zveze slovenske katoliške prosvete je potekal v znamenju 30-letnice delovanja zveze. Jubilej so v lanskem letu namreč obeležile pomembne in odmevne prireditve, katerih realizacija je zahtevala veliko organizacijskih naporov in sodelovanje malodane vseh društev, ki delujejo v okviru zveze. Udeležencem občnega zbora, ki se je odvijal v Katoliškem domu, je zaželel dobrodošlico predsednik Zveze Damjan Pavlin, ki je nato v poročilu orisal v zadnjem obdobju opravljeno delo, ga ocenil kot uspeh in se zahvalil vsem, ki so pri tem sodelovali. Posebej se je zaustavil ob različnih pobudah, s katerimi so obeležili 30-letnico delovanja Zveze: ob izdaji zbornika, razstavi likovnih del patra Rupnika, pesmarice skladb Mirka Fileja, uprizoritvi operete Planinska roža.

Predsednik Pavlin je v svojem izjavljanju opozoril na problematiko glede izglasovanja zaščitnega zakona za slovensko narodnostno skupnost in na vprašanja, ki jih odpira zlasti zakonski osnutek Ministra Maccanica. Gre za osnutek, ki ga je treba v mnogočem izboljšati in dopolniti, zlasti kar zadeva seznam krajev, kjer naj bi veljale zaščitne norme in v katerih tudi že delujejo društva, članice zveze.

Naslednja misel v poročilu predsednika Pavlina je bila namenjena dogajanjem v matični domovini in sodelovanju s sorodnimi organizacijami v zamejstvu in Sloveniji. Skorajšnje volit-

ve v Sloveniji so spodbuden pokazatelj premikov na poti pluralizma in demokratizacije, kar v zamejstvu seveda pozdravljamo. Precej kritično pa je Pavlin ocenil mačehovski odnos italijanske države do manjšinskih kulturnih ustanov. Država bi morala zagotoviti ustreznega finančno pomoč ustanovam in združenjem, ki se, pretežno ali izključno na ljubiteljski ravni, ukvarjajo s kulturo.

Podrobno poročilo o vseh prireditvah je na občnem zboru podala tajni-

ca Franka Žgavec. Poleg manifestacij uokvirjenih v proslavljanje 30-letnice, velja omeniti ciklus predavanj ob 100-letnici rojstva Virgila Ščeka, udeležbo na Primorskih dnevih na Koroškem, številna kulturna sodelovanja s Slovensko prosveto iz Trsta, italijanskim društvom USC, ZKO iz Nove Gorice, ZCPZ iz Gorice in ZSKD. Rezultat sodelovanja z ZSKD je letošnja skupna Prešernova proslava. Omeniti velja tudi prireditve zborovskih revij Cecilijanke in male Cecilijanke itd. Fran-

ka Žgavec je opozorila na potrebo po osvežitvi kulturnih stikov z Ljubljano.

Po blagajniškem poročilu, ki ga je prebrala Danijela Puia, so o dejavnosti posameznih včlanjenih društev poročali Franka Padovan (F. B. Sedej), Kristina Kovic (PD Podgora), Danilo Čotar (Ljudski radio), Ljubka Šorli (M. Filej), Branko Blažič (moški pevski zbor M. Filej), Aleksandra Kosič (mešani pevski zbor Bratuž), Valentina Pavio (PD Štandrež), Nadja Kovic (mešani pevski zbor Rupa-Peč) in Mauricijo Peric (PD Hrast iz Doberdola).

Pozdrave in najboljše želje za nadalje delo so zatem izrekli dr. Kazimir Humar (Katoliški dom), Vojko Stopar (ZKOS), Marija Ferletič (Svet slovenskih organizacij), Lojzka Bratuž (Združenje cerkvenih pevskih zborov), Janez Povše (ZSKD), Andrej Bratuž (goriška občina) in Danijel Devetak (SSG).

Na občnem zboru so predstavniki društev predsedniško mesto Zveze spet zaupali Damjanu Pavlinu. Nadzorni odbor sestavljajo Marjan Breščak, Mauricijo Peric, Marko Branjnik, Ivan Vogrič in Ljubka Šorli, razsodišče zveze pa Andrej Bratuž, Ivo Kovic in Jožef Žorž. Duhovni asistent bo še naprej Marjan Markežič.

Na sliki (foto Čubej): predsedniško omizje - (z leve) Danijela Puia, Branko Blažič, Damjan Pavlin, Franka Žgavec in Anka Černic.

Jutri v Kulturnem domu nova premiera SSG Drama Ivana Cankarja »Jakob Ruda«

Slovensko stalno gledališče v Trstu je v kratkem času pripravilo že tretjo premiero. Jutri zvečer bo namreč v tržaškem Kulturnem domu nadaljevanje Cankarjevega ciklusa z uprizoritvijo »Jakoba Rude«. To zgodnje dramsko delo slovenskega pisatelja je režiral Dušan Mlakar

Uspela predstavitev v galeriji Slovenijalesa

Slikar Oman in Mohorjeva v Ljubljani

V galeriji Slovenijalesa v Ljubljani, ki postaja vse vidnejše kulturno prizorišče, so te dni posredovali občinstvu tudi prvovrsten obisk s Koroške v Avstriji, in sicer razstavo del slikarja Valentina Omana, glasbeni nastop Gabriela Lipuša in Güntherja Lenarta (z lastnimi kompozicijami mladega Lipuša) ter oris dela Mohorjeve družbe iz Celovca, ki ga je posredoval neutrudni vodja njene založbe inž. Franc Kattnig.

To, da sta mlada glasbenika s saksofonom, kitaro in petjem izbrala za svoje besedno podlago Ivana Cankarja in Kajetana Koviča, dovolj izpričuje njuno zavestno naravnost. Omanova likovna izpoved je sicer povsem svetovljanska, obče človeška, saj gre predvsem za v modrem zabrisane človeške like in predmete v prelomu prostora, toda v pomenku za Primorski dnevnik je avtor izpovedal zelo neuklonljivo narodno zavedanje, pripovedoval je sicer o svojem delu, ki ga nekeje razpolavlja med starim srednjeveškim cerkvenim slikarstvom in sodobnimi ko-lačnimi tehnikami, čeravno slika, kot je rekel, vedno to, kar vidi okrog sebe. Če sem doma, slikam torej svojo ko-

roško okolico. Zadnje čase zelo uspešno deluje na Dunaju, razstavlja pa tudi po vsem svetu. Nedavno je razstavljal v Ameriki in Franciji, pravkar gre že drugič razstavljal v London, za prihodnje leto pa je povabljen v San Francisco. Toda pri vseh teh svetovnih poteh ne pozablja na to, da je Slovenec. »Deželni glavar Jörg Haider me je hotel že izgnati iz Koroške. Toda tega veselja mu ne bom naredil. Moj glavni naslov ostaja še vedno v domačem Stebnu na Koroškem.« Spomnil se je pa tudi svojega nedavnega slikanja v Piranu, kjer je izdelal svoj »Requiem za morje« v ultramarinski modri barvi.

Posebej vzpodbudno je bilo pa tudi srečanje z vodjo Mohorjeve založbe inž. Kattnigom, ki je ne samo predstavil letošnji pestri knjižni dar Mohorjeve, med katerimi so eno knjigo izdali tudi v povezavi z Mohorjevo v Gorici, ampak tudi sicer prikazal, kako majhna pečica zavednih Slovencev lahko veliko stori. V založbi dela samo 5 ljudi, a vendar so lani pripravili kar 33 knjig. V začetku so bile hude težave na meji s Slovenijo, zdaj pa se je to uredilo in knjig prodajo v Sloveniji to-

liko, da bodo skoraj pošle. Naše knjige namreč niso po obliki lepe, ampak tudi po vsebini malo drugačne,« je menil. Skupno je v Mohorjevi zasedeli 78 ljudi, a poleg založbe in izdajanja mesečnika, opravljajo še nič koliko drugih stvari, saj imajo tiskarno, otroški vrtec in novo dvojezično osnovno šolo, tri dijaške domove, tri izvozne-uvodne zastopstva in podjetje za izdelovanje naprav za čiščenje vode v Borovljah. Čeprav je zgodovina razbila Mohorjevo, tako da danes poleg prvotnega centra v Celovcu delujeta še Mohorjevi v Celju in v Gorici, se pa uredniki zdaj vse pogostje vzajemno sestajajo. Revijo Zvon v Celovcu bodo poslej jeli tiskati tudi v Celju. Omanove ilustracije so pri Mohorjevi izdali že v petih publikacijah, vključno Prešernov Sonetni venec, mlademu kitaristu Gabrielu Lipušu, sinu znanega pisatelja Florijana Lipuša, bodo pa prav te dni v Celovcu izdali prvo kaseto. Kljub temu, da z novim geslom »Mohorjeva povezuje preko vseh meja«, se je pa Kattnig še posebej priporočil, če bi o njihovi dejavnosti lahko izšlo kaj tudi v Trstu.

BOGDAN POGAČNIK

Pomladno petje v novogoriškem KD

V času, ko se sicer v novi preobleki Primorska poje premika iz hrama v hram, je Kulturni dom Nova Gorica naznanil letošnjo pomlad z dvema zborovskima koncertoma, ki sta lahko potešila tudi bolj zahtevno uho primorskega pevca - poslušalca. Marec je namreč bil v tej kulturni ustanovi, ki letos praznuje 10-letnico, v znamenju kakovostnega zborovskega petja, ki sta ga prispevala zbor Hortus musicus iz Celovca (9. 3.) in zbor Stalnega gledališča »Giuseppe Verdi« iz Trsta. Prijetna osvežitev pa sta bila večera tudi v programskem oziru, saj sta postregla z glasbo, ki ni primorski zborovski vsakdan. Pevci in pevke iz Celovca so pod prepričljivo roko dirigenta Güntherja Mattitscha blesteli v interpretacijah del starih mojstrov kot so Palestrina, Gallus, Schütz, Jannequin, Hassler in Marenzio, med te renesančne in baročne bisere pa so ves večer vpletali pesmi sodobnih avtorjev (H. Kratochwil, B. Lewkovitch, F. Poulen, G. Mattitsch, F. Rabe in A. Mellnäs). Nenavaden programski korak, ki pa se je izkazal za zelo spretnega. Celovčani so namreč tako uspeli prefinjeno uglasiti različnost skladb, dosegli prelivanje starih in novih tokov, ki bi ob še kakšni ponovitvi lahko celo najbolj zagrizene nasprotnike nove glasbe spreobrnilo.

Povsem drugačno predstavitev so nam pripravili 30. marca glasbeniki iz Trsta. Dirigentka Ine Meisters, ki peto leto bodri člane zbora Teatra Giuseppe Verdi v Trstu, je novogoriško občinstvo navdušila z romantično pesmijo. Celovečerni nastop je bil v duhu velikih mojstrov 19. stoletja, v znamenju tiste romantične sanjivosti, ki jo mogoče podcenjujemo in jo prav zato na naših koncertnih odrih premalokrat slišimo. In vendar so skladbe kot so jih zapisali J. Brahms v »Liebeslieder«, op. 52 in »Neue Liebeslieder«, op. 65 za mešani zbor in klavir štiroročno, op. 43, nadalje R. Schumann v ciklu »Gesänge« za ženski zbor in klavir, op. 114 in op. 69 ter F. Schubert v »Mirjam's Siegesgesang« za sopran, mešani zbor in klavir, op. 942 tako zelo hvaležen material za celovito predstavitev zbora. Seveda moraš imeti za izvedbo takega programa vse dane pogoje in menim, da jih Tržačani tudi imajo, a jih (še?) ne znajo dovolj uspešno izkoristiti ali pa se jih niti ne zavedajo. Le tako si namreč lahko razlagam njihov nastop v Novi Gori-

ci, kjer bi prav zboru pripisala glavno krivdo, da večer ni bil v mejah najvišjega profesionalizma.

Vse prepogosto je bil ansambel tog, statičen, daleč od iskrivosti npr. Brahmovih pesmi in s tem zanimal bogastvo, ki jim ga je v prvi vrsti ponujal program, v drugi pa izjemna osebnost dirigentke Ine Meisters. »Možata«, temperamentna glasbenica iz 70-članskega ansambla ni uspejala izvesti tiste glasbene govornice, ki jo zelo očitno nosi v sebi in jo lahko ti kot poslušalec zaznaš že iz njenih gibov celotnega telesa. Tudi občasno pretrpano vztrajanje v lastnem tempu pianistov Nataše Kerševan in Alberta Macrija je rušilo ravnovesje nastopajočih.

Kakorkoli že pa je zaključna skladba večera, Schubertova »Mirjam's Siegesgesang«, v kateri je kot solistka zapela sopranistka Rosanna Didoné, ogrelo novogoriški avditorij. Čustvena razpoloženja, ki so jih bile pesmi velikih romantikov polne, so prevzela poslušalce in zagotovo so ob čudovitih melodijah pozabili na večkratno nehomogenost zbora, pa vprašljive vstopne in zaključke, preslišali mogoče tudi občasno izstopajoči sopran in neslišni alt. Malenkost?! Da, če si jih privošči nepoklicni ansambel ali interpret, ki mu tehnične vrline niso pomembne in polaga vso pozornost v muzikalčnost. Žal Tržačani to niso. Še bolj žal pa mi je dogodka samega, ker je pred takim zborom stala izjemno vitalna dirigentka, ki bi si zaslužila več pozornosti in spoštovanja s strani pevcev in pevk. In zato, hvala občinstvu, ki je z dolgimi aplavzi poplačal njen trud. Sprašujem se le, zakaj se mu umetnica ni odzvala s sicer običajnim dodatkom? (tgv)

Dopolnilo k »Intervjuju«

Iz recenzije zadnje premiere SSG, »Intervjuja« italijanske pisateljice Natalie Ginzburgove, je po nerodnosti izpadlo ime Ivanke Hergold. Slovenska besedna umetnica je namreč prevedla dramski tekst, ki je zaživel na našem odru v režiji Borisa Kobala.

Tolminci, sivke in generali

Kar je pri ljubljanski Mladini Rolan po sceni in v koprskih Primorskih novicah Karies, je pri tržaški reviji Mladika - in o tem bo tekla beseda - stolpec V slovenska obzorja in čez, z že stalnim naslovom »Mogoče ne veste, da...«

V tej rubriki je navadno moč dobiti kar se da slastne ocirke, od časa do časa pa se iskrivemu mojstru cvrtja kaj malega prismo di ali sfiži, oz. med hrustljive svinjske grizljajčke - iz nepazljivosti ali da bi iztržil večji profit - podtakne tudi kakšen manj užiten ocirek z neodstranjeno kožo in s kocinami, trd kot podplat za povrh, saj je nevarno, da si zobe polomiš, če ugrizneš vanj.

Primer:

V prvi letošnji številki se pisec omenjene rubrike spotika in zgraža, češ: »Mogoče ne veste, da... kakšen jugoslovanski general, Slovenec, ki že uživa ugledno jugoslovansko penzijo, skuša priti - o nacionalni ponos! - tudi do italijanske...«?

Vprašam:

Ima pravico general do italijanske pokojnine ali skuša Italijane prelisičiti z lažnimi dokumenti? Če ima pravico, ima pač pravico in tukaj nima sploh kaj opraviti narodni ponos. Če pa nima pravice, potem bi moral glosator bolj jasno povedati, da ni ta Slovenec samo jugoslovanski general, ampak tudi sleparkslo seme... brez trohice poštenosti in narodnega ponosa!

In zakaj bi se moral odreči upravičeni penziji general, če se vsem drugim ni treba? Pa komu na ljubo? Konec koncev ni boljše imeti dve pokojnini kot eno samo? Pa naj bo še tako ugledna in magari astronomsko visoka? Se ni rubricist, na uho povedano, naj ne trobi okrog, iz čiste zavisti skregal z logiko? Če bi imel on pravico do dveh, treh ali še več penzij, bi se katere branil ali otepal? Dajmo no! Ne izgublajmo se v ozkosrčnih malenkostih in ne štejmo denarja po tujih žepih. A še zlasti, ko ni sploh treba, ne sklicujmo se na nacionalni ponos! Ne žugajmo svojim bližnjim z njim! Šparajmo ga - ponos! - za hude čase! To priporoča ena tistih z... mini penziončkom, ki pa bi jih rada imela vsaj deset, da bi lažje dihala in se malce bolj lušno imela!

In spet berem v isti rubriki, le v letošnji 2/3 številki Mladike malce nepietno oznanilo o prevajalskem spodrsrlaju, ki ga je zagrešil pokojni Gino Brazzoduro, prevajalec Srečka Kosovele. A preberimo besedilce v celoti: »Mogoče ne veste, da... je v italijanskem prevodu Kosovelovih pesmi, ki jih je pred kratkim izdalo Založništvo tržaškega tiska, pesnikova Raztrgana sivka Beda postala Oskubljena siva krava (Miseria, spelacchiata vacca grigia)...« (Opomba Miličeve: ne grigia, pač pa bigia piše v knjigi!)

Moja prva reakcija ob oguljeni kravi sivki: bušnila sem v zvoniki smeh, potem pa sem le obžalovala, da nista Miran Košta, urednik knjige in Silvij Tavčar, predstavnik založbe, bolj natančno pregledala vse gradivo, ga dala tako rekoč pod povečevalno steklo in več glavam v pretres. Ko pa imamo po svetu in doma že več kot preveč šlam-pastih in pošvedranih prevodov. Dovolj je odpreti - da navedem le en primer - dvojezično zbirko POESIE Edvarda Kocbeka, ki je izšla z velikim pompom leta 1979 v Bologni pri Studijskem centru za Vzhodno Evropo (Centro Studi Europa Orientale). Pesmi je prevedel Angelo Setola in jih pregledal (revisione di) Angelo Leone, ob pomoči, kolikor me niso nalagali, slovenskih ekspertov in konzultentov s Tržaškega. V njih pa najdeš ... tutti frutti bero, pravo pašo za oči in za razigrano srce. Očitno so slovenski svetovalci spali, da so prižgali zeleno luč in spustili v knjigo toliko sumljivih rešitev in licenc. Recimo: namesto blažen od kadila, bled od kadila (palido d'incenso, 49); namesto kako gromka je veličastnost, kako je grenka (quanto amara sia la maestà, 37); namesto obsojen si na pošast (v smislu, da se moraš pošasti braniti), si v prevodu obsojen, da si prikazen, duh, ki straši (sei condannato ad essere uno spettro, 93); Kjer pa pesnik pravi, da se je zares spremenil v pošast, ga je prevod obzirno prelevil v fantoma, fantazmo (mi mutai in fantasma, 97); namesto postavili so me med... tekače na dolge proge (saj poznamo več vrst tekačev, na kratke, srednje in dolge proge menda), v prevodu so Kocbeka postavili na dolge proge med tekače (mi misero su lunghe corsie tra corridori, 97); najgostejši svet je postal najpreprostejši (semplicissimo mondo, 109); v izvirniku Noe kliče na barbo (70), v prevodu kliče z barke, kar še ne pomeni, da vabi gor. Segel sem po zelo stari knjigi (78) postane... podaljšal sem roko zelo stari knjigi (ho allungato la mano a un vecchissimo libro). Pravilno bi kvečjem bilo: ho preso in mano un vecchissimo libro. V zbirki manjka tu in tam kakšen verz, očitno je pa, da ga ni živ krst pogrešal, drugače bi kje zašumelo! Igra samotno postane samotna igra (gioco solitario, 69), otroška pravljica (56) in otrokov spomin (46) pa pravljica otroštva in spomin na otroštvo. Pijanci, ki se ne napijejo žeje, se spremenijo v pijance, ki se ne nasedajo žeje (gli ubriachi

non si sbrniano di sete, 59); zemlja še ni dokončana (36) postane zemlja ni še prišla h kraju ali na konec (la terra non è ancora giunta alla fine). Potapljač sem, spustili so me v globoko brezumne zgodovine (42) postane potapljač sem, spustili so me v prepad brezumne zgodbe ali neke brezumne zgodovine (sono un palombaro, m'hanno calato nel baratro d'una storia insensata) itd.

Sprašujem se, ker sem zvedave sorte: vsaj del teh prevajalskih cvetk in »kozličkov« je pred leti tudi gostoval v Mladikini rubrički Mogoče ne veste, da...? Kaj pa Prešernova Nezakonska mati, ker je v tej rubriki ravno omenjen njen prevajalec..., ki je postala nič manj kot Madre illegittima namesto... madre nubile, non maritata, non coniugata ali s posrečenim neologizmom kar... ragazza madre... je tudi doživela nezasišano čast, da jo duhovito obdela že omenjeni lovec kratkih in pikantnih znamenitosti, ali se je pri obeh prevajalcih šel galantno - iz prijateljstva? - nič ne vidim, nič ne vem? Nočem vedeti?

Po mojem skromnem mnenju, namesto da si je privoščil prizadevnega in že pokojnega Gina Brazzodura, bi za ušesa rajši potegnil naše založbe, ki niso sposobne, da bi nam dale pošten italijansko-slovenski in slovensko-italijanski slovar, ki bi izčrpno informiral uporabnika, kdo je kdo in kaj je kaj. Razen v Slovenskem pravopisu, ki pa je za tujce »težko branje«, nikjer ni podatka, da je sivka lahko tudi starka, očitno sivolasa. Niti v Slovarju slovenskega knjižnega jezika ni te navedbe. Le razlaga, da je 1. sivka siva žival, navadno krava, 2. zelo dišeča divja in gojena rastlina - (lavanda imenovana po laško) - ter 3. užitna goba. V Kotnikovem slov.-ital. slovarju je celo rečeno, da se sivki (gobi) reče po italijansko fungo grigio, kar ni sploh res, ime ji je tricoloma portentosio. Če gre za žival, je sivka vacca grigia tout court, o rastlini pa ni ne duha ne sluha, ko da pri nas ne raste. Dobiš pa lavando (in razlago: sivka) v Bajčevem-Kalanovem ital.-slov. slovarju. Oba slovarja sta izšla pri DZS, a ko da pri tej založbi levica ne ve, kaj dela desnica. In obratno. Ni govora o kakšnem usklajevanju!! In sem navedla le nekaj primerov, lahko pa bi jih tisoč in še več. Skratka: c'è poco da ridere! Meni gre prej na jok ob pomisli na našo... šlam-parijo! No, dovolj je bilo besed na račun oguljene ali napol oskubene kravice Bede, čas je, da se ob Tolmince obregnemo. Oziroma ne ob Tolmince, pač pa ob... vražje TOLMINOTTE.

Ma kaj smo matasti ali butasti, da smo Tolmince prevedli s Tolminotti? (Glej brošuro Ubald Vrabec - opera - Tolminski puntarji. Izdal Svet slovenskih organizacij, pokroviteljice pa Dežela F-JK, Goriška pokrajina in Tržaška pokrajina, 1989.) V tej - spet neusklajeni - publikaciji lahko beremo I Tolminotti per la pace, to je kvečjem Tolminci za mir, ne pa Tolminski puntarji za mir! pa Tolminski punte - Le rivolte tolminotte. Nato: Sono in attesa dei Tolminotti (Čakajo na Tolmince). In izpod drugega prevajalskega peresa: vsaj 8-10-krat tolminesi. Tolminotte je kajpak povzel tudi Luciano Spangher v članku La sollevazione dei Tolminotti e collegati (Sot la nape 41/1989), kot berem v pripombah B. Marušiča v Prim. dnevniku z dne 18/3/1990. A mi se te novoskovane oblike branimo z vsemi štirimi in zahtevamo končnico na esi. Če so Dublinci lahko Dublinesi, Devinci Duinesi, Berlinčani Berlinesi, Ljubljanci Lubbiansi, Turinčani Torinesi, Avellinčani Avellinesi, Pekinčani Pechinesi, Piombinčani Piombinesi, pa naj bodo še Tolminci Tolminesi. In kot take - Tolminese - jih je obravnaval tudi Bruno Meriggi že pred dvajsetimi leti v knjigi Le litterature della Jugoslavia, stran 517-8 (založba Sansoni/Accademia). In Tolminesi naj za vse večne čase ostanejo. Saj nimajo nič skupnega z Grki, da bi jih obkladali s končnico otti (Parga-Pargiotti, Morea-Moriotti, Nasso-Nasiotti, Rodi-Rodiotti ali Rodiotti, Scio-Sciotti, Candia-Candiotti, Cipro-Cipriotti, Chio-Chiotti, Smirne-Smirniotti, Corfu-Corfiotti, Idra-Idriotti itn.).

Ta brošura - ali gledališki list - (uredila jo je Marija Ferletič) bi lahko bila vir... inspiracije za rubricista Mladike. Za pokušnjo mu pošiljam v objavo dva štikelca. Prvi: MOGOČE NE VESTE, DA... se je v italijanskem prevodu opere Ubalda Vrabca šopek šmarnc spremenil v šopek rjavih ali majskih hroščev (str. 30-1) - u maz-zetto di maggiolini? Drugi: MOGOČE NE VESTE, DA... (glej str. 19) »Le vkup, le vkup, uboga gmajna« je v italijanski postala »Le vkup, le vkup, uboga zemlja« (Insieme, insieme misera terra)? Ko bi prevajalka odprla prvi zvezek Slovarja slovenskega knjižnega jezika bi prav gotovo našla tudi odgovor svojim prevajalskim dilemam. Gmajna je namreč tudi, pa čeprav zastarelo, skupnost, skupina. Ekspresivno pa pomeni uboga gmajna zatirano, izkoriščano ljudstvo. Raja, drhal, a povedano brez zaničljivega prizvoka. Torej: Insieme, insieme, povera gente ali misera plebe. Hahaha!

JOLKA MILIČ

V domačih polfinalnih tekmah pokala prvakov in pokala UEFA Minimalni zmagi Milana in Juventusa

POKAL PRVAKOV

MILAN - BAYERN 1:0 (0:0)

STRELEC: Van Basten v 77. min.
G. Galli, Tassotti, Maldini, Colombo (Stroppa), F. Galli, Baresi, Simone (Borgonovo), Rijikard, Van Basten, Evani, Massaro.

BAYERN: Aumann, Reuter, Pfluger, Kohler, Augenthaler, Dorfner, Kögl, Flick, Bender (Thon), Strunz, McNally.

SODNIK: Karlsson (Šve.). KOTI: 8:3 za Milan. GLEDALCEV: 62.700.

MILAN — V prvi polfinalni tekmi za pokal prvakov je Sacchijeva ekipa šele z enajstmetrovko premagala taktično zelo dobro urejeno enajsterico Bayern. Sodnik Karlsson je pokazal na belo piko, potem ko je eden od nemških branilcev v kazenskem prostoru zrušil Borgonovo. Van Basten, ki je dotlej z nekaj nevarnimi strelji zaposil dobrega vratarja Aumanna, je s točnim strelom v desni kot povsem zaslužen povedel svoje moštvo v vodstvo.

Milan ni igral tako kot so od njega pričakovali njegovi navijači, pri tem pa je imel vsaj dve olajševalni okoliščini. Nastopil je v okrnjeni postavi, brez izključenega Donadonija in poskodovanega Ancelottija, igral pa je na skoraj razoranem milanskem igrišču. Za ekipo, ki je morala igrati na zmago, je bil to nemajhen handicap.

Milančani so predvsem v prvem polčasu zaigrali dokaj medlo na sredini igrišča, zaradi česar niso imeli napačali veliko uporabnih žog. V drugem delu so domačini vendarle krepkeje pritisnili in le vratarju Aumannu se ima Bayern zahvaliti za minimalni

poraz. Le-ta je dobro ubranil nekaj strelav Van Bastna, Stroppe in Borgonova, klonil pa je le strelu z bele pike. Najlepši del tekme so bile zadnje minute srečanja, ko je Bayern z vstopom Thona na igrišče zaigral bolj odprto in odločno. Kljub temu je bil vratar Galli povsem brez dela.

O finalistu pokala prvakov bo tako odločala povratna tekma na olimpijskem stadionu v Münchnu.

OSTALI IZID

● **Olimpique Marseille (Fr.) - Benfica (Port.) 2:1**

POKAL UEFA

JUVENTUS - KOLN 3:2 (2:0)

STRELCI: Barros v 21. min, Casiraghi v 45. min, Marocchi v 52. min., Götz v 79. min., Sturm v 92. min.

JUVENTUS: Tacconi, Napoli, De Agostini, Galia, Bonetti, Tricella, Alejnikov, Barros, Casiraghi, Marocchi, Schillaci.

KOLN: Illgner, Higl, Götz, Dreshen (Ordenowitz), Gielchen, Greiner, Hässler, Rudy (Götz), Sturm, Littbarski, Janssen.

SODNIK: Kohl (Avstrija). KOTI 10:5 za Köln. GLEDALCEV: 43.000.

V soboto v Trstu »azzurri« B lige do 21. leta

Italija - Egipt na »Grezarju«

Včeraj so se v nekem tržaškem hotelu zbrali člani italijanske reprezentance B lige do 21. leta, ki bodo v soboto na Grezarju v prijateljskem srečanju merili moči z olimpijsko reprezentanco Egipta. Med izbranci selektorja Brighentija je tudi nogometaš Triestine Polonia, njegovega klubskega tovariša Pasqualinija, ki tudi sodi v širši krog članov reprezentance, pa selektor tokrat ni pozval.

Jugoslavija - Italija v Zagrebu

Prva polfinalna tekma evropskega nogometnega prvenstva mladih (do 21. leta) med Jugoslavijo in Italijo bo v sredo, 11. aprila v Zagrebu s pričetkom ob 19. uri. Datuma povratne tek-

me še niso določili, verjetno pa bo 9. ali 10. maja.

Milutinović zapušča Kostariko?

SAN JOSE — Jugoslovanski nogometni strokovnjak Bora Milutinović je zagrozil, da ne bo več treniral reprezentance Kostarike, če bo tamkajšnja nogometne zveza vztrajala pri zahtevi, da mu dodeli supervizorja in dva njegova sodelovca. Funkcionar kostariške zveze je predlagal odslovetv Milutinovića, vse kaže tudi, da se mnogi ogrevajo za povratek na čelo reprezentance dosedanjega trenerja Marvina Rodrigueza, ki je pripomogel h kvalifikaciji Kostarike na SP.

TURIN — Juventus je s pičlim golom prednosti zaključil prvo polfinalno tekmo za pokal UEFA, potem ko je še 11 minut pred koncem povsem zaslužen vodil s 3:0. Ključni trenutek srečanja je bil vstop na igrišče zahodnonemškega nogometaša Götz, napadalca, ki ga je trener v začetku zadržal na klopi. Šest minut po prihodu na teren je z glavo že premagal vratarja domačinov Tacconija, drugi gol pa so gostje dosegli prav tako s strelom z glavo, ki ga je dobri dve minuti po izteku regularnega časa dosegel Sturm.

Zadnji četrt ure je povsem spremenil lice tekmi, ki jo je Zoffovo moštvo vse dotlej varno vodilo. Črno-beli so povedli z lepim golom hitrega Barrosa sredi prvega polčasa, na koncu prvega dela pa so še podvojili z edinstvenim golom Casiraghija, ki je z razdalje kakih dvanajstih metrov poslal žogo v desni gornji kot nasprotnikovih vrat. Ko je Marocchi v začetku drugega dela še tretjič zatresel mrežo Kölna, so turinski navijači upali, da je tekme praktično konec in da se je Juventus praktično že pred tekmo v ZRN uvrstil v finale. Takrat pa je trener Kölna Daum poslal na igrišče Götz...

O uvrstitvi v finale pokala UEFA bo tako odločala povratna tekma v Kölnu. Juventus bo trdo predla, saj lahko računa sedaj le še na minimalno prednost.

POKAL POK. ZMAGOVALCEV

● **Anderlecht (Bel) - Dinamo Bukarešta (Rom.) 1:0**

Tenis v Portorožu

Danes pričetek glavnega turnirja

PORTOROŽ — Včerašnji jutranji dež je kvalifikacijski teniški turnir Istrske riviere nekoliko podaljšal. Tako bodo zadnja finalna srečanja danes dopoldne, ko se bo ob 11. uri s prvim kolom pričel glavni turnir, na katerem bo nastopil 6 jugoslovanskih igralcev, oz. 7, če bo Šarič zmagal v svoji predtekmovalni skupini.

V 3. kolu se je poslovil od turnirja še Trupej, Vatovec pa je izpadel v polfinalu, ko ga je s 6:7, 6:3 in 6:2 premagal Pavel (CSR), s čemer je mladi Koprčan ponovil uvrstitev iz Poreča, čeprav je imel v Portorožu večje ambicije. V finale kvalifikacij se je od Jugoslovanov prebilo le Šarič, ki je po razburljivem razpletu s 5:7, 6:3 in 6:4 premagal Vuleto.

Pomembnejši rezultati 3. kola: Razberger - Soresini 0:6, 4:6, Merinovič - Marič 6:0, 6:0, Vuleta - Krape n.o., Šarič - Alcares 6:2, 6:1, Vatovec - Gyorgy 7:6, 6:2, Trupej - Krottschko 3:6, 4:6. (Kreft)

Disciplinski ukrepi

Sabatu (Ascoli) tri kola

MILAN — V zvezi z nogometnimi tekami italijanske A lige z dne 25. marca je športni sodnik za tri kola diskvalificiral igralca Ascolija Sabata. Za eno kolo bodo prisiljeni mirovati še Maiellaro (Bari), Citterio (Cremonese), Costacurta (Milan), Gaudenzi (Verona), Oddi in Vanoli (oba Udinese). Ker v B ligi prihodnje nedelje ne bo tekem, disciplinski ukrepov v zvezi z nedeljskim kolom niso podvzeli.

Kolesarska dirka od Ganda do Wevelgema Belgijec Frison ugnal elito

WEVELGEM — Pred nedeljsko izvedbo velike dirke od Pariza do Roubaixa so se v nadaljevanju severne turneje klasičnih dirk najboljši kolesarji sveta včeraj udeležili znane belgijske preizkušnje od Ganda do Wevelgema. Zmagal je domačin Herman Frison pred rojakom Johanom Musewejem, a moralni zmagovalc je Italijan Franco Ballerini, ki je bil glavni pobudnik vseh najpomembnejših begov. Letošnjo izvedbo dirke so nekoliko skrajšali (proga je merila le 200 km), nekatere vzpone pa so odpravili, tako da jih je zdaj le še sedem, a vsi so koncentrirani v 21 kilometrih, prvi pa je bil postavljen 30 km pred ciljem. Do težege dela proge so kolesarji vozili res počasi (povprečna hitrost 33 km na uro), nakar se je razvnel oster boj, v katerega pa niso posegli najvidnejši italijanski kolesarji Bontempi, Fondriest, Argentin, Bugno in Baffi.

V prvem polfinalu proti Ciboni Jugoplastika boljša

JUGOPLASTIKA - CIBONA 94:82 (53:44)

JUGOPLASTIKA: Sretenović 8, Perasović, Pivčević, Kučok 9, Sobin 22, Naumoski, Ivanović 19, Savić, Radja 29, Naglič 7.

CIBONA: Bukumirović 2, Karner 2, Čutura 15, Anzulović, Rizman 3, Cvijetićanin 15, Mršić 16, Miličević 23, Razić 3, Arapović 3.

SPLIT — V prvi polfinalni tekmi play offa jugoslovanskega košarkarskega prvenstva so Splitski sicer zmagali, vendar prav gladko le ni šlo, še zlasti sredi drugega polčasa, ko je bila Cibona za trenutke tudi v vodstvu (67:66). Vsekakor je bilo jasno, da je kvaliteta na strani Jugoplastike in ko je zaigrala angažirano, si je takoj nabrala 15 točk prednosti.

Smelt Olimpija brez težav

BUDUČNOST - SMELT OLIMPIJA 93:122 (38:66)

SMELT OLIMPIJA: Tomović 17, Šiška 12, Daneu 10, Virant 12, Hauptman 22, Kraljević 10, Kotnik 31, Djurišić 8.

TITOGRAD — V povratni tekmi 1. kola play offa za Koračev pokal je Olimpija brez težav odpravila Budućnost in se uvrstila v nadaljnje tekmovanje, saj je zmagala tudi v Ljubljani. O tekmi ni kaj povedati, saj je v bistvu šlo le za bolj zahteven trening.

Na »Jadrlnem tednu« v Anziu Arianna Bogatec odlična

Jadralka TPK Sirena Arianna Bogatec je dosegla novo uveljavitev. Na »Jadrlnem tednu«, eni največjih italijanskih jadrlnih preizkušenj, ki je nedavno potekala v Anziu, je namreč v razredu »europa« osvojila prvo mesto pred francosko reprezentantko Nicolasovo. V tem razredu so se praktično merile le zastopnice Italije in Francije, v ostalih olimpijskih razredih pa so tekmovali tudi člani drugih reprezentanc.

Tekmovanje je trajalo ves teden, a na sporedu je bilo šest regat, od katerih pa je ena zaradi prehudega vetra odpadla. V prvi regati, ki je potekala v dokaj vetrovnem vremenu (veter je pihal do 15 m na sekundo, a valovi so bili tudi do 3-4 metre visoki), je naša jadralka zasedla drugo mesto za Nicolasovo. Slednji taki vremenski pogoji zelo ležijo, tako da jo je res težko premagati. Druga regata je odpadla, v tretji, ko je bil veter znova precej močan, se je ponovil vrstni red iz prve. Četrti dan se je vreme nekoliko uneslo in zmaga je šla neki italijanski reprezentantki, medtem ko je bila Arianna druga, a Nicolasova šele četrta. Peti dan je prinesel zmago Sirenini tekmovalki, a Francozinja je bila spet četrta, zadnji dan je Arianna zasedla 3. mesto za drugouvrščeno Nicolasovo.

Tekmovanja se ni udeležila italijanska prvakinja Calligarisova, kateri pa taki vremenski pogoji ne odgovarjajo.

iz planinskega sveta - iz planinskega sveta - iz planinskega sveta

Novi odbor SPDT

Novoizvoljeni odborniki SPDT so si na krajišji seji po zadnjem, 36. običnem zboru porazdelili funkcije. Novi odbor je takole sestavljen: za predsednika je bil ponovno izvoljen Lojze Abram, podpredsednika sta Marinka Pertot in Peter Suhadolc. Za tajnika je bil potrjen Ervin Gombač, blagajnik je Žarko Vecchiet, gospodar Aleksij Cividari, arhivar Franc Armani. Zapisnike bo še dalje pisala Vojka Pertot, pomočnica blagajnika je Dobrina Štrajn. Ostali izvoljeni odborniki so Stojan Bolčina, Robert Devetak, Pavel Fachin, Peter Gerdol, Angel Kermec, Mario Milič, Vojko Slavec, Mauro Soban, Danilo Šavron, Zvonko Vidau in Davor Župančič. Le-ti so prevzeli funkcije v komisiji za izlete in v komisijah za alpinistično in za smučarsko dejavnost. Zvonko Vidau pa so skrbel za fotodokumentacijo društvene dejavnosti, medtem ko je Mauro Soban predstavnik novoustanovljene podružnice SPDT v Mačkolljah. Podpredsednica Marinka Pertot bo še dalje skrbela za predavateljsko dejavnost, podpredsednik Peter Suhadolc za obnavljanje Vertikale, Robert Devetak pa je novi načelnik mladinskega odseka.

Podružnica SPDT v Mačkolljah

V Mačkolljah je nastala podružnica SPDT, ki že pridno deluje. Formalno so ustanovitev podružnice, ki bo delovala na območju Brega, potrdili člani SPDT na zadnjem običnem zboru. Člani podružnice so že zelo aktivni, na sestanku s predstavniki matice pa so že izdelali okvirni načrt bodoče dejavnosti. Najprej si bodo izbrali še ime, za 25. april pa načrtujejo izlet v Hrastovlje in na Kojnik, v prvih dneh maja pa mislijo izvesti nočni pohod na Slavniki. Člani podružnice bodo delovali popolnoma samostojno in si obetajo, da bodo pritegnili v svoj krog večje število ljubiteljev planin iz bliž-

njih krajev v Bregu. Predstavniki podružnice v odboru SPDT je Mauro Soban.

Občni zbor Obalnega planinskega društva v Kopru

Planinci v Kopru so se zbrali prejšnji petek na običnem zboru, na katerem so podali podroben obračun svojega enoletnega dela. Predvsem izletniška dejavnost je bila najbolj uspešna, v razpravi pa je prišel najbolj do izraza problem koč na Slavniku, ki jo upravlja Obalno planinsko društvo Koper. Na Slavniku so namreč v teku dela za gradnjo velike meteorološke postaje, ki bo služila v razne namene. Ob postaji pa bo ostala koča Henrika Tume, o kateri so krožile govorice, da jo bodo prestavili drugam. Koprski planinci so se tudi obvezali, da bodo z vsemi silami in sredstvi, predvsem z zaprtjem cest in dohodov, preprečili vožnjo z avtomobili do vrha, da tako ohranijo, kar je ostalo nedotaknjene naravnega bogastva na Slavniku. Sledile so volitve in po odstopu dosedanjega predsednika Karla Kocijančiča, je vodstvo Obalnega planinskega društva v Kopru prevzel novi predsednik Franc Gorišek.

Izletniška dejavnost

Je bila dokaj pestra v zadnjih dveh tednih. Večja skupina članov SPDT se je 25. marca udeležila tradicionalnega zimskega pohoda na Porezen. Na vrh te gore so se povzpeli iz Petrovega brda, do koder so se pod vodstvom Aleksija Cividarija pripeljali z avtomobili. Vreme sicer ni bilo najbolj naklonjeno, saj je udeležence močil dež in tudi premrazilo jih je, vendar so vztrajno šepšili na vrh Porezna, kjer so jih domači planinci sprejeli s toplim čajem in jim podelili tudi značke in priznanja. Za štirikratni vzpon so srebrne značke dobili Marija Castellani, Gracijela Hrovatin in Franko

Starec, zlato značko za šestkratni vzpon je dobil Marko Cividari, za deseterkratno prisotnost na vrhu Porezna pa je Mario Milič dobil posebno priznanje.

Teden dni kasneje se je skupina članov SPDT udeležila pohoda ob odprti meji in sicer hodilo s se Prebene na Beke in se potem vračali v Batač, od tam pa v Boljunec. Pohoda ob odprti meji se je udeležilo tudi nekaj planincev članov nove podružnice SPDT v Mačkolljah, ki so že prejšnje tedne pripravili krajše izlete na Slavniki, na Snežnik, prejšnjo nedeljo pa so bili na Nanosu.

Planinci SPDT nadaljujejo z obnavljanjem Vertikale in so že prešli na območje goriške pokrajine. Pot iz Jamelj do Doberdoba je že začrtana, prejšnjo nedeljo pa so se, pod vodstvom podpredsednika Petra Suhadolca, podali na vzvratno pot od Gorice do Doberdoba. Iz Gorice do Rupe je nekaj problemov, ker bo menda treba po nekaterih asfaltiranih odsekih, od Rupe do Doberdoba mimo Vrha in Martinščice pa ne bo velikih težav. Hoje je bilo za približno pet ur, vendar z vmesnimi postanki.

»V hribih se dela dan«

Zvečer bo na sedežu SPDT v Gregoričevi dvorani, v Ul. sv. Frančiška 20, zadnje predvajanje serije televizijskih nadaljevanj »V hribih se dela dan« režiserja Staža Potočnika. Na vrsti bosta zadnji dve nadaljevanji in sicer prikaz slovenske planinske poti po Julijcih do Ankarana. V zadnji nadaljevanji nastopajo tudi nekateri člani našega društva, ki so se predlanskega junija udeležili srečanja v koči »Zorka Jelinčiča« na Črni prsti. Prisotni bodo tudi režiser, tajnica režije, glasbeni opremljevalec in organizator serije, ki bodo rade volje odgovarjali na vprašanja, kakšni cilji so jih vodili ob prikazovanju lepote slovenskega gorskega sveta. Obeta se to-

rej zanimiv večer, zato je pričakovati, da se bodo člani in prijatelji SPDT polnoštevilno udeležili predvajanja.

Pohod za

»Memorial M. Škabarja«

Smučarski klub Devin pripravlja v nedeljo, 8. aprila, tradicionalni pohod iz Praprota v Repen v spomin dolgoletnega in poštvovalnega odbornika Mirka Škabarja. Pohoda se lahko udeležijo vsi, ki jim je všeč hoja po naših kraških gmajnah. Odhod iz Praprota je ob 8.30 do 10. ure in udeleženci morajo pokazati izkaznico. Tisti, ki se prvič udeležijo pohoda, pa prejmejo novo izkaznico. Izkaznico bodo organizatorji žigosali na cilju kot dokaz za opravljen pohod. Na poti bodo udeleženci dobili čaj, na cilju pa kosilo za skromno ceno 5000 lir. Hoje je za približno 4 ure.

SPDT vabi svoje člane, da se pohoda udeležijo v čimvečjem številu.

Izlet za osnovnošolsko mladino

Mladinski odsek SPDT pripravlja v sodelovanju s športno šolo spomladanski izlet za osnovnošolsko mladino. Izlet bo 22. aprila na območju Grmade. Vse je še v pripravi, vendar priveditelji obljubljajo, da ne bo dosti truda za naše najmlajše. Ki se bodo tako malo razvedrili, se naučili svežega zraka v naravi. (L. A.)

Kmalu alpinistični tečaj SPDT

Alpinistični odsek SPDT bo tudi letos pripravil redni alpinistični tečaj v Dolini Glinščice, ki ga bodo vodili »domači« alpinistični inštruktorji. Pripravljeni sestane članov vodstva odseka, inštruktorjev in vseh članov in simpatizerjev AO bo v petek, 13. t. m., na sedežu odseka (Ul. Carducci 8/2. nad.) ob 20.30. Dogovorili se bodo o vseh podrobnostih in datumih praktičnih in teoretičnih lekcij tečaja.

Kadetski turnir Alpe Jadran

Podvig Kontovelovih košarkarjev v Mestrah

Kontovelovi košarkarski kadeti so sinoči v Mestrah poskrbeli za lep podvig. V povratni polfinalni tekmi turnirja Alpe Jadran so namreč s 75:67 (36:26) premagali ekipo Gazzera in se uvrstili v finalni del. V prvem srečanju v Repnu so Kontovelovi košarkarji izgubili s točko razlike, tokrat pa so se vsi izkazali in zaslužen izločili nasprotnika. O tekmi bomo še poročali.

1. MOŠKA DIVIZIJA

KONTOVEL HELVETIUS - BARCOLANA 57:63 (41:29)

KONTOVEL HELVETIUS: Nabergoj (0:2), Kneipp 7, Pertot, Cunja 6 (0:2), Bogatec, L. Emili 27 (4:7), A. Emili 13 (1:5), Versa 4, Cingerla.

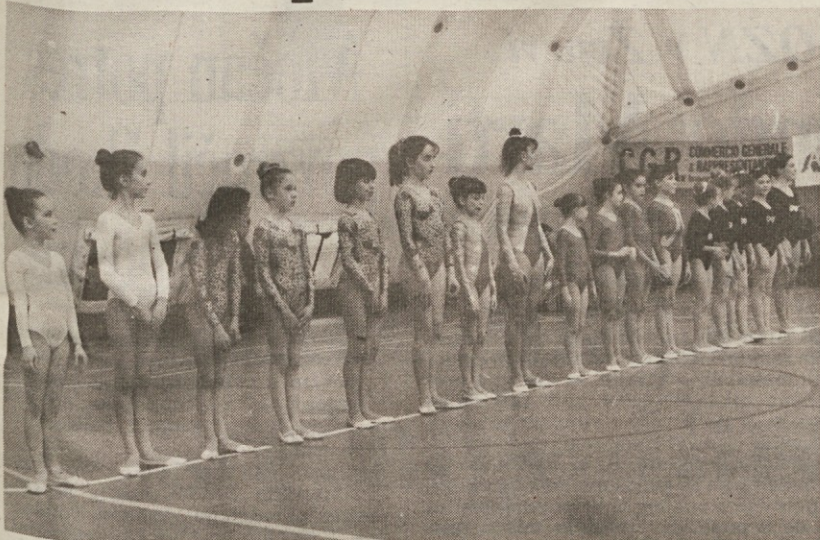
TRI TOČKE: Kneipp, L. Emili (1); PM: 5:16. ON: 19.

Kontovelci so se tokrat izkazali kot izredno radodarni ljudje, saj so tekmo dobesedno podarili nasprotniku. Naši so se sicer hoteli Barcelani oddolžiti za visok poraz v uvodnem srečanju prvenstva in so začeli zbrano in motivirano. Takoj so povedli in stalno višali vodstvo, ki je v 18. minuti znašalo celih 18 točk. K temu je največ pripomogel Livio Emili, ki je dosegel v samem prvem polčasu kar 23 točk.

V nadaljevanju pa je prišlo do preobrata, saj so Kontovelci s samomorilsko igro dopustili gostom, da so najprej izenačili in nato celo povedli. Naši so prvi koš v drugem polčasu zadeli šele v 29. minuti. V končni srečanja jih je zajela tudi živčnost in tako je Barcelana slavila nepričakovano zmago. (Andrej)

V 6. kolu svetovnega prvenstva v hokeju na ledu skupine B je Italija z 8:3 premagala Nizozemsko, Francija pa z 8:7 Japonsko. Na lestvici ima Francija 8 točk, Italija pa eno manj.

Deželno prvenstvo v športno-ritmični gimnastiki Borovke potrdile kvaliteto

Gimnastični odsek ŠZ Bor je bil v nedeljo popoldne izvrsten organizator izredno uspelega deželnega prvenstva v športno-ritmični gimnastiki, katerega so se udeležila praktično vsa društva, ki v naši deželi goje to zvrst, z izjemo goriškega Doma. Prvenstvo je veljalo za naraščajne in sicer za kategoriji A-1 in A-2.

Skupno se je prijavilo kar 17 tekmovalk (ki so vse tudi nastopile), kar je za taka prvenstva že skoraj rekordno število. Prvenstvo je pokazalo, da imamo v deželi v tej starostni kategoriji nekaj res nadarjenih telovadk, med katere zanesljivo sodijo tudi borovke, ena med njimi pa je skorajda pripravila veliko presenečenje. Karin Mezgec je zaostajala namreč za tretjeuvrščeno manj kot za pol točke in če ji ne bi spodrsnilo pri vaji brez orodja, bi zanesljivo osvojila bron. V tako ostri konkurenci bi bil to izreden uspeh, saj se pogoj, v katerih vadijo naša dekleta, sploh ne morejo primerjati z onimi,

ki jih imajo tekmovalke drugih društev. Zadovoljni pa smo lahko tudi z napredkom drugih borovk, čeprav se niso uvrstile v ospredje, saj so pustile za seboj nekaj tudi že uveljavljenih telovadk.

Poglejmo si lestvici obeh skupin.
A-1: Noacco (Videm) 34,60; 2. Borgna (Videm) 33,95; 3. Serra (SGT) 32,85; 4. Karin Mezgec (Bor) in Mamolo (SGT) 32,40; 6. Sostero (Lignano) 32,00; 7. Irina Žagar (Bor) 31,75; 8. Kristina Ferluga (Bor) 31,30; 9. Fjona Mezgec (Bor) 31,10; 10. Lippi (Gorica) 29,40; 11. Mio (Gorica) 28,30; 12. Shallow Allison (SGT).

A-2: 1. Bucci (SGT) 42,65; 2. Pitassi (Gorica) 38,50; 3. Marcuncin (Lignano) 37,20; 4. Fiegel (Gorica) 35,25; 5. Dannecker (Bor).

Borovke se zdaj že pripravljajo na nov turnir, ki bo 10. t. m. v Borovem športnem centru, kjer bodo nastopile tudi najboljše mlade ritmičarke iz vse Slovenije. (boj)

šport na primorskem - šport na primorskem

Izola in Vozila dobro startala

Primorska predstavnik v slovenski nogometni ligi sta spomladanski del prvenstva začela nedvomno uspešno. Tudi v drugem kolu sta namreč iztržila ugodna rezultata: Izola je doma premagala Pohorje z 2:0, Vozila pa so se vrnili z dragoceno točko iz Novega mesta (Elan - Vozila 1:1). Izolani so tako še naprej v vodstvu, a Vozila gredo proti sredini lestvice. Razočarali pa so člani medrepubliške lige, Koprdani, ki so po rekordni zmagi kolo prej izgubili v Mariboru (0:1). Zdaj so že v nevarnih vodah.

V odbojarskih tekmovanjih ni bilo presenečenj. Kanalski Salonit (2. zvezna liga) je zanesljivo zmagal v Ilidži in do končnega uspeha mu manjka le še korak. Novogoričanke so bile slabše v slo-

venskem derbiju na Bledu, dekleta Cimos Kopa so vnovič zanesljivo osvojile točki v boju za vrh v slovenski ligi, Izolani pa so bili spet nemočni.

Rokometiške ajdovskega Mlinotesta igrajo zelo spremenljivo. Dvema zaporednima zmagama je namreč sledil poraz na domačem parketu z Zametom. V obeh slovenskih rokometnih ligah so Primorci le dvakrat zmagali: igralci Ajdovščine in Ferrotehne, praznih rok pa so ostali Jadran, Burja in ženska ekipa Ferrotehne.

Prevzem marketinga za SP v kajaku in kanuju

Predsednik organizacijskega odbora svetovnega prvenstva v kajaku in kanu-

ju, ki bo prihodnje leto v Tacnu in Bovcu, Milan Kučan in predsednik nizozemske družbe Pro Sport Europe Ruud Frese sta prejšnji teden v Ljubljani podpisala pogodbo o prevzemu marketinških poslov. V Jugoslaviji in tujini jih bo torej opravljala ta nizozemska firma, ki je v svetu lepo uveljavljena in izkušena. Milan Kučan je izrazil zadovoljstvo nad tem, da je končno prišlo do organiziranega vira financiranja prireditve.

S samimi pripravami na prvenstvo so organizatorji že v zamudi in to prav zaradi pomanjkanja denarja. Po grobih izračunih bo izvedba prvenstva na Soči in Savi skupaj z ureditvijo prog in z najnujnejšimi posegi stala okoli 10 milijonov zahodnonemških mark. (DK)

Na deželni fazi Mladinskih iger v odbojki (nastopa tudi »Trinko«)

Uspeh »Kosovela« in »Erjavca«

V torek je bila na Opčinah prva medpokrajinska tekma v okviru mladinskih iger v moški in ženski odbojki. Tak sistem tekmovanja predstavlja pravo novost glede na dosedanje izvedbe. Pokrajinski prvaki iz Trsta, Gorice in Vidma se bodo pomerili med seboj, pordenonski prvak pa tekmuje z ekipami iz Veneta. Zmagovalec troboja se bo uvrstil v nadaljnjo meddeželno fazo. Barve tržaške pokrajine so v moški konkurenci branili dijaki openskega Kosovela, ki pa v tej fazi niso nastopili z isto postavo kot v pokrajinskem prvenstvu. Ker so kot znano Kosovelovi dijaki tudi pokrajinski prvaki v rokometu, je po pravilniku prepovedano, da bi isti igralci v medpokrajinski fazi nastopali v dveh panogah. Na odbojarsko tekmo so se zato podali tudi mlajši dijaki prof. Ivana Peterlina, ki pa so s svojo igro povsem zadovoljili. Kosovel je napreč nepričakovano odpravil ekipo iz

Čedad, ki je zastopala videmsko pokrajino. Prvi set so dokaj gladko osvojili openski dijaki, v drugem so popustili in dovolili gostom, da ga osvojijo. V tretjem setu so dijaki iz Čedad že povedli z 9:0, ko so Kosovelovci zelo odločno reagirali in v ostrem finišu tekmo osvojili. Naše dijake pa čaka v kratkem še srečanje z goriškimi prvaki šole Trinko, o katerih poročamo spodaj.

Izid: Kosovel - Čedad 2:1 (15:8, 12:15, 16:14)

KOSOVEL: Colja, Germani, Glavina, Grgič, Kralj, A. in B. Plesničar, Tretjak. (Inka)

V ženski konkurenci so tržaško pokrajino zastopale dijakinje rojanske šole Erjavca, ki so videmske vrstnice odpravile s čistim 2:0. Prvi niz so slovenske odbojkarice, ki jih vodi prof. Tatjana Gregori, dobile zelo gladko, saj so nasprotnicam

prepustile le točko, v drugem nizu pa se jim je zataknilo, tako da so morale v končnici nadoknaditi zaostanek 14:7.

Izid: Erjavca - Videm 2:0 (15:1, 17:15)
ERJAVEC: Vitez, Azman, Gregori, Vodopivec, K. in I. Milič, Debeljuh, Bezenšek, Dolhar. (ak)

Srednja šola Ivan Trinko je že sedmič zmagala na pokrajinskem prvenstvu za srednje šole, zdaj pa jo čakajo še kvalifikacijske tekme za uvrstitev v državni finale v Rimu, kjer so goriški dijaki nastopali že v zadnjih dveh letih. (David Radetti)

Izidi pokrajinskega finala: Trinko - Pascoli 2:0 (15:6, 15:3); Trinko - Da Vinci 2:0 (15:5, 15:3)

IVAN TRINKO: Šfiligoj, Figelj, Šoban, Kovic, Pintar, Sussi, Makuc, Di Battista, Mania, Komjanc, Farra, Radetti.

naše šesterke v raznih prvenstvih - naše šesterke v raznih prvenstvih

Mladi odbojkarji under 16 ekipe Tekno Progres še bližji deželnemu naslovu

PRATA - TEKNO PROGRES 0:3
(11:15, 0:15, 6:15)

TEKNO PROGRES: Paoletti, Devetak, Maraz, Korečič, Brisco, Koivc, Florenin, Gravner, Mužič.

S to zmago so si Goričani praktično že zagotovili uvrstitev v meddeželno fazo prvenstva under 16 (v katero napredujejo prvi dve ekipi), ki bo v Veroni ali v Trentu. Zdaj pa jih čaka še odločilna tekma z Ronchijem za osvojitev prvenstva in naslova deželnih prvakov FJK. V Prati so se Markičevi varovanci proti tretjeuvrščeni istoimenski ekipi resnično izkazali, kot potrjujejo izidi nizov. Le v prvem so se gostitelji enakovredno upirali slovenskim odbojkarjem, ki so se nato dobesedno razigrali, se zlasti to velja za prvega podajača Korečiča in tolkača Kovica. (Brisco)

VOLLEY CORNO - SLOGA 1:3
(3:15, 15:5, 15:17, 14:16)

SLOGA: Andolšek, Glavina, Maver, Milič, Miot, Stranj.

Slogaši so se na gostovanje k zadnjeuvrščeni Cornu podali v krepko spremenjeni postavi, saj so nekateri igralci ostali v Trstu na prvenstveni tekmi v kategoriji under 14. Nastopili so tako tudi nekateri igralci, ki običajno manj igrajo in prav vsi so se tokrat izkazali. Po prvih dveh setih, ki sta potekala zelo enosmerno, zdaj za eno, zdaj za drugo ekipo, sta bila naslednja dva zelo izenačena, slogašem pa je uspelo, da so po ogorčenem boju oba zaključili v svojo korist. (Inka)

OSTALI IZIDI 19. KOLA: Il Pozzo - Maniago 0:3, Vivil - ASFJR Čedad 0:3, Volley Ball Udine - Pallavolo TS 2:3.

LESTVICA: ACLI Ronchi in Tekno Progres 30, Prata 28, ASFJR 26, Volley Ball Videm 20, Pallavolo TS 18, Maniago 14, Il Pozzo in Sloga 8, Vivil 6, Volley Corno 0.

Na Tržaškem

1. MOŠKA DIVIZIJA

PREVENIRE - BOR 3:2

(8:15, 15:6, 15:8, 9:15, 15:11)
BOR: Betocchi, G. in D. Gasparo, Iesu, Škabar, Strajn, Pavlica, Martinolich, Chert in Zaina.

V povratnem srečanju se borovci niso oddolžili Prevenirju za edini gladki poraz v prvem delu prvenstva. Bili pa so na dobri poti, da premagajo nasprotnika, ki

igra vse bolje in je z dvema porazoma na drugem mestu lestvice. Gostje so morali tudi to pot na igrišče z nekoliko spremenjeno postavo, kar se je v odločilnih trenutkih tudi bridko poznalo. Po prvem zmagovitem nizu so borovci v naslednjih dveh precej grešili. Potem, ko jim je uspelo izenačiti, so v zadnjem nizu spet izredno slabo pričeli, da je nasprotnik imel ob menjavi igrišča izdatno prednost 8:3. V nadaljevanju jim je s skrajnimi močmi uspelo izenačiti, toda potem so bile usodne dvakrat po tri zaporedne napake. Tudi za ta nastop moramo pohvaliti mlajše odbojkarje, ki napredujejo iz tekme v tekmo. Manjka pa jim še nekoliko samozvesti in odločnosti. (G. F.)

LE VOLPI - SLOGA SAGOR 0:3

(11:15, 5:15, 4:16)

SLOGA: Bevilacqua, Jercog, Kerpan, Kralj, Maver, Pahor, Rioli, Zgubin.

Po dokaj medlih nastopih iz zadnjih kol so slogaši v soboto zopet zaigrali kot znajo in tudi zasluženje prišli do neviht. Solidnega nasprotnika so premagali s še bolj gladkim izidom kot v domači tekmi iz prvega dela prvenstva in tako obdržali uvrstitev tik pod vrhom lestvice. Po prvem dokaj izenačenem setu so slogaši suvereno zmagali v drugem. V tretjem pa so že povedli domačini z 11:5. Tedaj pa so slogaši izredno odločno reagirali, do konca niza praktično niso več grešili in tako zasluženje osvojili sedmi par prvenstvenih točk. (Inka)

OSTALA IZIDA 11. KOLA: Club Altura - Ferroviario 2:3, Volley Club - Sant'Andrea 0:3, La Marmotta ni igrala.

LESTVICA: La Marmotta 16, Prevenire in Sloga Sagor 14, Le Volpi in Bor 10, Ferroviario 8, Club Altura in Sant'Andrea 4, Volley Club 0.

1. ŽENSKA DIVIZIJA

V tej ligi je konec tedna prišlo do številnih odložitvev. Derbi med Brežankami in borovkami bodo odigrali šele 11. aprila, slogašice pa so sinoči s 3:1 premagale Virtusa.

LESTVICA: OMA 20, CUS 16, Virtus 12, Killjoy 10, Bor Friulexport 8, Rozzol, Club Altura in Sloga Sagor 6, Breg 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA

SKUPINA B

IZIDA 9. KOLA: Sokol Indules - Le Volpi B (sinoči); Ferroviario - Prevenire

3:1, Julia - CUS 2:3, Bor Friulexport ni igral.

LESTVICA: CUS 14, Ferroviario 12, Prevenire 10, Julia in Le Volpi B 6, Sokol Indules 2, Bor Friulexport 0.

UNDER 16 ŽENSKE

V finalu za naslov prvaka se bosta pomerila Bor Friulexport in Sloga Sagor, zmagovalca kvalifikacijskih skupin, ki sta tudi v polfinalu zlahka obračunala z ekipama CUS oziroma Ricreatori. Prva finalna tekma bo v ponedeljek, 9. t. m., ob 17:30 v Borovem športnem centru, že sedaj pa je seveda jasno, da bomo imeli tudi v tej kategoriji slovenskega prvaka.

UNDER 14 ŽENSKE

Polfinale

CUS TRST - BOR FRIULEXPORT 0:2
(1:15, 1:15)

BOR FRIULEXPORT: Azman, Gregori, Čok, Neubauer, Vodopivec, Legovich, Zubalčič, M. in P. Krapež, Vitez.

Po tako gladki zmagi lahko seveda že zapišemo, da so si borovke še pred povratno tekmo zagotovile nastop v finalu za naslov pokrajinskega prvaka. Nobena skrivnost ni, da so si ta cilj zadale že pred pričetkom sezone, če vemo, da so bile prvakinje že lani v isti igralški zasedbi. »Playe« so, kot se za polfinalne spodobi, stopile na igrišče maksimalno koncentrirane, in za nasprotnice je bil polom neizbežen, čeprav trenerka Nacinovijeva svoje najvišje igralko Azmano-ve sploh ni poslala na igrišče. Upati je, da bodo znale borovke tudi v finalu ohraniti to stopnjo zbranosti, v tem primeru pa jim naslov ne more uiti, saj tehnično in taktično povsem prekašajo vse ostale šesterke v pokrajini. (Igor)

OSTALI POLFINALNI IZIDI: OMA A - Club Altura 2:0 (15:9, 15:13).

Na Goriškem

1. ŽENSKA DIVIZIJA

SOČA CASSA DI RISPARMIO - SOVODNJE AGOREST 3:1
(11:15, 15:8, 15:9, 15:4)

SOČA: E., S., A. in M. Černic, K. in S. Princ, Florenin, Tuniz, Devetak.

AGOREST: Krašček, Braini, Fajt, Paulin, Tabaj, Gaeta, Pavšič, Fabi, Černe.

V dobri uri so si sočanke precej pripriljivo izborile derbi. V 1. setu so bile precej boječe, tako da so odbojkarice Agoresta takoj povedle z 7:0. V naslednjem setu so se sočanke potrudile in z bolj zagrizeno igro tudi zmagale. Igralka Agoresta so začele popuščati in zapravile dragocene točke. V 2. in 3. setu je bila igra zanimiva in obe ekipi sta se borili z enakovrednimi močmi, medtem kot v 1. setu je bila očitna premoč Agoresta, v 4. pa Soče. (E. Č.)

G.S. FARRA -

SOČA CASSA DI RISPARMIO 1:3
(15:8, 5:15, 3:15, 5:15)

SOČA: E., M. in S. Černic, K. in S. Princ, Florenin.

B ekipa under 14 Bora Friulexport je v svoji skupini zasedla solidno 3. mesto

Čeprav so sočanke izgubile 1. set zaradi neugranosti, so se pozneje izkazale z zanimivo igro ob mreži. Tokrat so izkoristile servis, ki je deloval zelo učinkovito. Zaradi slabega sprejema nasprotnic, je bila ugra bolj skopa kar zadeva zanimivih akcij. Sočanke so dobro obvladovale vse elemente igre in z zagrizenostjo prebolele poraz v 1. setu. Ostale sete so zmagale brez težav, čeprav so se predstavile na igrišču le v šestih. (E. Č.)

UNDER 16 ŽENSKE

SOČA GOSTILNA DEVETAK - SANSON LUCINICO 3:2
(1:15, 15:8, 7:15, 16:14, 15:8)

SOČA: V., E., S., A., Mirjam in Martina Černic, Princ, Tuniz, Devetak, Pellegrin.

Igralke iz Ločnice so se od lanskega leta zelo poboljšale v igri in so to tudi dokazale v prvem setu. V naslednjem setu pa so se domačinke boljše borile in kljub zagrizenosti vrstnic zmagale. Zelo zanimiv je bil 4. set. Vse je kazalo da bodo sočanke izgubile, saj so nasprotnice že vodile s 14:7. Sočanke pa niso popustile, saj so se borile za vsako žogo in z dobro igro tudi zmagale. Peti in odločilni set ni bil tako napet, saj so domačinske vseskozi vodile. V manj kot dveh urah so sočanke pokazale kaj vse znajo, in če ne upoštevamo prvi set, lahko rečemo, da so naše predstavnice pokazale dobro igro in zagrizenost. (E. Č.)

1. MOŠKA DIVIZIJA

SOČA SOBEMA - CRA STARANZANO 3:0
(15:8, 15:9, 15:5)

SOČA SOBEMA: Š., M. in I. Čotič, Battisti, Pellegrin, Milocco, Tomsčič, Černic, Muscau, Čavdek, Pahor.

Sočani so tudi s Staranzanom opravili brez večjih težav. Čeprav sovođenski odbojkarji niso pokazali tako dobre igre kot v prejšnji tekmi, so v vseh treh nizih

bili vseskozi boljši od nasprotnika. V prihodnjem kolu bodo Sočani igrali v gosteh, in sicer v Gradežu. (C. Pellegrin)

UNDER 13 MOŠKI

ACLI RONCHI - SOČA SOBEMA 0:3
(7:15, 8:15, 3:15)

SOČA: Marko, Matej, Matjaž in S. Černic, Tommasi, Pellegrin, Sobani, Perkon, Mucci, Devetak.

Mladi odbojkarji so prepričljivo zaključili prvenstvo, saj v šestih tekmah niso izgubili niti seta. Za njimi, ki imajo sedaj na lestvici 18 točk, stoji ACLI Ronchi proti kateremu so zmagali brez težav. Tako so potrdili svojo nepremagljivost na pokrajinski ravni. Sočani so z dobro igro v vseh elementih odbojke vseskozi vodili. Tekma sicer ni bila zanimiva zaradi premoči slovenske ekipe. (M. Č.)

Under 14 moški na Tržaškem

Slogaši prvaki

PALLAVOLO TRST -

SLOGA 0:2 (7:15, 7:15)

SLOGA: Carola, Čuk, Grgič, Guštin, Kralj, Marc, Plesničar, Spetič, Bolčič.

Slogini najmlajši so svojemu društvu priigrali še en pokrajinski naslov. V nedeljo se namreč tudi v povratni tekmi premagali vrstnike tržaškega Pallavolo in tako osvojili končno prvo mesto. Zasedba na letošnjem prvenstvu je bila sicer dokaj skromna, saj je na njem poleg omenjenih dveh šesterk sodeloval le še tržaški Cus. Slogaši so oba svoja nasprotnika nadigrali. S pokrajinskim naslovom pa so si tudi priborili pravico do nastopa na deželnem finalu. (Inka)

obvestila - obvestila

SK DEVIN priredi v nedeljo, 8. aprila, 4. pohod za »Memorial Mirka Škabarja« od Praprota do Repna. Vabljeni!

ŠZ SLOGA - PLANINSKI ODSEK vabi svoje planince v nedeljo, 8. t. m., na pohod za »Memorial Mirka Škabarja«. Zbirališče ob 8.30 v Praprotu. Na pohodu je za približno tri ure hoje.

ZŠSDI obvešča, da bo danes, 5. t. m., ob 19.30 na sedežu ZŠSDI, Ul. sv. Frančiška 20, seja izvršnega odbora.

SK BRDINA

vabi vse tekmovalce, člane in simpatizere, da se udeležijo nagrajevanja najboljših športnikov ob zaključku uradne smučarske sezone. Nagrajevanje bo v soboto, 7. aprila, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opčinah. Sledita družabnost in zakuska.

NOGOMETNI KLUB BOR

vabi člane na 2. redni občni zbor, ki bo v ponedeljek, 9. aprila, v klubskih prostorih Bora (Vrdeška cesta) ob 19. uri v prvem in ob 20. uri v drugem sklicanju. Vabljeni.

Naročnina: mesečna 20.000 lir - celoletna 240.000 lir; v SFRJ številka 4.- din (40.000.- din), naročnina za zasebnike mesečno 70.- din (700.000.- din), polletno 390.- din (3.900.000.- din), letno 780.- din (7.800.000.- din).

Poslani tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ: žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Glonarjeva 8 - telefon 329761

Oglaš: ob delavnikih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 80.000 lir; finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 120.000 lir. Ob praznikih povšek 20%. IVA 19%. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglašnem oddelku PUBLI-EST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, fax 460270 EST 1, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPT.

Mail oglaš: 850 lir beseda: osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%. Naročajo se v uredništvu Primorskega dnevnika - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-611.

primorski dnevnik

četrtek, 5. aprila 1990

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600 - Tlx 460894 - Fax 040/772418
GORICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 535723 - Fax 0481/532958
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Glavni urednik Dušan Udovič
Odgovorni urednik Vojimir Tavčar

Izdaja in tiska ZTT Trst Član italijanske zveze časopišnih založnikov FIEG

Sporazum o pogajalskem procesu so podpisali na sedežu OZN v Ženevi Salvadorska vlada in fronta Farabundo Martí pristali na pogajanja za premirje v državi

ŽENEVA — Skupna izjava ob pričetku pogajalskega procesa, ki so jo ob navzočnosti generalnega tajnika OZN Pereza de Cuellarja podpisali predstavniki salvadorske vlade in fronte za nacionalno osvoboditev Farabundo Martí (FMLN), daje žarek upanja v politično rešitev državljanske vojne, ki že deset let divja v tej srednjeameriški državi in ki je doslej terjala že 70 tisoč žrtev.

Deklaracija dveh delegacij, ki sta ju vodila salvadorski pravosodni minister Oscar Santamaria in imenu predsednika Alfreda Cristianija in poveljnik Šafik Handal, ena osrednjih osebnosti FMLN, se zavzema za prekinitev oboroženih spopadov, demokratizacijo države, zagotavljanje človekovih pravic in spravo v salvadorski družbi. Prvi cilj pogajalskega procesa, ki ga bo kot predsednik vodil poseben zastopnik generalnega tajnika OZN za Srednjo Ameriko Alvaro de Soto, je ustaviti spopade, nakar bi se pričeli dogovarjati o legalizaciji gverilcev FMLN ter o njihovem vključevanju v institucionalno in politično življenje v Salvadorju.

Obe sprti strani sta doslej že poskusili s pogajanjem, vendar zaman. Četudi so lani dosegli dogovor o rednih mesečnih srečanjih, se dialog o premirju praktično sploh ni pričel, kajti razhajanja so ga pretrgala že po prvem, oktobrskem setanku, kar gotovo ni ugodno znamenje pred startom novega pogajalskega ciklusa. Perez de Cuellar je vsekakor poudaril, da so predstavniki obeh tabarov dali zagotovila o »dejanski pripravljenosti in odločnosti, da s pogajanjem dosežejo mirno rešitev« salvadorskega vprašanja.

Bolj kot uradne izjave pa o možnosti za premirje in spravo govorijo okoliščine, ki za nobeno od sprtih strani niso posebno rožnate. Fronta Farabundo Martí, ki je pred kratkim prekinila atentate proti salvadorski vladi in firmam, se polagoma sooča z osamljenostjo, Alfredo Cristianij pa se zaveda, da je polovica Salvadorcev bojkotala volitve marca lani, kar pomeni, da njegova skrajnodedesničarska stranka ARENA vodi državo s podporo manj kot četrtine celotnega prebivalstva srednjeameriške države.

Na sliki (telefon AP): zastopnik salvadorske vlade pri podpisu sporazuma s FMLN

Močan potres povzročil škodo v Hercegovini

MOSTAR — Močan potresni sunek je včeraj ponoči, tri minute po polnoči, povzročil paniko na ožjem območju Hercegovine pod Biokovom, občutili pa so ga tudi v Mostarju, Sarajevu in Makarski.

Epicenter potresa je bil v vasi Tihalijska (občina Grude), kakih 30 kilometrov zahodno od Mostarja. Tu je sunek 7. stopnje po Mercallijevi lestvici (4,9 po Richterju) povzročil precejšnjo gmotno škodo na starejših in dotrajanih stavbah. O gmotni škodi poročajo tudi iz drugih vasi občine Grude. V Tihalijski sta poškodovani dve šolski poslopji, v Grudah pa skoraj vsa proizvodna poslopja, edini hotel in celobencinska črpalna. Žrtev k sreči ni bilo, prebivalstvo pa je preživelo grozljivo noč, ker je nad celotnim območjem lilo kot iz škafe, nihče pa si ni upal ponovno v poslopja, ker je zemlja vse do jutra podrhtavala.

Fidel Castro bo do smrti branil kubansko komunistično revolucijo

HAVANA — Fidel Castro je pripravljen, tudi za ceno smrti, do zadnjega braniti kubansko revolucijo, medtem ko je komunistična država z vsemi silami pripravljena se postaviti v obrambo pred morebitnim vojaškim napadom Združenih držav Amerike.

Tako je »63-letni oče kubanske revolucije«, ki je na čelu države in partije od leta 1959, povedal včeraj na tiskovni konferenci, ki se je je udeležilo več kot 230 novinarjev, od katerih je bil dobesršen del dopisnikov iz ZDA.

Dveurni pogovor z novinarji je Fidel Castro sklical zaradi oddaj ameriške televizije postaje »TV Marti«, ki proti vsem mednarodnim pravilom oddaja tudi na teritoriju Kube. S televizijskimi oddajami, je dejal Castro, Združene države Amerike želijo ustvariti negotovost med kubanskim ljudstvom v prepričanju, da bo revolucionarna misel propadla.

Na konferenci je bil Fidel Castro glede tega vprašanja dokaj jasen in odločen, saj je zagrozil, da se bo poslužil vseh mogočih sredstev, da bo preprečil nadaljnje oddajanje televizijskega ameriškega signala na Kubi, ki se je začel 27.

marca letos, potem ko so na otoku več let ilegalno sprejemali več ameriških radijskih postaj.

Katera so ta ekstremna sredstva, Castro ni povedal, dejal pa je, da sodi odločitev ZDA v strategijo ustvarjanja napetosti, ki se je pred časom začela v Pana-

mi, Nikaragvi in v Vzhodni Evropi. Sicer je Castro priznal, da komunizem preživlja enega od najhujših trenutkov stoletja, to pa še ne pomeni, da bo kubanska revolucija propadla ali da se bodo zgledovali po socialističnih oziroma socialdemokratskih modelih.

Tri leta zapora za vohunko

TEL AVIV — Sodišče v Haifi je Victorio David, 34, židovsko emigrantko, ki se je 1987. leta iz Jugoslavije preselila v Izrael, obsodilo na tri leta pogojnega zapora. Obsodili so jo zaradi vohunstva v prid Al Fataha, najmočnejše organizacije PLO. Priznala je, da je delala za to organizacijo, a se je kesala in prosila za milost.

Davidovo so prijeli 7. januarja letos v Haifi skupaj s prijateljico Patricijo Knežević iz Imotskega. Skupaj sta stanovali v nekem najetem stanovanju v Haifi. Izraelska policija ju je aretirala zaradi vohunstva, kajti imeli so dokaze, da sta snemali »občutljive civilne in vojaške objekte, fotografije pa pošiljali nekemu članu Al Fataha v Beograd«. Po 40 dnevih, preživetih v zaporu, so Patricijo Knežević izgnali v Jugoslavijo. Odvetnik Victorie David Selim Vekim je takoj, ko so izrekli sodbo, povedal, da je »tako sodbo tudi pričakoval«.

»Tudi izraelska policija in sodišče se zavedata, kaj je storila Davidova in da njeno dejanje ni nevarno za izraelsko državo.«

Kot poroča Tanjug, je Victoria David poskusila narediti samomor, vendar so ji pazniki zapora namero preprečili. (dd)

Priletna ženska umrla zaradi eksplozije plina

BARI — Malo po šesti uri včeraj dopoldne se je v Bariju zrušila dvonadstropna stanovanjska hiša. Pod ruševinami je umrla 80-letna ženska, medtem ko je njen mož ostal nepoškodovan, dva druga stanovalca pa sta bila lažje ranjena. Do eksplozije je prišlo v prvem nadstropju poslopja, vendar reševalci še niso ugotovili, kaj jo je povzročilo. V hiši so namreč našli jeklenko, ki pa na bila poškodovana. Izvedenci, ki so prišli na kraj nesreče, so kljub vsemu prepričani, da je do eksplozije prišlo prav zaradi uhajanja plina, zato so uvedli preiskavo. Omet in opeke porušene hiše so močno poškodovali avtomobile, ki so bili parkirani v neposredni bližini.

RAČUN POZORNOSTI

Prednosti vedre pokojnine

CONTOETÀ - čisto poseben tekoči račun, ki ga Cassa di Risparmio di Gorizia - Goriška hranilnica ponuja vsem upokojemcem. Odlični pogoji, zavarovanje, nenehno obveščanje, turistične in kulturne iniciative, zajamčena pomoč EUROP ASSISTANCE... Pridite v banko! Naši boste tistega, ki se vam bo v celoti posvetil.

CASSA DI RISPARMIO
DI GORIZIA